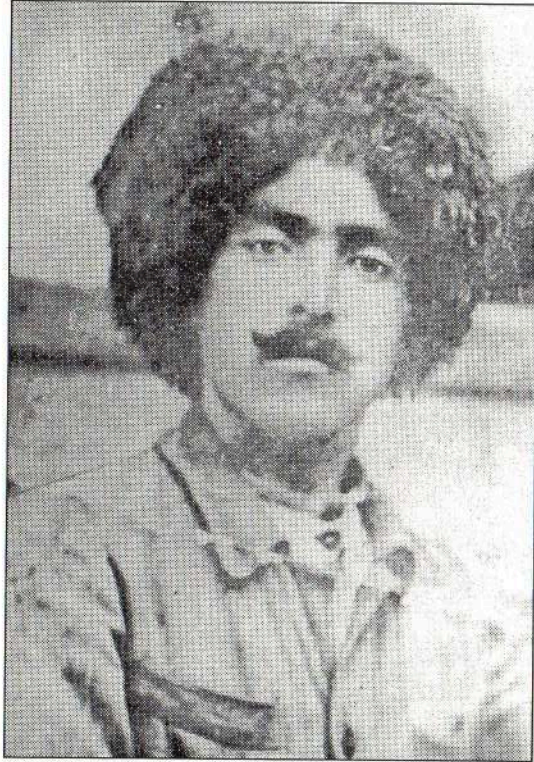

NÖVRƏS İMAN

**SEÇİLMİŞ
ƏSƏRLƏRİ**

NÖVRƏS İMANIN SEÇİLMİŞ ƏSƏRLƏRİ

AZƏRBAYCAN MİLLİ ELMLƏR AKADEMİYASI
FOLKLOR İNSTİTUTU

NOVRƏS İMAN

SEÇİLMİŞ ƏSƏRLƏRİ

Bakı - "Səda" - 2004

TOPLAYIB**TƏRTİB EDƏNİ: İslam ƏLƏSGƏR****REDAKTORU: Hüseyn İSMAYILOV****NƏŞRİNƏ MƏSUL: f.e.n. Əziz ƏLƏKBƏRLİ****Novrəs İman. Seçilmiş əsərləri., Bakı, "Səda", 2004.**

Aşıq Ələsgər ocağının istedadlı nümayəndələrindən olan Novrəs İmanın şeirləri hələ 1927-ci ildən mətbuat səhifələrində görünməyə başlamışdır. Təəssüf ki, onun yaradıcılığının əksər hissəsini təşkil edən, dini mövzuda yazdığı sənət inciləri, məlum səbəblər üzündən, 1990-cı illərə qədər mətbuat aləminə yol tapa bilməmişdir. İlk dəfədir ki, bu qüdrətli el aşığının əldə edilən əsərlərinin, demək olar ki, hamısı onun təvəllüdünün 100 illiyi münasibətilə ayrıca kitab halında oxuculara təqdim olunur.

Şeirlər janrı xüsusiyyətlərinə görə qruplaşdırılmış və latın qrafikası əsasında əlifba sırası ilə düzülmüşdür.

ISBN-586874-032-7

©"Səda" nəşriyyatı,2004

KİTABIN İÇİNDƏKİLƏR

Novrəs İman.....	9
Q o ş m a l a r	
Ağa.....	19
Ağlama.....	20
Ağlasın.....	20
Aralı.....	21
Ay maral.....	21
Ay Şəkər.....	22
Bağışla məni.....	23
Bağışla məni.....	26
Bax.....	27
Bax.....	27
Bakı vilayətin məskən edibsən.....	28
Biləsiz.....	28
Bilginən.....	29
Bilin siz.....	29
Bilmədim.....	30
Bir-bir.....	31
Çağırram.....	31
Çətindi.....	32
Çətindi.....	33
Dağlar.....	33
Danışma.....	34
Demək olmaz.....	35
Deməsin.....	35
Dəyərsiz.....	36
Deyil.....	37
Dərd üz verib, nitqim söylər kalamı.....	37
Dilimnən.....	38
Dolannam.....	39
Doyunca.....	39
Durnalar.....	40
Düşdüm.....	41
Eylə.....	42

Eylə.....	43
Eylər.....	43
Eylər.....	44
Eyləyir.....	44
Əlidir.....	46
Əlidir, Əli.....	46
Əvəzində.....	47
Gəldi.....	47
Gəlib gedib.....	48
Gəlməz.....	49
Gəlməmişəm.....	49
Gəlsin.....	50
Gəl yetiş.....	50
Gəzdin.....	51
Gəzirdim.....	51
Gör.....	52
Gördüm.....	54
Görəydim.....	55
Görmədim.....	55
Görmüşəm.....	56
Görünmür.....	56
Görünür.....	57
Görüşdük.....	57
Gözəldi.....	58
Gözəl qız.....	59
Gözlər.....	59
Haqdan Cəbrailə yetişdi fərman.....	60
Haqqa sübhanəhü cəllə əlanın.....	62
Hanı.....	63
Hanı, görünmür.....	63
Hayıf.....	64
Hey.....	65
Həbib, sən.....	65
Həm kani-səxavət, müşgülguşasan.....	66
Xəlq olanda nuri-xətəmi-ənbiya.....	66
İmamül müttəqin övladi-Əli.....	67
İnciməzmi.....	67

İstər.....	68
Kağız.....	68
Kərimi-Xudasan, irəhimi-kərim.....	69
Kəsildi.....	70
Külli-kainata verən nizamı.....	71
Qaldı.....	71
Qardaş.....	72
Qazağa.....	72
Qələm, ağla.....	73
Leyli.....	74
Mən.....	74
Mənəm.....	75
Mənəm, mən.....	76
Məni.....	77
Məni.....	77
Məni.....	78
Mənim.....	78
Nə.....	79
Nə bilsin.....	79
Nə dedin.....	80
Ola.....	81
Ola.....	81
Oldu.....	82
Oldu.....	83
Olmaz.....	84
Olu.....	84
Səmədül vahidi, fərdi-yəhvadı.....	85
Sən allah, gözəlim, gəl görüşək bir.....	85
Sən aya.....	86
Səndən.....	86
Səni.....	87
Sən oldun.....	87
Sənsiz.....	88
Sərvi, sən.....	89
Sidqinən çağırdım şahlar şahını.....	90
Tomaxlılar.....	90
Vaxtıdı.....	91

Var.....	91
Var.....	92
Var.....	93
Var.....	93
Var.....	94
Var.....	95
Var mənim.....	95
Var mənim.....	96
Varmola.....	96
Yaxşıdır.....	97
Yaləmül əxfadı, bir şahi-lövlak.....	97
Yara dərmanı.....	98
Yazıb.....	98
Yetir sən.....	99
Yetirsin.....	100
Zəlilü müztərəm, divanə sərəm.....	100
Qulaq ver sözümə, arifü gözəl (müstəzad).....	101

Təcnislər

A yara məndən.....	105
Ay maral, maral.....	105
Ay üzər, üzər.....	106
Maralı dağlar.....	106
Nara hey yanar.....	107
Nə danam indi.....	107
Sağlam gedəm.....	108
Sədəqəsinnən.....	108
Sənəm, al.....	109
Yaxşı danışar.....	109
Yananı gözdə.....	110
Yaralanmamış.....	110
Yaralı mənəm.....	111
Yası nəm ağlar.....	111
Yüzdə mindimi.....	112
Qeyri sinayə.....	112
Haraya qərəz.....	113

Dodaqdəyməz təcnislər

Qala, yar qala.....	114
Nə qala sən, sən.....	114
Sin ayəsinə.....	115
Dal əyər, əyər.....	115

Divanilər

Ağa.....	119
Bax.....	120
Başabaş.....	122
Baş endirir.....	124
Bel bağlayar.....	124
Bismillah.....	126
Danışaq.....	127
Durur.....	128
Əzəl.....	132
Gəda.....	133
Gəl.....	134
Gərək.....	135
Hey.....	136
İbtida.....	137
Mənim.....	139
Ötəri.....	140
Pərvərdigar.....	141
Şairlərdə əsər çoxdu.....	142
Üç.....	145
Ya Əli.....	145
Ya Əli.....	146
Ya sindimi.....	148

Müxəmməslər

Bax.....	151
Baxın.....	153
Baxın.....	155
Gözəl.....	158
Kimidir.....	160
Yeridi.....	161

Bağlamalar

Beşi nə.....	169
Bir ay əmindir.....	169
Bu dərin, bu.....	170
Mənim.....	170
Nədəndi.....	171
On yeddi.....	172
Var.....	172
Var.....	173
Var.....	173

Qəzəllər

Bilsə idim ki, canan bivəfadi, sevməz idim.....	177
Bu cahən ağı olana bircə ibrət xanədir.....	177
Düşdün bəlalı çöldə yenə yadə, dilbərim!.....	178
Ey dil, qalıbdır gör necə avara əndəlib.....	178
Əvvəl, ey qəlbi-qəm xarım, açıb nitqin bəyan eylə.....	179
Qəribi-qürbətəm, aya, könüldə intizarım var.....	180
Qəza yazıb sərimə eşq o gülzara gözəl.....	181

Deyişmələr

Şəkərlə deyişmə.....	185
Usta Abdulla ilə deyişmə.....	186
Əhmədlə deyişmə.....	187
Qeysərlə deyişmə.....	188
Aşıq Sadıqla deyişmə.....	194

NOVRƏS İMAN

Aşıq Ələsgər ocağı bir çox istedadlı aşıq və şairlər yetişdirmişdir. Bunların sırasında tez parlayıb, tez də sönən Novrəs İman çoxlarının qəlbində özünə yer tutmuşdur. Yalnız Göyçədə yox, Azərbaycanın Gəncə, Qazax, Qarabağ mahallarında, eləcə də Gürcüstanın türklər yaşayan ərazilərində Novrəs İman haqqında çox söz-söhbət gəzir, onu ürək ağrısı ilə yad edirlər. Bu, səbəbsiz deyildir.

Adının yanına "novrəs" (yeniyetmə) təxəllüsünü yaraşdıran bu aşıq, aramızdan novrəs də getdi. Çox zaman birinin haqqında "aramızdan getdi" ifadəsini işlədərkən onun vəfat etdiyini nəzərdə tuturuq. Amma Novrəs İman 1930-cu ildə 27 yaşında olarkən Göyçədən getdi və bir daha geri qayıtmadı. Aşıq Ələsgər bu gənci böyük bədbəxtlik gözlədiyini əvvəlcədən xəbər vermişdi.

Novrəs İman 1903-cü ildə Göyçə mahalının Ağkilsə kəndində dünyaya göz açmışdır. O, Aşıq Ələsgərin qardaşı Məşədi Salahın ortancı oğlu idi. Körpəliyindən öz duruşu və tərpnəsi ilə ümid verən uşağı ruhani etmək məqsədi ilə Göyçənin hüseyinqulağalı (Nərimanlı) kəndində Bala Molla adlı çox savadlı bir din xadiminin təşkil etdiyi məktəbə qoymuşdular. İman burada öz davranışı və oxuma qabiliyyəti ilə hamının diqqətini cəlb etmişdi. Onunla birlikdə təhsil alanlardan Nərimanlı kənd sakini aşıq - şair Bəhman deyirdi: "İman gündəlik dərindən əlavə bir neçə dərs irəliləyən öyrənirdi ki, bu da bizi, eləcə də molla'nın özünü çox heyratlandırirdi".

Məktəbi bitirdikdən sonra da İman kitabdan ayrılmırdı. Qohumların söyləməsinə görə, o zaman ələ keçən dini, bədii və tarixi kitabların hamısını İman oxumuşdu; Qurani əzbər bilirdi. Onun peşəsi kitab oxumaq və şer yazmaq idi.

Aşıq Ələsgərin oğlu Aşıq Talib Novrəs İman barədə olan xatirələrindən birində deyirdi: "Bədbəxt İman (Aşıq Talib Novrəs İman haqqında danışarkən ona "Bədbəxt İman", ya da "İman bədbəxt" - deyib qəhərlənər, "bədbəxt" sözünü "İman" sözündən ya əvvəl, ya da sonra işlədirdi - İ.Ə.) təzə söz yazan vaxtlar idi. Dədəm (öz övladları da, qardaşı uşaqları da Aşıq Ələsgərə "dədə" deyirmişlər - İ.Ə.) Nəcəfin əlində İmanın sözü yazılmış olan vərəqi görəndə soruşdu:

- A bala, o nə kağızdı?

Nəcəf dedi:

- İmanın sözüdü.

- Oxu görüm.

Nəcəf sözü oxudu, Dədəm qulaq asdı, sonra dedi:

- İmanı buraya çağırın. Deyin ki, söz dəftərini də gətirsin.

İmanı çağırtdı. İman sözlərini oxumağa başladı. Dədəm diqqətən qulaq asırdı. Bir də gördük ki, Dədəmin gözlərinnən yaş axır.

İman təəccübənən soruşdu:

- Ay Dədə, niyə ağlayırsan?

- Ay bala, sənin halına ağlayıram.

- Niyə, mana nə olub ki?!

- Bu təb axırda səni puç edəcək

İman heç sözgötürən deyildi. Dədəmin belə deməsi hamımıza qəribə gördü, elə bil, İmanın da xətrinə dəydi. O, Dədəmə boz-boz cavab verdi:

- Səndə olan təb heç kəsdə yoxdu; bəs səni niyə puç eləmədi?!

- Ay bala, mənim də bədənimə bax, öz bədənimə də. Mənim bədənim səninkindən iki-üç dəfə böyük olar. Bir də ki, mən həmişə öz bədənimin həkimi olmuşam; özümü isti-soyuqdan gözləmişəm, sən bunu eləmiyəcəksən. Nə qədər işləsəm də, istirahətim də pozmamışam; sən bunu eləmiyəcəksən. Zamana bəd gəlir, sənin xasiyyətin zamana ilə tutmayacaq, bədbəxt olacaqsan. Ona görə ağlayıram, - deyib, dəsmalt ilə gözünü sildi".

Aşıq Ələsgəri ağladan İmanın yalnız şairlik təbi deyildi. İman öz yerini çox zaman onu başa düşməyən tay-tuqları arasında görmürdü. O, ağsaqqalların, əhli-hal adamların, din xadimlərinin məclislərində iştirak edər, söhbətə qatırdı. Mübahisəli məsələlərdə heç kəs onu fikirindən döndərə bilməzdi. Çünki o, özünün haqlı olduğuna əmin idi.

İmanda olan təmiz qəlb, pak vicdan, zəngin bilik, nümnəvi tərbiyə, mərifət, qeyrət, haqsızlıqla barışmamaq, tündməzaclıq, inadkarlıq onun xalq arasında qeyri-adi bir şəxsiyyət kimi tanınmasına səbəb olmuşdu. İmanın zamanı ilə uyğunlaşmayacağını və bununla bağlı çox müsibətlər görəcəyini yəqin edən Dədə Ələsgər onun taleyinə acıyırdı. O indi İmanın həm də şair oldu-

ğunu görəndə kövrəlmiş, göz yaşı tökmüşdü.

Günlər günləri, aylar ayları, illər illəri əvəz elədi. Dünyada çox dəyişikliklər baş verdi. Çar hakimiyyəti yıxıldı. Daşnaqlar Göyçəni viran elədi, sonra Sovet hakimiyyəti quruldu. Zamanın belə çaxnaşmasında çox ocaqlar söndü, çox yurd-yuva dağıdıldı...

Sovet hakimiyyətinin qurulması ilə sanki, dövrən öz axarına düşdü. Didərgin salınmış göyçəlilər Sovet dövlətinə möhkəm bel bağlayıb, doğma yurduna qayıtdı. Yazı-pozu bilənlər kənd yerlərindəki idarələrdə işə cəlb edildi. Bu zaman İman Kəlbəcərin Seyidlər kəndində kənd şurasının katibi vəzifəsində işləməyə başladı.

Novrəs İman həmin illərdə yazdığı şerlərdə Sovet dövlət quruluşunu alqışlayır, tez-tez Nərimanovun, Leninin adlarını çəkir, onlara xalq məhəbbətini ifadə edirdi. Lakin hadisələrin sonrakı gedişi Novrəs İmanın bu quruluşa olan münasibətində tərəddüdlər, ziddiyyətlər əmələ gətirməyə başladı. Odur ki, kənd şurası katibi vəzifəsində işləmək mənəvi cəhətdən onu təmin etmədi. O, saz götürüb aşıqlıq eləməyi daha münasib bildi. Gününü şənlik məclislərində keçirsə də, 1920-ci illərin mürəkkəb tarixi hadisələri açıq gözlü, ziyalı aşığın incə qəlbini tədricən sıxırdı.

Novrəs İmanın ailə həyatıdakı xoşagəlməz hadisələr də onun doğma yurdu tərk etməsində az rol oynamamışdır. O, qonşuluqda olan bir qıza nişanlanmışdı. Aradan bir az keçəndən sonra Məşədi Salah nişanı geri qayıtdı və böyük oğlu Aşıq Qurbandan qalan iki uşağın yetimlik əzabı çəkməməsi üçün onun arvadı Gülnisəni məcburən İmana kəbin etdirdi. Aşıq Ələsgər bu işə razılıq verməyəndə, (Gülnisə Aşıq Ələsgərin qızı idi), Məşədi Salah gəlib onun qarşısında: "Qurban öldü, evim yıxıldı; istəmə ki, Gülnisə evdən çıxsa, bir də evim yıxılsın!", - deyib, ağlamışdı. İman isə heç cür ipə-sapa yatmaq istəməirdi. Nəhayət, qohum-qonşunun "öyüd-nəsihəti", atasının göz yaşları da ona öz təsirini göstərdi.

Bir qədər keçəndən sonra, elə bil ki, İman yuxudan ayıldı. Qardaşının arvadı ilə evlənməkdə çox böyük qəbahət işlədiyinə görə vicdan əzabı çəkməyə başladı. Beləliklə, İmanın dərdinin üstünə bir dərd də gəldi. Bu dərd onu mənəvi cəhətdən çox sarsıtdı. İmana elə gəlirdi ki, hamı onarışxənd edir, bir binamus adam kimi töhmətləndirir və görmək istəmir. Odur ki, İman camaat arasına çıx-

mağı özünə ar bilir və gözə görünməməyə çalışırdı.

Məşədi Salah bu tadbiri ilə böyük səhvə yol verdiyini sonrdan anladı və "evimi özüm yıxdım", - deyərək, ömrünün sonuna qədər (1933) mənəvi əzab çəkdi.

Kiçik yaşlarından dini ruhda təhsil və tərbiyə alan, bütün varlığı ilə şiə təriqətinə bağlanan, şerlərinin əksər hissəsini bu mövzuda yazan şair, din xadimlərinin təqib olunduğunu, məscidlərin viran edildiyini, müsəlmanların müqəddəs kitabı olan Quranın yandırıldığını görəndə, siyasi quruluşa qarşı onda nifrət hissi yaranır və bu hiss get-gedə qəzəbə çevrilirdi.

Yaradıcılığı boyu Allahın buyurduğundan, peyğəmbərin xəbər verdiyindən, üsuli-dindən, şəriət qanunlarından "xalqa mətləb qandıran" İman belə mövzularda olan şerlərin məclislərdə oxunmasının qadağan olunduğunu görəndə, "mənəim mətəhum burada işləmir, bu yerdən baş götürüb gedəcəyəm", - deyirdi.

Aşıqlığa başladığı vaxtdan (1925) İmanda qeyri-adi keyfiyyətlər özünü göstərirdi. O, qarşıdakı adamın və fikirləşdiyini bilir, şahidi olmadığı hadisələrdən və gələcəkdən xəbər verirdi. Bu barədə onu görənlər bir çox maraqlı xatirələr söyləyirlər.

Bəzən ətrafındakıların onu başa düşməməsi, ailə həyatındaki acılıqlar, ata danlığı, hətta bir çoxlarının "İman dəli olub, ağına gələnə danışır" kimi haqsız iradları incə qəlbli sənətkarın tez-tez əsəbiləşməsinə səbəb olurdu. Belə hallarda o, gecələr yatmaz, lampaya işığında şer yazardı. Çox zaman gecə yazdığı şerləri "bunlara ki qiyamət verən yoxdur", deyib, curib tökərmiş. Deyilənlərə görə, İman bir neçə dram əsəri də yazıbmuş. Bir dəfə əsəbi halda olarkən yazdıqlarının hamısını alovlu təndirə töküüb yandırmışdır.

İctimai quruluşun get-gedə artan haqsızlıqlarından, ailə həyatındaki mənəvi sarsıntılardan cana doyan İman həm də gələcəyin gətirəcəyi faciələrin şahidi olmamaq üçün doğma yurdu tərk etmək qərarına gəlmişdi. Odur ki, "baş götürüb gedəcəyəm", - deyərək İmanın ruhən xəstələndiyini yəqin edən qohumları onu gözdən qoymamağa çalışırdılar. Lakin İman evdən getməyə bir neçə dəfə fürsət əldə eləmiş, qardaşı Aşiq Musa, əmisi oğlanları Aşiq Talıb və Aşiq Nəcəf onu Göyçənin kəndlərindən və Gəncə ətrafı olan ərazilərdən tapıb, dilə tutub, evə gətirmişdilər.

Novrəs İman axırıncı dəfə Göyçəni tərk edəndə, yuxarıda ad-

larını çəkdiyimiz qohumları onu çox axtardılar, bir nəticə əldə edilmədi. Ayırı-ayrı yerlərdə onu gördüm deyən çox oldu, amma haraya getdiyindən, başına nə iş gəldiyindən düzgün bir məlumat verən olmadı. 1932-ci ildən sonra isə onun səs-sorağı kəsildi.

Novrəs İmanın başına gələn müsibət onu tantıyanları, məclislərində sazını-sözünü dinləmiş olanları çox narahat etdi. Qohumları üçün isə bu itgi qardaşı Aşiq Qurbanın ölümündən qat-qat ağır oldu.

Novrəs İmanın "qeybə çəkilməsi" ni xalq arasında müxtəlif cür izah etməyə başladılar; Bəziləri belə güman elədi ki, haradasa qəzaya uğrayıb, meyidi gizlədiblər; bəzilərinin fikrinə gəlirdi ki, onun paxıllığını çəkən aşıqlar öldürtdürüblər; bəziləri isə İmanın bu ölkədən xaricə getməsini yəqin elədilər...

Bizə elə gəlir ki, İman qəzaya uğramış olsaydı, onu görən olardı və bu işin üstü açılırdı. İmana qəsd edilməsinə də inanmaq çətindir. Hətta düşməni də olsa, İman kimi bir vücuda heç kəs qıymazdı. Sonuncu fikir daha ağlabatandır və əvvəlcə dediyimiz səbəblərlə əlaqədardır. Onun yaradıcılığında bu fikri qüvvətləndirən dəlil də vardır.

Aşiq Nəcəf 1939-cu ildə kitabların arasından Novrəs İmanın öz əli ilə yazmış olduğu bir şerini tapdı. "Deyərsiz" rədifli həmin beşbəndlik qoşmanı müəllif "Batin göstərişi" adlandırmışdı.

Hələ qəflətdəsiz, yatmışız belə,
Sayıb məni bir divanə deyərsiz. –

misraları ilə başlanan bu şərdə yaxın gələcəkdə nə kimi faciəli hadisələr baş verəcəyini, çox nahaq qanlar töküləcəyini, haq-nahaqqı ayırd edən ədalət divanının olmayacağını və digər bir çox müsibətlər törədiləcəyini xəbər verdikdən sonra şeri

Novrəs İmandakı dərin binası
Qurulubdu doğruyana, - deyərsiz. –

misraları ilə tamamlamışdı.

Qoşmaya diqqət edəndə, 1930-1940-cı illərin dəhşətli hadisələri tam aydınlığı ilə göz önünə gəlir. Şair açıq şəkildə deyir ki,

ey qəflətdə yatıb, məni "divanə" hesab edənlər, başınıza bu işlər gələndən sonra anlayacaqsınız ki, İman dəli deyilməmiş, o, düz deyirmiş və baş götürüb, bu ölkədən getməkdə haqlı imiş.

Novrəs İmanın başqa ölkəyə getmiş olduğu fikri şərti olaraq qəbul eləsək, onda istər-istəməz ortaya sual çıxır: o haraya getdi, yaxud, haraya gedə bilirdi? Bizcə o elə bir yerə gedə bilirdi ki, orada din, şəriət müqəddəs tutulur, din xadimləri təqib olunmur, Yaradana böyük iman var, əsil müsəlman ölkəsidir. Aşığın "Doyunca" rədifli qoşması ilə də belə bir ehtimalı əsaslandırmaq çətin deyildir.

Əziz ata, itgin gedən fərzəndin
Ağla hey düşəndə yada, doyunca.
Mənim gərdənimdə çarxın kəməndi
Dolandırar bu dünyada doyunca.

Məndən dost-qohuma azca gileylə,
Dalımcə nə qarğa, nə hədyan söylə.
Əl görür duaya, minacat eylə,
Bəlkə, yetəm bir murada doyunca.

Halal qıl İmanı, qohum-qardaşım,
Çəsmim ağlar, qaranlıqdı günəşim.
Əgər bir ilahi düzəltmə işim,
Şad olaram Kərbəladə doyunca.

O, muradına yetdimi? Kərbəladə doyunca şad oldumu? Onu Allah bilir...

1960-cı illərdə Göyçə mahalına və Azərbaycanın bir çox yerlərinə səs yayıldı ki, Novrəs İman haqqında xarici radiodan eşidiblər. Yenə də soruşuldu, lakin heç kəs bu xəbəri öz qulağı ilə radiodan eşitdiyini etiraf etmədi.

Mətbuatda Novrəs İman barədə məlumat və şerlərindən nümunələrə hələ onun sağlığında rast gəlirik ("Yeni kənd" jurn. 1927, N: 4-5) 1930-cu illərdə H.Əlizadənin, daha sonralar S.Axundov, Ə.Axundov, E.Məmmədov və başqalarının tərtib etdikləri şer kitablarında da İmanın bir neçə şeri özünə yer tap-

muşdur. Təkrar-təkrar oxuculara təqdim olunan bu şerlərin sayı 15-dən artıq deyildi. Bunlar Novrəs İmanın çox zəngin yaradıcılığının kiçik bir hissəsi idi. İman yazdıqlarını öz əli ilə məhv etməsinə baxmayaraq, onun bir qismi aşıqlarımızın, şer həvəskarının hafizələrində yaşamaqda idi. Onları da toplayıb çap elətdirmək vacib idi. Biz belə bir işə 1940-cı illərdən qədəm qoymuşduq. Aşıqlarımız, xüsusən Aşıq Nəcəf və Aşıq Talibin və digər şer-sənət xiridarlarının yaddaşlarında olanları qələmə almışdıq.

Səndemə, Novrəs İmanın şerlərinin bir qismi yazılı şəkildə mühafizə olunmuş. Bu qiymətli tapıntı Tovuz rayonunun Aşağı Ayıblı kəndindən olan Məşədi Qədim adlı şair təbiətli, müdrik bir kişinin tərtib elədiyi şer dəftəridir, ki, 1970-ci ildə üzə çıxmışdır.

Əsli Tovuz rayonundan olan İsa (taksi maşını sürdüyünə görə ola "Taksi İsa" da deyirlər. Gəncədə yaşayır) həmin dəftəri Aşıq Ələsgərin nəvəsi Aşıq Haqverdiyə vermişdir. İsanın deməsinə görə, Məşədi Qədim vəfat edəndə, dəftəri İsanın atasına vermiş, o rəhmətlik də bu əmanəti İmanın qohumlarına çatdırmağı vəsiyyəət eləmişdir.

235 səhifəlik, karton cildli bu dəftərdə Tufarqanlı Abbasın, Kərəmin, Vaqifin, Zakirin, Racinin, Dilqəmin, Aşıq Ələsgərin və başqalarının yaradıcılığından nümunələr də vardır. Əksər hissəsi isə İmanın şerləridir.

İmanın şerlərinə dəftərin 59-cu səhifəsindən sonra rast gəlirik. Dəftərin 72-ci səhifəsinə qədər İmanın şerləri Məşədi Qədimin xətti ilə yazılıb, bəzilərinin yanında tarixi də (1924-cü il) qoyulubdur. Bu, aydın göstərir ki, İman hələ 20 yaşında olarkən onun sənət inciləri yalnız Göyçədə yox, digər yerlərdə də ağızdan-ağıza yayılıbmış. Şerlərdə olan bəzi təhrif və noqsanlar göstərir ki, Məşədi Qədim həmin şerləri başqalarının dilindən qələmə almışdır. Şerlər tamam olandan sonra "Göyçə", bəzən də "Kəlam-Göyçə" sözlərini qeyd eləmişdir. Bunlar təsdiq eləyir ki, İmanla Məşədi Qədimin görüşü 1924-cü ildən sonra olmuşdur. Onlar görüşəndən sonra Məşədi Qədim onu əzizləmiş, nə zaman yünü o tərəflərə düşəndə qonaq saxlamış və haqqında danışdığımız dəftəri qarşısına qoyaraq, şerlərini ora yazmağı xahiş etmişdir.

Dəftərin 72-ci səhifəsindən 210-cu səhifəsinə qədər İmanın əl yazısıdır. Burada bir çoxlarının əzbər bildiyi şerlərdən başqa,

oxucuların indiyə qədər eşitmədiyi, müxtəlif şəkili; dindən, şəriətdən, ictimai-siyasi-tarixi hadisələrdən bəhs edən mənzumələr də vardır.

Biz "Ələsgər ocağı" (Yazıçı, 1991) kitabını nəşrə hazırlayarkən həmin dəftərdəki şerlərdən bir neçəsini oraya daxil etmişdik. Bunun nəticəsində oxucular İmanın 85 şeri ilə tanış olmağa imkan tapmışdılar.

1996-cı ildə Azərnəşrin çap etdiyi "İki ustad" (tərtib edənlər Yaqub Babayev və İslam Sadıq) kitabında ustadın biri olan Novrəs İmanın ələ keçən şerlərinin hamısını oraya daxil edən tərtibçilər onun "Ələsgər ocağı" kitabındakı sənət əsərlərinə də biganə qalmamışlar. Aşığın bu kitabda toplanmış olan yaradıcılığı əvvəlkilərdən əhəmiyyətli dərəcədə zəngindir. Burada ələ şerlər var ki, bu sətrin müəllifi üçün də yenidir. Bunlardan "Beşinə?", "Bir-bir", "Görmədim", "Kərimi-Xudasan...", "Nə bilsin", "Səndən", "Səni", "Yara dərmanı", "Var" rədifli qoşmalar; "Yaxşı danışar", "Haraya qərər" rədifli təcnislər; "Bismillah", "Gəl", "Hey" və "Saxla Əli deyənləri" mısrası ilə başlanan "Ya Əli" rədifli divanilərdir. Biz bu 15 şerin İmanın yaradıcılığı olması məsuliyyətini öz üzərimizə götürməsək də, onları bu kitaba daxil etməyi məqbul saymışıq.

Novrəs İmanın əl yazısındakı bir çox sözlərin oxunmasında bizə göstərdikləri köməyə görə, Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun əməkdaşları İmamverdi müəllimə, Ruqiyyə Qənbər qızına; Folklor İnstitutunda elmi fəaliyyət göstərən Rza Xəlilova və Fəxrəddin Salimə razılığımızı bildiririk.

Biz inanırıq ki, Novrəs İmanın gecikmiş olan bu birinci kitabı axırıncı olmayacaq. Hörmətli oxuculardan xahiş olunur ki, İmanın yaradıcılığı hesab etdikləri və bu kitaba düşməyən şerə təsadüf eləyəndə, onu üzə çıxarmağı unutmasınlar. Belə bir zəhmətə qəbul edənlərə əvvəlcədən təşəkkür edirik.

İslam ƏLƏSGƏR

Q O Ş M A L A R

AĞA

Qaldım bu qürbətdə, zindana düşdüm,
Qəbul eylə, bircə əzrim var, ağa!
Bu fani dünyada tufana düşdüm,
Məxluqa gen düyna, mana - dar, ağa!

Mən ha səni çox səslərəm dilinən,
Vəsfini oxuram aynan, ilinən,
İnsafdımı, gözəm bu müşgülünən,
Çəkir məlul könlüm ahü zar, ağa!

Ağada mərhəmət, qulda xata var,
İş tənəzzül, gedib əldən ixtiyar,
Səndən qeyri kimsəm yoxdu, aşikar,
Qoyma qalam belə intizar, ağa!

Mənim səbrim yoxdu, huş gedib sərdən,
Sənin rəhmin çoxdu cəm bəhrü bərdən.
Qorxuram üqbada nari-səqərdən,
Qəhr edə o gündə kirdigar, ağa!

Kimi istər, ola dövlət-varınan,
Kimi doğru gəzər etibarınan.
Mənim bir əhdim var kirdigarınan,
Qılam ziyarətin aşikar, ağa!

Gözüm açdım, mən yetişdim bəlaya,
Aşiq oldum elmi-əmr-i-xudaya.
Novrəs İman üz tutanda üqbaya,
Şəfaətin üçün ümid var, ağa!

AĞLAMA

Zəlilü natəvan, əlacsız yazıq,
Sən olasan mənim canım, ağlama!
Artırma dərdimi həddən ziyada,
Qoy mən eşq oduna yanım, ağlama!

O ağlar gözünə olum sadağa,
Ahusan, səyyadam, gəl çıxmaq dağa.
Leylisən, Məcnunam, enək bulağa,
Söylə mətləbini qanım, ağlama!

Dünyadan əl üzüb İman aşkara,
Neyləyim bu dərədə mən bəxti qara.
Səni ağladanlar düşsün azara,
Ömürdən beş qalib sanım, ağlama!

AĞLASIN

Göz yaşım naməsi qasid əlində,
Oxuyub, əhvalım bilən ağlasın.
Can verdim istəkli canan yolunda,
Dərdü qəmim xəbər alan ağlasın.

Uçub ruhum getdi, gəlmir nəfəsim,
Yaralı bülbül tək kəsilməz səsim.
Vahidəm, bu eldə yoxdu bir kəsim,
Qərrib qayğısına qalan ağlasın.

Qəm coşub sinəmdə, artıb azarım,
Kəsilib ümidim, səbrü qərarım.
Kimlər qazar qürbət eldə məzarım?
Qəbrimin üstünə gələn ağlasın.

İmanam, ah çəksəm, yıxılar dağlar,
Saralar bağçalar, pozular bağlar.
Dəmbədəm yaş tökər, gözlərim ağlar,
Görsün bu halımı, gülən ağlasın.

ARALI

Qəzanın gədişi tərsə dolandı,
Necə düşdüm əziz eldən aralı.
Ömrümün gülşəni yeksər talandı,
Bülbül kimi oldum güldən aralı.

Tənəzzül gətirdi, iş oldu müşgül,
Dərd üz verir, mən ağlaram müttəsil.
Sərgərdan, avara, həm zaru xəcil,
Qalmışam bir şirindildən aralı.

Nə görmür gecələr həsrət gözüm xab,
Eşitsə naləmi, kim eyləyər tab?!
Yarəb, necə oldu alagöz Səhlab?
İman gəzir o səfildən aralı.

AY MARAL

Çaxı-fələk məni yaman oxlayıb,
Axır yaralardan qanım, ay maral!
Mən də sənin kimi yaman dərddliyəm,
İnildəmə, çıxdı canım, ay maral!

Tifil ikən ustad oldum dünyada,
Bir Şirinə Fərhad oldum dünyada,
Çöl-biyaban, səhrada oldum dünyada,
Yoxdu elim, nə məkanım, ay maral!

Sakini-Göyçəyəm, adımdır İman,
Könlüm çox sinqındır, halım pərişan.
Hər nə ki, sirrim var eylədim bəyan,
Dedim sənə hər nişanım, ay maral!

AY ŞƏKƏR

Fəsli-tabistanda bağü bostanda
Novrəstə cavanım, gülüm, ay Şəkər!
Sədrin gülşənində nari-pistanın
Müştaqıdı xəstə dilim, ay Şəkər!

Görsəm camalını, çəkmərəm azar,
Günbəgün şövqündən taparam mədar.
Yaz dərdi-dilini, eşidim nə var,
Eyhamınan qandır, bilim, ay Şəkər!

Gözəlcə xaliqim yaradıb gözəl;
Əndam gözəl, cəsəd gözəl, can gözəl.
Öz canımı qurban eləyim əzəl,
Sonra da əqrabam, elim, ay Şəkər!

Cənnəti-ələda huri, qilmansan,
Eşqin gülşənində gülü reyhansan.
Mən olum sədəqən, əhli-ürfansan,
Bircə xəbər göndər, gəlim, ay Şəkər!

Gülsən, həvəsində mən bülbül ollam,
Hər zaman yanında əhli-dil ollam,
Novrəstə İmanam, özüm qul ollam,
Yoxdu candan qeyri qulum, ay Şəkər!

BAĞIŞLA MƏNİ (bayatılı qoşma)

Yerin, Göyün, ərşin, kürsün nizamı,
Əvvəl, bu cahana bağışla məni!
Alimlər dilində, mömin əlində
Oxunan Qurana bağışla məni!

Mən aşığam cahanı,
Gəzdim qəmli cahanı.
Mədəd eylə, şəfa qıl,
Xəlq eyləyən cahanı!

Xatəm əl-nəbinin taci-sərinə,
Şəmsi-vəzzühaya, il qəmərinə,
Müqərrəb mələyin zərrin pərinə,
Gəzəydi hər yana bağışla məni!

Aşıq deyər, hər aya,
Nəbi oxur hər aya.
Canım xəstə, çağır ram
Mərd ağasın haraya.

Sirri-xəfiyyəyə olan sirdaşa,
Yaranmışa şölə verən ataşa,
Dəryana, çeşməyə, dağınan daşa,
Cümlə olan cana bağışla məni!

Mən aşığam dəryaya,
Qəvvas oldum dəryaya,
Rəhmə gəl, bir ilahim,
Məni atma dəryaya!

Beyt əl-müqəddəsə, mədhi-mövlaya,
Məscidül harama olan binaya,
Künbədül Xizraya, məscid Əqsaya
Yığılan mehmana bağışla məni!

Mən aşığam əlaya,
Vəsfın dildə əlaya.
Bağışla beyti-Allaha,
Həmi ərşi-əlaya!

Mədəd eylə, ey kərimi-zülcəlal!
Sənin şənindədi əsli-layəzal.
Xəlq olan heyvana - qoyununan mal,
Cinn ilə insana bağışla məni!

Mən aşığam, sübhani,
Haqq billəm Qurani.
Müşgül işi düzəldən
Sənsən, kərəmin kanı.

Meraci-nübüvvət, taci-zülkərəm,
Kövkəbü əxtəran, nəcmi-möhtərəm,
Dərgahi-vilayət, şahı-vəlhərəm,
Ol Şahi-Mərdana bağışla məni!

Mən aşığam mərdana,
Doğru gərək mərdana.
Əfv qıl Mustafaya,
Əli-Şahi-Şərdana!

"Kün" dedin, yarandı külli-kainat,
hökmündə dolanır ərzi samavat.
Qiyamət günündə oxunan ayat,
Qurulan divana bağışla məni!

Aşiq deyər, ilahi,
Gün həsrəti, il ahı.
Hökmün salıb əyana,
Qərar tutan ilahi.

Dəşti-Kərbəlaya, Nəcəf şahına,
On səkkiz min aləm mehrü mahına,

İbrahimxəlilin qibləgahına,
Verdiyi qurbana bağışla məni!

Aşiq deyər, minaya,
Zikr elədim min aya.
Bağışla, kərəm kanı,
Həm Məkkə, həm Minaya!

Yüz iyirmi dörd min cəm ənbıyaya,
Vəliyyi-Xudaya, həm övsiyaya,
Xəməssəl nücəba - Ali-Əbaya,
Şərh olan bəyana bağışla məni!

Aşiq oda qalandı,
Qəlbi aləm dolandı.
O günlərə bağışla,
Cümlə əziz olandı!

Cəlali-şənində eyni-vəlikram,
Qədimi səndədi ümdətül ehkam.
"Kün" dedin, yarandı, həyyəi-layənam,
Ərşlə asimana bağışla məni!

Aşiq deyər, ayalar,
İl gərdişdə ay alar.
Sənindi külli aləm,
Hər hökmlər, ayalar.

Biçarə İmanam, ey kərəm kanı,
Bilirəm, axırda dünyadı fani.
Rəhm eylə, bəndənin çoxodu üsyanı,
Cənnəti-Rizvana bağışla məni!

Aşiq deyər, azadam,
Sübüt eylər az adam.
Günahkar, nə günahsız,
Nə xəstə, nə azadam.

BAĞIŞLA MƏNİ

Varilahi, min bir adın eşqinə
Bu əziz axşama bağışla məni!
Dəşti-Kərbəlanın nahaq qanına,
Seyid əlanama bağışla məni!

O şəxsə bağışla, adı Hüseyndi,
Həbibin olmağı bərhəqq, yəqindi.
Əfv qıl Rəsula, sahibi-dindi,
On iki imama bağışla məni!

O yerdə qurulan qərib əsasa,
Zeynəbü Gülsüm qara libasa,
Ələmdari-Hüseyn, rəşid Abbasa,
O qolsuz ağama bağışla məni!

Bağışla novcavan Əkbər yasına!
O tifli-südəmər Əsgər yasına,
Şahzadə Qasımın sərvər yasına,
Verilən nizama bağışla məni!

Sənin rəhmin çoxdu, ey kani-kərəm,
Günahkar bəndənəm, mədəd istərəm.
Əta qılsan, bir zəlilə nökerəm,
Oxunan kalama bağışla məni!

Özün yaradıbsan, ya qadir Allah,
Əlacsız bəndənəm, çəkirəm mən ah.
Səndən qeyri kimə aparım pənah,
Bu gələn ayyama bağışla məni!

Biçarə İmanam, çoxdu üsyanım,
Qalmışam müşgüldə, əriyib canım.
Tövbə bəd əməldən, qadir sübhanım,
Gələcək cəzama bağışla məni!

BAX

Bir "kün" deyib, bu dünyanı xəlq edən,
Nəzər eylə, sən bir bu zamana bax.
Belə zəlalətdə qalmışam nədən,
Olmuşam yad eldə mən əfsana bax.

Gedib ərş üzündə merac eyləyən,
Dəryayi-rəhməti bir-bir boylayan,
Haqqilən danşıb, kəlmə söyləyən,
Sən də mənim təki bir cavana bax.

Dar gündə ümidim, ya Şahi-Mərdan,
Yusif Misirdə qurtaran dardan,
Nitq ver, meydanda qoyma sərgərdan,
Bir günahkar qulun bu İmana bax.

BAX

Nələr gəldi keçdi fani dünyadan,
Dolanın gərdişi-gəcmədara bax.
Yazılıbdı fərman qalın bələdan,
Qurulan nizami-kirdigara bax.

Kimi səyyad, kimi dərviş, kimi xan,
Kimi qəvvas, kimi səyyah-gəştiban.
Kimi alim, kimi həkim xoşzəban,
Kimi cəllad olub, zülümkara bax.

Kimi varlı, kimi varsız dolanır,
Kimi aşiq, eşq oduna qalanır,
Kimi məlul, qəm bəhrində bulanır,
Bir-biriynən olan xub rəftara bax.

BAKI VİLAYƏTİN MƏSKƏN EDİBSƏN

Biki vilayətin məskən edibsən,
Cəhd elə, elmindən olgunan halı.
Nə müddətdi, bu ölkədən gedibsən,
Kimin vətənindən dönər xəyalı!?

Bu ərzi-halımız, al oxu bir bil,
Ürəyimiz səndən heç kənar deyil.
Oxu, biliyini artır ilbəlil,
Elmin ziyası var, günəş misalı.

Elm, mədəniyyət var o diyarda,
İmanın da könlü çox intizarda.
Buraynan oranın işləri harda!
Başqadı nizamı, cahu cəlali.

BİLƏSİZ

Gözüm açıb bu dünyaya gələndə
Dost tutmadım bu fənanı, biləsiz.
Ağlım kəsib xeyri-şəri qananda
Xoşlamadım hər insanı, biləsiz.

O da bir nemətdir, göz-gözə baxa,
Arta məhəbbəti, sel kimi axa.
Ata qulluğunda söz yalan çıxa,
Oğul onda çox utanı, biləsiz.

Qardaş arasında ərkinaz olur,
Artır məhəbbəti, sərəfraz olur,
Nakəs adam səxavətdən az olur,
Mərdi çəkib imtaha, biləsiz.

İnsana gəlməsin xain töhməti,
Bir yandan kəc işlər, yox mərhəməti.

Mərd boynunda qalmaz mərdin minnəti
Dərdə salıb bu İmanı, biləsiz.

BİLGİNƏN

Əzizi-mükərrəm, du nuri-eynim,
Oxu dərdim, mətləb ara, bilginən.
Könlüm istəklisi, arizü deynim,
Uzaq düşdü səndən ara, bilginən.

Kani-kərəmindən qadiri-qəffar
Nəzər salsa, uzaq yolları açar.
Gecə-gündüz dildə iltimasım var,
Yalvarıram kirdigara, bilginən.

Elə bilmə, unutmuşam mən səni,
Fikrin hərdən dərdə salır bəndəni.
İncimə, bu yerdə bağışla məni,
Düz çıxaram etibara, bilginən.

Xoş günləri gedib, dönüb zamana,
Kəmənd atır hər tərəfdən insana,
İşi düzəlmir ki, baxsan hər yana,
Salır ləngə, çəkir dara, bilginən.

Həbibim, səslərəm Həbibullahı,
Yetişsin dadına şahların şahı!
Təkcə nicat versə o din pənahı,
İman gələr o diyara, bilginən.

BİLİN SİZ

Ziyadlı elləri, çox salamım var,
Oxuyub eşidin hamı, bilin siz.

Açılsa zəbanım, söylərəm aşkar,
Həqiqətdən dürr kalamı, bilin siz.

Ariflər yığılsın, qılsın tamaşa,
Coş edib sinəmdə yanan ataşa.
O gündən ki könlüm toxunub daşa,
Pozulubdu hər nizamı, bilin siz.

Deməyin ağılsız, kamalsızam mən,
Sözlərimdən mətləb qanar dərdbilən.
Yad eldə aşığa çox olar gülən,
Söyləyər nadandı, namı bilin siz.

İman deyər, bir mövlanın quluyam,
Həqiqətdən, mərifətdən doluyam.
Bir xudanın qədərindən halıyam,
Qərar qoyub sübhü şamı, bilin siz.

BİLMƏDİM

Nə gördüm yuxuda gizlin, aşkar,
Olan sirri-kirdigarı bilmədim.
Olmadım gördüyüm işdən xəbərdar,
Atəşimdən qeyri karı bilmədim.

Bu necə hökmdür, kani-kəramət!?
Eşqə giriftaram, çəkirəm həsrət.
Məni məftun etdi sevda, məhəbbət,
Ayrı saldı fələk yarı, bilmədim.

Novrəstə İmanam, dilimdə dilək,
Qulların imdadı mövləndən gərək.
Vahidiləmyəzəl, özün ol kömək,
Səndən qeyri ümidvari bilmədim.

BİR-BİR

Oturmuşdum səhər çağı bixəbər,
Gözəllər üstümə gəldilər bir-bir.
Əzdilər qəlbimi, etdilər qabar,
Bağrımın başını dəldilər bir-bir.

Ötüşür kəkliklər, səs verir qaya,
Camalın şöləsin bənzətdim aya.
Huridi, pəridi bir bölük maya,
Söylədim dərdimi, bildilər bir-bir.

Olsa bizim yerdə belə nazdılar,
Qulsuz, qarabaşsız saxlamazdılar.
İman ərz eyləyir, şirin sözdülər
Xumar gözlərini süzdülər bir-bir.

ÇAĞIRRAM

Nə zaman ki, dərd canımda çoxalır,
Onda əvvəl, kirdigarı çağırram.
Hərdən bir Rəsula verirəm salam,
İsmi Əhməd, ümidvari çağırram.

Əzalarım yeksər ağrar dəmadəm,
Tamami bəndləri çox gətirir qəm.
Oxuram hər gündə dilimdə mən cəm,
Nadir Əli şahsuvarı çağırram.

Gahi xəstə halam, gahi pərişan,
Gahi şad oluram, gah vaxtı giriyan.
Hərdən darıxanda Novrəstə İman,
Dönüb, bir də Ələmdarı çağırram.

ÇƏTİNDİ

Həqiqi insanın, istəkli canın
Bir-biriynən irəftarı çətindi.
Dostü mehribanın, düzgün olanın
Bircə zərrə diləfkarı çətindi.

Gərək inciməsin bir kəlmə sözdən,
Nalayıq dilinnən, bədtərin gözdən,
Kəlmə döndərməyə, keçməyə üzdən,
Axtaranda külli-varı, çətindi.

O dinəndə, bu da durub dinməyə,
Hərdəm ucalanıb, hərdəm enməyə,
Ölən vaxtı kimi qəlbi dönməyə,
Ha çalışsan, aşikarı, çətindi.

Dar gündə istəyə, gen gündə nə var,
Təbi nazik, sədaqətli, امیدvar,
Dura bir-biriynən ola köməkkar,
Hər işində cəm inkarı çətindi.

Məhəbbət kənardan gündə çoxalar,
Yaxınlıqda zərrə-zərrə azalar.
Bədəsil anlamaz, dönüb yad olar,
Olmaz onun etibarı, çətindi.

Dost dostun həqiqi tuta əlini,
İş düşəndə dönrəməyə dilini,
Ana-bacı bilə qızı, gəlini,
Saxlamaqlıq o ilqarı çətindi.

Yolunda ürəkdən doğru baş qoyan,
Səhv işi ölümdür, yamandır, yaman.
Fənadən əl üzən biçarə İman,
Gəlmələrinin hər bazarı çətindi.

ÇƏTİNDİ

Gəldi məhərrəmlik, kəsdi qabağı,
Çıxmaq olmaz bir kənara, çətindi.
İstəkli qohumlar, vəah dostlar,
Sizdən uzaq düşsə ara, çətindi.

Məlul könlüm düşüb qəm dəryasına,
Əridir cismimi nar havasına.
Gərəkdi, əyləşəm Əkbər yasına,
Ağlamasam Ələmdara, çətindi.

Hər an zikrimdədi ol şah-i-əbrar,
Bahar buludu tək yaş eylərəm car.
Həsərin çəkirəm, bir səfərim var,
Orada olmaq üzüqara çətindi.
Mətahım dürrdü, alan yox, satam,
Hüseyni-şəhidin matəmin tutam.
Oğul yolu gözlər binəva atam,
Həsərat çəkər o biçarə, çətindi.

Bu dünyanı görən özün öyməsin,
Yaralı qəlbimə ellər dəyməsin.
Tanrı heç kimsədən nəzər əyməsin,
Düşsə İman kimi dara, çətindi.

DAĞLAR

Zimistan dolanıb, bahar çatanda
Al-yaşıl geyinib, bar olan dağlar.
Şaqayıq, nərgizli, gül bənövşəli,
Süsəni, sünbülü var olan dağlar.

Xoş fəslin bahardır, ağır el gəlir,
Açılıb qönçədən lələ, gül gəlir.

Könül, qəmgin olma, əhli-dil gəlir,
Sinəsində aşna, yar olan dağlar.

Bəzənirsən, dağlar, nə gözəl, göyçək,
Çağırır bir-birin qərənfil, çiçək,
Sədrində seyr edir top qara birçək,
Bələnib qumaşa car olan dağlar.

Baharla eylədin əhdinə vəfa,
İman da sinəndə sürdü çox səfa.
Zimistan gələndə çəkirsən cəfa,
Üç ay qışda başı qar olan dağlar.

DANIŞMA

Soruşmamış bir aşığın halını
Dilin açıb həcv, hədyan danışma!
Yaxşı sevirsiniz dünya malını,
İstəmirik deyib, yalan danışma!

Yalan demir, rüşvət yemir telli saz,
Cadu yazmır, fitnə vermir, kələkbaz!
Mollasan, gəl otur, mən deyim, sən yaz
Zikrimdədir şiri-yəzdan, danışma!

Ol şiri-xudaya məhəbbətim var,
Zikrimdə həmişə seyyidi-əbrar,
Car olur dilimdə qolsuz ələmdar,
Verəndi dərdlərə dərman, danışma!

Zəlilə bir qulam, düşmüşəm çölə,
Dinən yoxdu qabağımdan bil hələ.
Novrəstə İmanam, gər gələm dilə,
Elərəm aləmi heyran, danışma!

DEMƏK OLMAZ

Hamı xəlq olunub bir qətrə sudan,
Hər yetən gədəya xan demək olmaz.
Yatıb, qəflətdədi, qalxmaz yuxudan,
Nalayıq insana can demək olmaz.

Gün xoş keçsə, ömür başın tacıdı,
Taleyim kəc gəldi, baxt qiyqacıdı.
Bir tənə söz zəhrimardan acıdı,
Qanmayan nadana qan demək olmaz.

Düz çıxar həmişə mərdin ilqarı,
Müxənnətin olmaz heç etibarı.
Yığar qaynağına şah mardan arı,
Çəkməsə nizama, şan demək olmaz.

Əyri olan bilməz yolu, ərkanı,
Saxlayar könlündə şəri, böhtanı.
Bədəsil tanımaz yaxşı, yamanı,
Namərd süfrəsinə nan demək olmaz.

İman yad ellərdə candan usanı,
Hərcayı sözlərdən hər dəm utanı.
Hər gündə cəsədi bir qədər yanı,
Ləlzədə alışıb yan demək olmaz.

DEMƏSİN

Hədyan söz danışan, hədyan eşidər,
İnsan olan mana hədyan deməsin.
Ey bim olsa, qoy söyləsin üzümə,
Sonradan dalımca böhtan deməsin.

Əyri sözlə işim yoxdu, yəqin bil,
Doğru yola çalışıram müttəsil.

Çarxı-gərdiş bəd dolanır ilbəl,
Tapılmayır məndə nöqsan, - deməsin.

İman deyər, eşq odunda yanırım,
Özümdən böyükdən çox utanıram.
İşarədən mətləbini qanıram,
Heç kim öz dastuna düşman deməsin.

DEYƏRSİZ

Hələ qələtdəsis, yatmırsız belə
Sayıb məni bir divanə deyərsiz.
Cəfanız çox olar, yəqin, il-ilə,
Dərdinizi ruhi-cana deyərsiz.

Sərsəri fənaidə qırılar canlar,
Tökülər yaxında çox nahaq qanlar,
Seçilməz haq-nahaq, yolu qananlar,
Məhəttəlik bu divana, - deyərsiz.

Ucalar dillərdə ah ilə fəryad,
Bir tərəfdən olmaz eyləyən imdad.
İstəkli dost dostun etməyəcək yad,
Kəc dolanıb bu zamana, - deyərsiz.

Yanmaz, gecə çox çıraqlar qaralar,
Gərdiş eli bir-birindən aralar,
Pozular bağçalar, güllər saralar,
Səfər edib biyabana deyərsiz.

Ömrə vəfa yoxdu, çoxdu cəfası,
Bərhəm olsun bu dövrənin əsası.
Novrəs İmandakı dərdin binası
Qurulubdu doğruyana, - deyərsiz.

DEYİL

Ağlaram yolunda, şəhri-Lənkəran,
Bu el qürbət eldi, bizim el deyil.
Yaz fəsli olanda, çox olar baran,
Car olur çeşmimdən sel o sel deyil.

Bülbüləm, bağımda güllər bitməmiş,
Rəhm eylə, tabıstan fəsli ötməmiş,
Bir qərrib cavanam, kama yetməmiş,
Axtarıram gedəm, yol o yol deyil.

Sahibi-əvvəlüm, həm axırımsan,
Natiqi-ənbiya, hökmü dərinsən,
İnsü cinn ağası, bəhrü bərimdən,
Görünür ki, İman sana qul deyil!?

DƏRD ÜZ VERİB, NİTQİM SÖYLƏR KALAMI

Dərd üz verib, nitqim söylər kalamı,
Bəlkə, sözüm yatanları oyada.
Səs gəlsə guşuna, alar salamı,
Kişi gərək baxsın dost ilə yada.

Tərbiyə gərəkdi ata-anadan,
Mərifət lazımdı əvvəl binadan.
Yüz də cəhd eyləsən, olarsan nadan,
Xidmətin olmasa kamil ustada.

Özgə zəhmətindən dövlət, var olmaz,
Kimsəyə bir zərrə xeyir-kar olmaz.
Kasıbliği kişi üçün ar olmaz,
Bu şərt ilə, doğru çıxa üqbada.

Qəlbi doğru olan keçəmməz üzdən,
İnsan çox inciyər tənəli sözdən.
Qeyrətsiz oğuldan, binamus qızdan
Sonsuzluq yaxşıdı fani dünyada.

Arif olan, huş ver sən bu sözlərə,
Namərd hər bəlanı gətirər sərə.
Kimdi səyyah olub, düşə çöllərə,
İman kimi gəzə dərin dəryada.

DİLİMNƏN

Bir əldə göz yaşım, birində namə,
Zikr edirəm bir ağanı dilimnən.
Bir gün yetər çarxı-gərmiş tamama,
Səslənərəm o sübhanı dilimnən.

Sərsəri cəfadən düşmüşəm ləngə,
Kəsilib ümidim nam ilə nəngə.
Qəza gətirdi saldı məni bu təngə,
Çağırıram Mustafanı dilimnən.

Xəlv edib nurundan allahüs-səməd,
Məhəmməd dedi ol vahidəl əhəd
Qiyamət şəfisi, namıdı Əhməd,
Söyləmişəm bol üsyani dilimnən.

Keçib gərdənimə qəza kəməndi,
Gəzdirir aləmi, həm şəhri, kəndi.
Bir şahı-qəzənfər dada yetəndi,
Vird edirəm Mürtəzani dilimnən.

Sən ey şiri-xuda, heydari-kərrar,
İstəsən, ay ağa, bircə ərzim var:
Bu Novrəs İmanı müşgüldən qurtar,
Vəsf eyləyim bu sövdanı dilimnən.

DOLANNAM

Əylən, bir söz deyim, ey gülüzarım,
Var könlümün bir bazarı, dolannam.
Hərdən, birdən düşür mənim güzarım,
Məhlənizə yol kənarı dolannam.

Üç hərfə nəqş olub ismin ayası,
Oxuram, açılısın qəlbim aynası.
Müxənnət əyyamın yoxdu vəfası,
Verib mana ahu zarı, dolannam.

"Rey" rəhminən xəlv eləyib kirdigar,
"Vav" salıb canıma eşqin aşikar.
"Sin" salam eylə bir tuti dilin var,
Çox çəkərəm intizarı, dolannam.

Hərcayı insana hədyan deyərlər,
Dərd əhli olana nadan deyərlər,
Götürüb dalınca böhtan deyərlər,
Yox dünyanın etibarı, dolannam.

Şövq əhli, xəyalın, həm özün cavan,
Eşit nəsihəti, sözlərimi qan,
İşarət eyləyir Novrəstə İman,
Saxlamışam düz ilqarı, dolannam.

DOYUNCA

Əziz ata, itgin gedən fərzəndin
Ağla hey düşəndə yada doyunca.
Mənim gərdənimdə çarxın kəməndi,
Dolandırar bu dünyada doyunca.

Məndən dost-qohuma azca gileylə,
Nə qarğa dalımca, nə hədyan söylə,

Əl götür duaya, minacat eylə,
Bəlkə yetəm bir murada doyunca.

Halal qıl İmanı, qohum-qardaşım,
Çəsmim ağlar, qaranlıqdı günəşim.
Əgə bir ilahi düzəltmə işim,
Şad olaram Kərbəladada doyunca.

DURNALAR

Üç dəstə kakili sərdə cığalar,
Çəkilib teliniz qara, durnalar!
Seyrangahınızdı uca səmalar,
Çıxıbsınız novbahara, durnalar!

Göycəkdi səsiniz, xoş gəlir hava,
Hansı vilayətdə yaparsız yuva?
Varmı əlinizdə elə bir dava,
Eyləyə dərdimə çara, durnalar!

Qış fəsli Bağdadı yada salmasa,
Ayrılib dəstədən, dala qalmasa
Qaynağı poladlı laçın olmasa,
Nə bac verərsiniz sara, durnalar!

Elim, günüm geri yanda qalıbdı,
Sınıq könlüm dərdü verəm alıbdı,
Qəza məni qürbət elə salıbdı,
Alışır cəsədim nara, durnalar!

Məcnun tək çıxmışam Leyli seyrinə,
Köçüb gedib, bilməm onun təhri nə?
Novrəstə İmandan Viran şəhrinə,
Bir xəbər aparın yara, durnalar!

DÜŞDÜM

Xaliqin qüdrəti, hökmi-bəyanı
O gün ki zülümət dünyaya düşdüm.
Ağlım başa doldu, verdi fərmanı,
Eşqdən hər qəmli əzaya düşdüm.

Haqq yolunda xeyli eylədim həvəs,
Yığıb hər nizamı, etdim dəsbədəs,
Nalə qıldım mən də misali-məkəs,
İbtida, bir eşqi-mövlaya düşdüm.

Coş verdi, sinəmdə dərdü qəm daşdı,
Doldurdu sərimə, həddindən aşdı.
Dolandım pərişan, gözü qan-yaşdı,
Qəza qəhr eylədi, sevdaya düşdüm.

Könlüm pərvaz etdi, eşqə dolandı,
Gərdis atdı, hər qəzaya bulandı,
Əyildi iş, baxtım oda qalandı,
Atıldım çöllərə, bəlaya düşdüm.

Gahi çaşdım, gah düzəldim haqq yola,
Ömrüm fəna oldu mənim il-ilə.
Sirri bir xəyalı kim tapıb bilə,
Tərpənəndə ahu nəvaya düşdüm.

Mən gəzdim qəmimlə, xalq dedi "dəli",
Hər fəndi-insana demədim bəli.
Olundum imtahan, qandım əməli,
Qəlbimdə çox fikri-üzməyə düşdüm.

Öz işim, yəqinim mənə aşkar,
Anladım kənarda hər nə əməl var.
Şahiddi hər işdə bir pərvərdigar,
Qəflətdə bulunmaz çaraya düşdüm.

Dünyada görmədim mən bir etibar,
Könüllər qarışıq, olmayıb bidar.
Çətindi bir kəsə olmaq ümidvar,
Axtarıb gərdişi, haraya düşdüm.

Gah oldum şadiman, gah da xəcalət,
Ha çalışdım doğru, düzgün, ədalət.
Bir kimsəyə mən etmədim xəyanət,
Axır gün min cürə qəzaya düşdüm.

EYLƏ

Dinin yarpaqları firudindir,
Oruc tut, namaz qıl, ibadət eylə.
Beşdən bir xüms ver, ondan bir zəkat,
Zəlilə, müztərə inayət eylə.

Şərə fitva verib, saxlama dildə,
Qəlbə möhkəm ol bu doğru yolda.
Məişətdən artıq var olsa əldə,
Həcc qıl, nəfsinə əmanət eylə.

Təvəlla - Əlinin dostunu tanı.
Təbərri - seçgilən küfri-düşmanı.
Qəsb olan yerlərdən dolan pünhanı,
Təmiz tut libasın, xoş adət eylə.

Haqqa tərəfdar ol, nahqdan-kənar,
Şər işə qarışan axır olar xar.
Haqq səni yaradıb faili-muxtar,
Nə kin saxla, nə də xəyanət eylə.

Novrəs İman, sözün eylə müxtəsər,
Hər işin haqq bilir, olma mükəddər.
Dəşti - Kərbəlaya eylə bir səfər,
Öp qədəmgahını, ziyarət eylə.

EYLƏ

Xəllaqi-möhtərəm, şahi-zülkərəm,
Bu uzun gecəni tez sabah eylə.
Dağıt üstümüzdən çəni, dumanı,
Şöləyi-münəvvər şəmsü mah eylə.

Kərəm qalib desən yazıqdı onlar,
Təqdiri-qəzaya baş qoyub qollar.
Şəms eylə hər yandan, görünsün yollar,
Viranə şəhrini bizə agah eylə.

İlahi, rəhm eylə İman qəmkeşə,
Sözdən gərək mətləb çıxı, həm nəşə.
Səndən mətləb istəmirəm həmişə,
Duamı müstəcəb gahbagah eylə.

EYLƏR

Ala gözlü, nə durubsan qarşıda,
Səni görüb könlüm ahü zar eylər.
Salıb cəsədimi yandırdın oda,
El görər bizləri, səngisar eylər.

Sürahi gədənin sərvirəvandı,
Hər qıya baxışın min nahaq qandı.
Sədrin çəməngahı mənə dərməndi,
Sağaldar mərizi, xub rəftar eylər.

Səni gördüm, nələr düşdü yadıma,
Dərdim desəm, kimlər yetər dadıma?
Vəfasızlıq uymaz mənim adıma,
Novrəs İman hər vaxt düz ilqar eylər.

EYLƏR

Hərdən-hərdən dərd qaynaşır sinəmdə,
Ağladım, çəşmimdən sellər car eylər.
Tələtümə gəlir, daşır sinəmdə,
Doldurub cismimi, nə qəm-xar eylər.

Qəmli naməm getsin canan elinə,
Yazılsın salamım yar dəftərinə.
Baxanda gözlərim dağlar sərinə,
Dəmadəm coş verib, əşkibar eylər.

Əziz ellərimi salsın yadına,
Dolanıram bir mövlanın adına;
Yetişsin kim olu, qərib dadına!
Dilim gündə zikri-kirdigar eylər.

Əzəl gündən bu qurqular qurulub,
Yad ellərdə nə bir halım sorulub.
Ürəyimə yaman yara vurulub,
Məlul könlüm onçu ahü zar eylər.

Dərd gəlməsin heç iyidin başına,
Toxunmasın qəlbi zülmət daşığa!
İman necə dözsün qəm ataşına,
Yaxından məskənin dar məzar eylər.

EYLƏYİR

Üsuli-din demək dinin köküdür,
Tohidi-bir Allah aşkar eyləyir.
Qulhuvəllahidə dəlildi əhəd,
Dildə təkliyini iqrar eyləyir.

İkinci, əddi, ədalət bir ad,
Vəməllah yuridən zülmən lilibad.

Yəni, zülm eyləməz, eyləyər imdad,
Dolandırıb hərdən ehzar eyləyir.

Üçüncü kəlmədə nübüvvətədi həm,
Yüz iyirmi dörd min peyğəmbərdi cəm,
Əvvəli Adəmdi, axırı Xatəm,
Dəlili-əhvalın ilqar eyləyir.

Məkana Məhəmməd xəlq olub əzəl,
Əba əhəd vardır o nuri-gözəl.
Vəlahu kan Rəsulullahdır əzəl,
Küllü şeyyin elmə hüşyar eyləyir.

Ona təlim verib elmi-ilahi,
Göstəribdi bizə o doğru rahı.
Məhşərdə məxluqat çəkəndə ahı,
Şəfaət o şahı-əbrar eyləyir.

İmamət Əlini haqq bil, inan,
On bir övladıynan ol Şahi-Mərdan
Vəliyyikumullah ayeyi-Quran,
Nisbəti Əhmədi-Muxtar eyləyir.

Mim, yey ölərsən, həm dirilərsən,
Ayın-adil qiyaməti görərsən.
Dal-qurar divanın, onda bilərsən,
Haqq divan bir qəni səttar eyləyir.

"İnna nəhnu nəhyəl mövt" kalamı,
Mənada, müxtəsər, ölmədəki hamı.
Tapmasan axırda dərdə əncamı,
İstəsə heydəri-Kərrar eyləyir.

Aldanıbsan əgər cifəyə hərdəm,
Çəkilər hesabı o gündə möhkəm.
Dilində vaynövsə, könlün alar qəm,
Novrəs İman sizə izah eyləyir.

ƏLİDİR

Ərşü samavatı dövr edib gəzən,
Eyni-dildə o sultanım Əlidir.
Baisi-kün-fəkan, nizamın düzən,
Dolandıran bu cahanım Əlidir.

Mehri-nübüvvətdə qırdı bütleri,
Dağıdıb qoşunu, pozdu səfləri.
Tamaşaya gəldi ol mələkləri,
Kərəm bəhri, səxakanım Əlidir.

Görmüşəm camalın o kərəmkanın,
Nuri-təcəllanın, yədi-beyzanın.
Demədi mətləbin Növres İmanın,
Eşqə salan yazıq camım Əlidir.

ƏLİDİR, ƏLİ

İsmi-vəsiyyinən vəliyyi-Xuda,
Şiri-pərvərdigar Əlidir, Əli.
Edən bədənleri sərindən cüda,
Sahibi-Zülfüqar Əlidir, Əli.

Gəlibdi mövcuda külli-kainat,
Vəhş ilə, teyr ilə, insan, heyvanat.
Heç kimsədən yoxdu bir zərrə nicat,
Axırda sahibkar Əlidir, Əli.

Gətirən Məhəmməd dinin əşkara,
Tanıdan məxluqu pərvərdigara.
Uçar ruh bədənədən, gedər məzara,
O gündən xəbərdar Əlidir, Əli.

Siratəlmüstəqim, vəzn ilə mizan,
Səqirən, kəbirən şefeyi-üsyən,
Qismi-nari-cəhim, cənnəti-Rizvan,
Onlara xiridar Əlidir, Əli.

Dünyadır - fanidir, üqbadır belə,
Cəmi məxluqatı salıb müşgülə.
İman, sübhü məsa sən gətir dilə,
Dar gündə mədədkar Əlidir, Əli.

ƏVƏZİNDƏ

Ovsunçuyam bir şahmarın qoynunda,
Yatıram onunla yar əvəzində.
Xəstəyəm, ürəyim yaman istəyir
Yeyirəm bibarı nar əvəzində.

Bu qəmli könlümü bir kimsə bilməz,
Məhşərədək üzüm şad olub gülməz,
Atəşimi daşqın çaylar söndürməz,
Od allam ağzıma qar əvəzində.

İman, sirrin öz qəlbində pünhandı,
Ariflər eşidib, dərdimi qandı.
Ala qarğa öz yerindən tərlandı,
Tərlandı qürbət eldə sar əvəzində.

GƏLDİ

Qaleyi-zəmində mən idim xəstə,
Üstümə mərdlərin ağası gəldi.
Yanında mələklər dəstəbədəstə,
Guşuma "yəmənhu" sadası gəldi.

Göründü gözümə bir mələkzadə,
Misli yox zəmində, ərşü səmada.

Bənzər Züleyxaya, Şirin, Fərhada,
Sərimə cananın havası gəldi.

İmanam, nəgahan düşdüm bu işə,
Könül həsrət çəkir bir də görüşə.
Oxudum dərşimi, yetirdim başa,
"Ha", "mim", "ayın", "sin", "qaf", "taha"sı gəldi.

GƏLİB GEDİB

Ovcuyam, yolunda gəzirəm naşı,
Neçə belə dağlar, düz gəlib gedib.
Yandırır cismimi eşqin ataşı,
Yaralı qəlbimdə köz gəlib gedib.

Oyur ciyərimi sanki bir almas,
Viranə könlümdən açılmadı pas.
Ələsgərlə Qasım, Şikəstə Abbas,
Qalan şair hamı üz gəlib gedib.

Qumru tək ləhcəli xoşxandı Qurban,
Türfə gözəllərdi dərşinə dərman,
Nə olsa dilində hazırdı fərman,
Ləfzi, həm mənası düz gəlib gedib.

Yaxşı bəyənmişəm Misgin Abdalı,
Cəm imiş başında huşu, kamalı.
Vaqif qarışdırıb çox qilü-qalı,
Sözlərində gəlin, qız gəlib gedib.

Novrəstə İmanam, huşum dolaşığı,
Heyif ki, nəzmimdə yoxdu yaraşığı,
Bəyənəmz nə seyid, molla, nə aşığı,
Dərd olub sinəmdə söz gəlib gedib.

GƏLMƏZ

Dağılıb başımdan qəm ədaları,
Cəhd ilə çalışsam, kamala gəlməz.
Pozulub könlümün hər nizamları,
Tərk olub şövkəti, cəlala gəlməz.

İçdim yar əlindən mey piyalası,
Dolandırır məni eşqin havası.
Açılsa qəlbimin qəmli ədası,
Sığışmaz aləmə, mahala gəlməz.

İman zikr eyləyər taha yasini,
Şəninə oxunan hələtasını
Sidq ilə çağırsa qul ağasını,
Qəza tapmaz, ona nə belə gəlməz.

GƏLMİŞƏM

İbtida, dilimdə olub "bismillah",
Sığınmışam ol xudaya, gəlmişəm.
Mənim əzbərimdi "la-fəta-illah",
Əxz eləyib yüz min ayə, gəlmişəm.

Çəkilib məddimiz doğru ərkana,
Əbəs düşməmişəm mən bu cahana.
Xidmət eyləmişəm Şahi-Mərdana,
Bel bağlayıb mürtəzaya, gəlmişəm.

Get axtar pəşəni, tap bir yaraşığı,
Qataram halını, olar dolaşığı.
Küllü-Qafqazyanı doldursa aşığı,
Dil açmaram ilticaya, gəlmişəm.

Əvvəl, sözlərini nəzm eylə sərin,
Hələ dayazdasan, axtarma dərşin.

Açaram sinəmin qəmli dəftərin,
Sallam səni ahü vaya, gəlmişəm.

Peyğəmbər nə lazım, gətirmə dilə,
Sən onun əmrinə gəl düzəl hələ.
Novrəstə İmanam, olmuşam belə,
Yön çevirib Kərbəlaya, gəlmişəm.

GƏLSİN

Burada bir səyyadın tor bənası var,
Cəhd eylər, dəstinin tərlanı gəlsin.
Cavandı, sərinin eşq havası var,
Xəstədir, dərdinin dərmanı gəlsin.

Çəkilib qəlbinə ağ üstədən qara,
Dağlar maralı tək düşübdü dara,
Qəza xədəngindən yetişib yara,
Sağalmaz, ha təbib, loğmanı gəlsin.

Dolanıb zimistan, gəlib nobahar,
Gülşənə yağdırır dolu, baran, qar.
Kim desə fələkdən dildə yaram var,
Açmağa dəftəri-İmanı gəlsin.

GƏL YETİŞ

Bir hökmü-xudanın elmin açarı,
Nəzər eylə bu cavana, gəl yetiş.
Küllü-məsəvanın tək şahsuvarı,
Dönübdü ciyərim qana, gəl yetiş.

Şiri-pərvərdigar, vəliyyi-rəhman,
Cəmi müşgül işə verənsən dərman.

Sızıldar cəsədim, gözüm ağlar qan,
Qəddim əyib bu zamana, gəl yetiş!

Bir yaralı qulam, düşmənəm çölə,
Bülbül kimi həsrət olmuşam gülə.
İman deyər, işim dönüb müşgülə,
Rəhim eylə mən cavana, gəl yetiş!

GƏZDİN

Aləmin sərvəri, mərdin mövlası,
Əvkəvəlki seyrində asımanı gəzdin.
Payi-təxtin oldu ərşin əlası,
Haqq bildin, o qadir sübhəni gəzdin.

Yetişdi Rəsula nuri-hillalın,
Mürşid oldu Cəbrailə kamalın,
Göstərdin çeşmədə Xizrə camalın,
Dolandı dalınca, dünyanı gəzdin.

Haqq səni yaradıb şafeyi-məhşər,
Bir ismi-pakındı yerlərə ləngər.
Qul ağasın istər, ağa qul istər,
Harda yatmış idi, İmanı gəzdin.

GƏZİRDİM

Arif əhli, bir söz deyim, qınama,
O zaman ki, bu dünyanı gəzirdim.
Həsret oldum elə, ata-anama,
Dolandırıb yazıq canı, gəzirdim.

Dilimdə kəlmeyi-ayeyi-Quran,
Fikrü zikrim oxumaqdı hər zaman.

Eşit sözlərimi, doğru bil, inan,
Adı gözəl bir mövlanı gəzirdim.

Nagahdan bəlaya tuş oldu sərim,
Axtarmadı, qohum-qardaş, ellərim.
Könül qəmli, qanlı yaşlı gözlərim,
Seyr eləyib gülüstanı gəzirdim.

Ha deyim dərdimi, nə gələr başa,
Aç sinəm dəftərin, eylə tamaşa.
Əzalarım düşdü yanar ataşa,
"Yahu", - deyib, bir cavanı gəzirdim.

Bir mələk misallı, tutidil, cavan,
Axır getdi, məni etdi bağı qan.
Demir necə oldu Novrəstə İman!?
Mən də o pür dürlisanı gəzirdim.

GÖR

Bel bağlayıb, bu dünyaya gül olan,
Gözün aç qəflətdən, sən vəfasın gör.
Varmı bircə sidq-dilnən kam alan,
Ara, axtar; sən də bir cəfasın gör.

Əvvəl gəlib Səfiyullah cahana,
Sahibləndi, hökm qıldı hər yana,
Nə qaldı əlində o hökmrana,
Axır gündə olan qəmxanasın gör.

Getdi Adəm, Nuh yetişdi dünyaya,
Cəlalət gəmisin saldı dəryaya,
Zəhmətin puç etdi, döndərdi zaya,
Necə oldu sökdü hər binasının gör.

İsa gəldi, çox zəlalət yetişdi,
Gəşt eylədi, hər bəlaya tutuşdu,
Necə müddət haqq işinə qarışdı,
O da getdi, gələn intəhasın gör.

Hökm oldu Musaya, yeridi Tura,
Kəlmə verdi tək o adı min birə,
Gəh çobanəm dedi dildə kafərə,
Heyf oldu, hanı, xoş sədasın gör.

Xəlilullah gəldi, nə cəfa çəkdi,
Gahi fəqan edib, göz yaşı tökdü,
Oğlun qurban verdi, haqq evin tikdi,
Qoydu bizə bircə nişanasın gör.

İskəndər dünyadan cəm aldı xərac,
Cəmi dəryalardan o aldı həm bac,
Gərmiş dolandırdı, bəxt oldu qiyqac,
Gəl, sən də o şəhin bu vəfasın gör.

Xəlq eylədi xaliq o Süleymanı,
Verdi ixtiyarın cinü insanı,
Cəlahı, dövləti, hikməti hanı!?
Tərk olubdu, yoxdu, macərasın gör.

Müxtəsər, nə lazım, nəzmi tul demək,
Nə şəhlər dolanıb, puç oldu gərək.
Hər kəsə nə lazım, böhtan söyləmək,
Fikr eylə, dünyanın bu mənasın gör.

Çoxlar həvəs eylər şənü cəlala,
Kimi düşər gündə bir qeyri hala.
Əgər haram qarışdısa halala,
Ha çalış, axırda dərd-bələsın gör.

Ey qəflətdə baş yetirən türaba,
Durarsan axırda haqq-hesaba,

Boyun qoy sən, hər günahdan qıl tövbə,
Əldə əməl saxla, haqq arasın gör.

Gedən getdi, gələn işdən ol halı,
Gedər, əldə mal-dövlətdən nə qalı!?
Qəlbini şər işdən sən eylə xalı,
Götür doğru işdən sin hərasın gör.

Sal yada, qabaqda haqqdı, ölüm var,
Qaranlıq guşədə tək qalı məzar,
Sual, Sirat, mizan, cəhənnəm aşkar,
Olacaq biz üçün nar havasın gör.

Nə lazımdı qəlb incitmək, şər demək,
Küfrü böhtan, həcvü hədyan söyləmək.
Nakəsə yar olma, odu binəmək,
Qonşu xətrin saxla, təmənnasın gör.

Haramdan halala sən eylə diqqət,
Divani-məhşərdə olma xəcalət.
Novrəs İman, gələr ədlü ədalət,
Öz işin saf eylə, iltimasın gör.

GÖRDÜM

Ol mahi-şəbanın iyirmi beşində,
Aləmi-röyada bir halət gördüm.
Qiblə tərəfindən bir bərq lame
Yayıldı cahana, əlamət gördüm.

Havalar olmuşdu noi rəngbərəng,
Buludlar bir-birə etmişdi dirəng,
Zülmət içrə aləm olmuşdu bir səng,
Tamamən müşriki xəcalət gördüm.

Hava tirə döndü, aləm tutdu şur,
Sandım ki, qiyamət eyləyib zühur,
Dünya qaranlıqda manəndi-qübur,
Yerişir məxluqat, zəlalət gördüm...

GÖRƏYDİM

Gərmiş hərlənəydi, çarx dolanaydı,
Gedib bir də yar ovlağı görəydim.
Car olur hər yana dağlar köksündən,
Kövsər kimi var bulağı, görəydim.

Bir yanda dolana türfə gözəllər,
Dəstə tutub, car tərəfi gözəllər,
Ağ buxaqa lələ, nərgiz düzələr,
Seyr edələr solu, sağı, görəydim.

Yetişəydi gül-çiçəklər zamanı,
Gələydi şikara gözəllər xanı.
Ətri-gül vuraydı hərdən insanı,
Məskən qılıb, o yaylağı görəydim.

Macal verə əcəl, gün gəlib yetə,
Baş verə şaqayıq, yasəmən bitə.
Şövqə gəlib, bağda əndəlib öte,
İman deyər, bu damağı görəydim.

GÖRMƏDİM

Bəşər tarixini mən vərəqlədim,
Əzəldən axıra gülən dərmədim.
Hər kimə "can" dedim, canımdan keçdim,
Qədir-qiymətimi bilən görmədim.

Yediyim, içdiyim zəhrimar oldu,
Yerim isinmədi, şaxta, qar oldu.
Sındı balü pərim, tərimar oldu,
Qolumdan tutmağla gələn görmədim.

Çoxları varlandı, qurquya doldu,
Qiyam yaddan çıxdı, sorğu yad oldu.
Yalan qiyamətləndi, doğru bad oldu,
İmanam, qüssəsiz ölən görmədim.

GÖRMÜŞƏM

Həsət ahı kimi gözüm intizar,
Xab içində Mürtezamı görmüşəm.
Sağında, solunda neçə min mələk,
Bu nişanda şövkət-şanı görmüşəm.

Görmüşəm xudanın əsil şirini,
Təkcə o bilirdi dünya sirrini.
Nə qədər axtarsan dəyaz-dərini,
O verəndi çox fərmanı, görmüşəm.

Həm mövla görmüşəm, həmi cananı,
Heyf ola, bilmədim nədi gümanı.
Həsət, intizarlı qoydu İmanı,
Ahu nalə, mən fəqanı görmüşəm.

GÖRÜNMÜR

Bir maralı əldən gedən səyyadam,
Hey gəzirəm bu dağları, görünmür.
Həsətindən çox qəmginəm, naşadam,
Var sinəmdə nə dağları, görünmür.

Firqətli Məcnunam, Leyli sorağım,
Ləhcəli bülbülüm, zinətli bağım,
İstəkli cananım, işrətli çağım
Unudubdu yaylaqları, görünmür.

Xudaya, rəhm eylə, özün təhrə çək,
Zikr olur kalamın dilimdə tək-tək.
Belə intizarlı Novrəs İman tək
Gözü yolda var ağları, görünmür.

GÖRÜNÜR

Həyat bir dövrandı, iki üzlüdü,
Qarası görünür, ağı görünür.
Hər sözün, söhbətin öz məqamı var,
Çürüyü görünür, sağı görünür.

Bir barlı bağçaydım, barım kəsildi,
Vaxtsiz xəzan oldu, karım kəsildi,
Vətənimdən etibarım kəsildi,
Qürbət ellər mana yağı görünür.

Novsər İman haqdan istər payını,
Haqq götürsün müxənnəti, xayını;
Yemə çörəyini, içmə çayını,
Namərd süfrəsində ağı görünür.

GÖRÜŞDÜK

Necə könlün intizarım çəkirdi,
Şükür haqqa, aşıkarı görüşdük.
Heyif, məni bir zəlalət götürdü,
Könlüm aldı qəm qubarı, körüşdük.

Bir yandan fələyin zülmü, sitəmi,
Salıb nə bəlaya mən bəxti kəmi.
Doldurub sinəmə möhnəti, qəmi,
Dolandırır bu rüzgarı, görüşdük.

Ayrıldıq, salamat qal, xüdahafiz,
Mətləbin xudadan al, xüdahafiz,
Yazıb göndərirəm hal, xüdahafiz,
Sizi hifz eyləsin tarı, görüşdük.

Nə müddətdi, cəfa verdim, bilirəm,
Göz yaşımı sədrim üstə ələrəm.
İman deyər, bir də haçan gələrəm,
Məskən qılam bu diyarı, görüşdük.

GÖZƏLDİ

Bir dilbəri bəsləyibdi anası,
Vəsfı düşüb bu cahana, gözəldi.
Canana tay olmaz gölün sonrası,
Bəzək verib cismü cana, gözəldi.

Savalan qarıdı onun sinəsi,
Gövhərdir kalamı, ləldi kəlməsi.
Dinəndə, insana xoş gəlir səsi,
Şəkər əzib dil-dahana, gözəldi.

Gözdən qoymaq olmaz belə sirdaşı,
Nə gözəl çəkilib, qaradı qaşını.
Tərhan tamaşalı, xublarnın başını,
Dəyişməyəm ol qılmana, gözəldi.

Mahalda, obada heç tayı yoxdu,
Qəmzələri neştər, kirpiyi oxdu.

Bu dünya üzündə gözəllər çoxdu,
Doğrudan da, bu bir dana gözəldi.

Xəstəyəm, dərdimə ləbləri şəfa,
Bir kərə gəlmədi mürvət, insafa,
Hər zaman yolunda çəkirəm cəfa,
Cövrü sitəm bu İmana gözəldi.

GÖZƏL QIZ

Ağ libasın, tər əndamın, gül üzün
Nə yaşayır bir-bir üstə, gözəl qız!
Xoş yerişin, şux gülüşün, dür sözlün.
Ayaq saxla, get ahəstə, gözəl qız!

Əylən, bircə qəmli könlüm şad elə,
Şirin aşna olub verək əl-ələ.
Həsrətin çəkməkdən döndüm bülbülə,
Dəstinə gül götür dəstə, gözəl qız!

Könül ərəb atdı, haçan yorular?!
Bağrımın başına millər vurular.
Eşq oduna yanar, yanar, qovrular
Aşıq İman kimi xəstə, gözəl qız!

GÖZLƏR

Aman allah, sevgi necə şirindi,
Məcnun Leyli deyir bu dağı gözlər.
Leyli vədə verdi, gələrəm dedi,
Bir ildi sərbəsər bulağı gözlər.

Məcnun gözü qaldı Leyli qaşında,
Yazıq canı yandı eşq ataşında,

Çöl quşları yuva saldı başında,
Tutulmuşdu nitqü qulaqü gözlər.

İman baxtı Leyli, Məcnun baxtıdı,
Yarın hökmü şahü xaqan taxtıdı.
Zimistan keçibdi, yaylaq vaxtıdı,
Gələn qəflə-qatır ulağı gözlər.

HAQDAN CƏBRAİLƏ YETİŞDİ FƏRMAN (meracnamə)

Hardan Cəbrailə yetişdi fərman,
Nəzər eylə, bax sən əmri-xudaya.
Ey peyki-dərgahım, sən ol yol rəvan,
Yetir salamımı ol Mustafaya.

Saxla hörmətini, xidmətində dur,
Mənim haqq rəsulum, istəklim odur,
O şahı-ümmətə məqsudum budur,
Müraciət qılsın ərşi-əlaya.

Eşitdi Cəbrail əmri-ilahi,
Endi yer üzünə, tutdu o rahı,
Haqq salamın verdi, gördü ol şahı,
Buyurdu: can sana gəldi fədaya.

Xatəməl-mürsəlin aldı salamı,
Qəbul etdi haqq dini-nizamı,
Üz tutdu dərgaha dildə kalamı,
Tamaşa qıl sən bu sirri-üzmayə.

Həbibilahi mindi Buraqı,
Mələkələr tutdu solunan sağı,
Yüz min ikramilən əziz qonağı,
Açdı bulud pərin, xub saldı sayə.

Peyğəmbər yetişdi dördüncü göyə,
Əmr oldu hatifdən küllən mələyə,
Vurdular zinəti ərşi-fələyə,
Həm xəbər verildi cəm ənbiyaya.

Tamamən ənbiya qaldılar heyran,
Dil açdı, hamısı söylədi bəyan.
Bu necə cəlalıdı, ey qadir sübhan,
Nə şurdur, düşüb ərzü səmaya!?

Cəmi ənbialar verdilər salam,
Aldı rəsuli-haqq yerbəyer tamam.
Yenə suvar oldu o fəxrül ənam,
Mindi İrəfrəfi, getdi vəfaya.

Ərşi-ilahidən qüdrəti-rəhman
Öz hikmət əliylə apardı əyan.
Dayandı hicabda o şahı-cahan,
Haqdan salam gəldi, bil, iqtidaya.

Sual-cavab, çox sirrlər danışdı,
Əl-əhdi-vəfadən xeyli tutuşdu,
Ümmətin halını bildi, yetişdi,
Dil açdı biz üçün rəbbi-əlaya.

Şəfaət, risalət rəsuli-üməm
Ümidvar yolundan qəlbi olub cəm.
Kəlmə kəsdi, haqq söylədi dəmbədəm,
Bilindi meracı, cəm gəldi ayə.

Qoyuldu hüzura taami-ləziz,
Əta qıldı xaliq bir alma əziz,
Tək meyl etmədi, bilginən hənuz,
Gör sirri-xudanı, gəl tamaşaya.

Bir əl gəldi kömək pərdə dalınnan,
Eşit hökmü peyğəmbərin dilinnən.

Yedilər taamı, böldü əlinnən,
Verdi yarı alma yədi-beyzara.

Şəhadət söylədi fəxri-kainat,
Şad oldu, ümmətə cəm aldı barat.
İstədi xudadan, tapmışdı nicat,
Üz tutdu mənzilə qılsın qəzaya.

Əmiri-möminin, aləm sərvəri
O da gəzmiş idi, yəqin, göyləri.
Kəsdi qabağını ol peyğəmbəri,
Necə vəhmə saldı, durdu haraya.

Şir donunda aldı xatəmin yəqin,
Gəldi rəsul-Allah mənzilə həmin,
Sirrini açdı ol zati-bərgüzin,
Söylədi işləri ol Mürtəzaya.

Ol şahi-zülkərəm göstərdi xatəm,
Buyurdu: əmoğlu, çəkməyəsen qəm,
Alma bölən, taam yeyən, bil, mənəm,
Sirr qaldı peyğəmbər əmri-mövlaya.

Biçərə İmanam, söylərəm aşkar,
Əl üzmərəm ətəyindən, kirdigar,
O şahın haqqına nə günahım var
Bağışla gələndə ruzi-cəzaya!

HAQQA SÜBHANƏHÜ CƏLLƏ ƏLANIN

Haqqa sübhanəhü cəllə əlanın
Hikmətə vəlisi, şir-aslanısan.
Məhəmməd dinində xilqət olanın
Dar gündə yar olub saxlayanısan.

Mədhi-fətahnada Qurandı dəlil,
İstəyən qulunu qoymasın zəlil.
Cənnəti-ələda Abi-Səlsəbil
Təhtha ələnharın paylayanısan.

Xoş gələn sədana qurbanam, Əli!
Vəsfini yazmağa demişəm bəli.
İman ümidvarı, ağası gəli,
Qul olan zindanın yoxlayanısan.

HANI

Cənnəti-ələnin hökmüranıdı,
Mən gördüyüm şiri-kirdigar hanı?
Kərəm nişanlı, səxa kanıdı,
Belində dü sərli Zülfüqar hanı?

Ayeyi-əlməcidin nazimi-Quran,
Müşgülü həll edən, dərdlərə dərman.
İbrahim Xəlilə narı-gülüstan
Eyləyən o şahi-tacidar hanı?

Dilimin əzbəri şahi-heydərdir,
Sirri-xəfiyyədi, şəqq qəmərdir.
Gedəcək İmanın, uzaq səfərdir,
Görünmür bu yerdə, nazlı yar hanı?

HANI, GÖRÜNMÜR

Bu keçən gərdeşin, çarxı-nizamın
Əvvəlki dövranı hanı, görünmür!
Pozulub işrəti, şanı dünyanın,
Solub gülüstanı, hanı, görünmür?!

Qalmayıbdı, yəqin bil, Süleymana,
Etibarı yoxdu bircə insana.
Bu duran binalar, bu mehmanxana,
Yığnağı, mehmanı hanı, görünmür?!

Can qoyan mərdana dostum yolunda,
Seçilmiş oğlanlar sağü solunda,
"Mahur", qəzəliyyat, nəğmə dilində,
Saz əldə Qurbanı* hanı, görünmür?!

Gün kimi tərifi tutan mahalı,
Dillərdə söylənən cahü cəlalı,
Hanı kərbəlayı sərdar Dəli Alı,
Qalıbmı nişanı, hanı, görünmür?!

İmanın dilində oxunan əzbər,
Gövhər kalamından cəm olan dəftər.
Vəsfən eyləmişdi Aşiq Ələsgər,
O gözəl piranı hanı, görünmür?!

HAYIF

Dilimin əzbəri, könlüm imdadı,
Yad olan dilimdən Quranım hayıf!
Fələyin dolanan gəc ruzigarı
Pozubdu işrətli dövranım, hayıf!

Əvvəl, zikrim idi mövlanın adı,
Axır, bu dünyanın zülmü qoymadı.
Sübhi-şəm çəkərəm ahü fəryadı,
Kəsilən ümidim, gümanım hayıf!

Çox cəfalar çəkdim, axır puç oldu,
Hicrandan ürəyim gül kimi soldu.

* Novrəs İmanın qardaşı Aşiq Qurban.

Novrəs İman dərdü qəmə tuş oldu,
Şad olmadı könli-viranım, hayıf!

HEY

Hicran yürüş etdi, qəm aldı canım,
Ağlar gözüm, qanlı yaşlar təkər hey.
Dərdü möhnət bürüyübdü hər yanım,
Qoşub dildə qəm kotanı əkər hey.

Kim mənim tək tənə sözlər götürdü?
Zəhmət çəkib, çox cəfasın itirdi?
Dərd artdı sinəmdə, həddin ötürdü,
Hesabıman dağı-daşı çəkər hey.

Əzəl gündən mehman oldum yad elə,
Dərdim Qafa döndü, göz yaşım-selə.
Novrəs İman, işin düşdü müşkülə,
Cavan qəddin yar fəraqı bükər hey.

HƏBİB, SƏN

Əvvəl, İlahidən diləyim budur,
Üzün tut, get bir ağaya, həbib, sən.
Cəfasız səfa gör fani dünyada,
Ol istəkli bir xudaya, həbib, sən.

Bədxahın gülləri açmamış solsun,
Xaliqin nəzəri üstündə olsun!
Qaynasın ruzunuz, xanəniz dolsun!
Kəsb eylə halaldan maya, həbib, sən.

Ağlar eşq ucundan biçərə İman,
Zamana qəddini eyləyib kaman.
Şahların şahından istəyir dərman,
Görərsən üstündə sayə, həbib, sən.

HƏM KANI-SƏXAVƏT, MÜŞGÜLĞUŞASAN

Həm kani-səxavət, müşgülğuşasan,
Sahibi-Düldülsən, xaceyi-Qənbər.
Aləmi-sirrsən, vəlxəfiyyəsen,
Mövcuda səbəbsən, aləmə sərvər.

Şəriyə rəhbərsən, hafizi-iman,
Xilqəti-nofələk, zəmin, asiman.
Behiştə zivərsən, rövneqi-Rizvan,
Zinət alıb səndən şəmsilən qəmər.

Məhdi-hələtəsan, mayeyi-qeyrət,
Dillərdə əlasan, qasimi-rəhmət.
Nəşətül əvvəlin kaşifi-nüsrət,
Rövşəni-leylisən, tarami-əxzər.

Namərdin boynun əy, mərdə ol pənah,
Nəqş etdin, qərarım tapdı qibləgah.
Ver dərsim oxuyum ya əbədullah,
Vird olsun dilimdə, eyləyim əzbər.

İman, söylə pünhan, həm aşikardan,
Zikrimsən, ya ağa, assalar dardan.
Bircə qurtar məni bu intizardan,
Çəkmişəm yolunda nə xovfi-xətər.

XƏLQ OLANDA NURİ-XƏTƏMİ-ƏNBIYA

Xəlq olanda nuri-xətmi-ənbiya,
Səda gəldi, necə cumdu dəryaya.
Gedəndə meraca ol şahi-lölak,
Yetişdi nəzəri əvvəl Musaya.

İstəsən tamamən hökmi-rəbanı,
Söylərəm, əzizim; məddi-mənanı.

Əl atma şahbaza, hərifin tanı,
Çəkər qaynağına, qalxar havaya.

Novrəs İman dil açanda biləsən,
Qorx o gündən, ağlayasan, güləsən.
Yaxşı odur, bizə qarşı gələsən,
Razı deyil canım belə qovğaya.

İMAMÜL MÜTTƏQİN ÖVLADI-ƏLİ

İmamül müttəqin övladi-Əli
Məhəmməd əl-Mustafaya nayıbdı.
Məddi-kafahıda olsa əncəli,
Ona inanmayan şərri-qayıbdı.

Qurani-münzəldə övsafi-dindi,
Ruzü şəb zahirdi, həqdi, yəqindi,
Haşimi xalları ol məhcəbindi,
Deyirlər Rəsula çox müsayıbdı.

Dəyəndə zülfünə şaneyi-xunxar,
Məlul könlüm yenə oldu tarü mar.
İman, qəm eyləmə, şahi-mədədkar
Sənin də işini belə sayıbdı.

İNCİMƏZMİ

İstəyirəm, ərzi-halım danışım,
Bu qürbətdə məndən el inciməzmi?!
Bir kəsm yox, nə də dostum, tanışım,
Tənə sözdən əhli-dil inciməzmi?!

Dünya malı çox şirindi insana,
Canım qurban ariflərə, qanana!

Adətindi sənin, çarxı-zamana,
Çarx əysə, ağadan qul inciməzmi?!

İman, dərdin dəryalara qatılıb,
Zər mətahın mis yerinə satılıb,
Şeyda bülbül dar qəfəsə atılıb,
Onun naləsindən gül inciməzmi?!

İSTƏR

Zimistan fəslində qəm alan canım,
Dolanıb gəlməyə yeni yaz istər.
Ürəkdə mətləbin kəm alan canım,
Etməyə könlünü sərəfraz istər.

Səfərim xatalı, gülşənim barsız,
İşləmir mətahım, olub bazarsız,
Gövhəri-sərrafım dolanır karsız,
Açmağa balü pər bir şahbaz istər.

Gah zaman oluram pərişanxəyal,
Üruc edir ruhum bir laçın misal.
Çıxa bir kənara, götürə cəngal,
Gətirə əldə bir sərvinaz istər.

Nəfsiz ticarətçi olsa, qəm çəkər,
Arsız bu dünyanın dərdin kəm çəkər.
İman cümlə qayğı, sübhü şəm çəkər,
Kim versə cavabım, tezəcə yaz istər.

KAĞIZ

Göyçə mahalına bir salam yetir,
Eylə mən əvəzdən ərzi-hal, kağız!

Danış, soruş, xeyli qəm yüngül götür,
Dostların halına xəbər al kağız!

Əvvəl pir atama bir salam eylə,
Gedərgi yollarım sübhü şəm eylə.
Qələm götür, sözün yaz, tamam eylə,
Keçən günlərimi yada sal, kağız!

Yatıram gecələr, kəsilibdi xab,
Dövrün əzabına gətirmirəm tab.
Yazdığım məktuba almıram cavab,
Nə qədər yazıram dalbadal, kağız!

Əyib cavan qəddim çarxın sitəmi,
Gah mənə üz verir könlümün qəmi.
Gah olur, açillam qızılgül kimi,
Gah olur, çəkirəm qilü-qal, kağız!

Kəmtale yarandım mən əzəl başdan,
Can dərddən ayrılırmı, könül ataşdan.
Elimdən, günümdən, qohum-qardaşdan
Yetir bu İmana bir əhval, kağız!

KƏRİMİ-XUDASAN, İRƏHMI-KƏRİM

Kərmi-Xudasan, irəhmi-kərim,
Çarasız dərdimə sən eylə əlac.
İskəndərə verdin qurqu-büsəti,
İstədi dünyadan alaydı xərac.

Qəhrin hər kimsədə başa gələrsə,
Əriyər, dayanmaz, daşa gələrsə.
O hüsni-qüdrətin coşa gələrsə,
Sayılmaz sailə geydirərsən tac.

İki mələk leyli-nəhar üstümdə,
Qiyamətə nə aparım dəstimdə?!
İmanam, getməkdə mənim qəsdim də,
Kərbəla, Məşhədi, qismət olsa, hac.

KƏSİLDİ

Çarx dolandı, üz döndərdi zamana,
Əvvəl olan düz ilqarı kəsildi.
Əcəb bəla nazil oldu insana,
Getdi əldən, xoş qərarı kəsildi.

Müslimanam deyən oldu cəfakar,
Qəza hər nizamın etdi tarümar,
Şirin ağzı olan oldu zəhrimar,
Yaxşı günü, xoş mədarı kəsildi.

Çox dövrən sürənlər axır zay oldu,
Gədalar da gəldi şaha tay oldu,
Bəylərin, xanların işi ah-vay oldu,
Hər tərəfdən mədədkarı kəsildi.

Getdi bu dünyadan nə gözəl canlar,
Pozuldu bağçalar, şux gülüstanlar,
Qaldı əl qoynunda neçə bağbanlar,
Qurudu ağaclar, barı kəsildi.

Kəsildi aramım, səbrü taqətim,
Dağıldı başımdan huş, dəyanətim.
Novrəstə İmanam, eyşü işrətim
Getdi, heyif, ömrüm yarı kəsildi.

KÜLLİ-KAINATA VERƏN NİZAMI

Küllü-kainata verən nizamı,
Gəl yetiş imdada, ağa, ya Əli!
Mehrabı-ibadət məscid əlhəram,
Vəsiyyi-Mustafa, Allaha vəli.

Yunisə dəryadan sən verdin nicat,
Şəninə hidayət zikr oldu ayat.
Bədənin şahısan, ey zal kəmlat,
Veribsən çeşməmə nuri-gözəli.

Bir haqq şir olubsan qəni sübhana,
Şəfaətərsən mərdü zənana,
Bu intizar bədi Novrəs İmana,
Müşgül açarısan, ey sincəli.

QALDI

Qərrib bağban idim, çox çəkdim cəfa,
Dərilməmiş güli-bostanım qaldı.
Gəlmədi bimürvət fələk insafa,
Dərdli, qəmli günüm, dövrənəm qaldı.

Qəza rəfiq oldu, mən ilən gəzdi,
Ümidim, əlacım hər yandan üzdü.
Fələk öz əliynən rövneqim pozdu,
Qəm mətalı dolu meydanım qaldı.

Bəxti kəm olmuşam mən əvvəl başdan,
Can qəmdən ayrılmaz, didəm qan-yaşdan.
Qurtarmadım bircə oddan, ataşdan,
Xəstəyəm, dərd üçün dərmanım qaldı.

QARDAŞ

Fərasət, fəhminən, dərin əqlinən
Sən yazıbsan ərzi-salamı, qardaş!
Mədən dəryasından çəkib qəvvası,
Gövhərdi sözünün kalamı, qardaş!

Möminlər dilində oxunan ayat,
Cavansan, qıymısın kani-kəramət.
Bilinməz dərdinə etsin şəfaət,
Çağırırım qadir mövlamı, qardaş!

Qorxma, köməkdərdi ələmdar Abbas,
Fəryada yetməyə onda var əsas.
Qurtarsın bələdan, eyləsin xilas,
Əsrin qaib olan imamı, qardaş!

Qəza qədərini mən tək almışam,
Tapılmaz dərmanım, dərdə qalmışam,
Xəzan əsmiş güllər kimi solmuşam,
Sənindir bu oba-el, hamı, qardaş!

Sən iki gözümün nur-ziyasısan,
Sərraf bazarında zər kimyasısan,
İmanın qəlbinin pak aynasısan,
Alimlər alimi, ülamı, qardaş!

QAZAĞA

Səyyah idim, dolanırdım dünyanı,
Mürği-ruhum etdi cövlan Qazağa.
Axtarırdım, bulum yaxşı, yamanı,
Neçə gündə gəldim pünhan Qazağa.

Əyləşdim məxvidə, mən oldum xamuş,
Azca gedişata yetirirdim huş.

Baxın, a yoldaşlar, olun fəramuş,
Gör necə yaraşır dastan Qazağa.

Şagirdlərin səsi, qızlar dəstəsi,
Bir-biriynən eylər müəllimlər bəhsi.
Uzaqdan baxanın gəlir həvəsi,
Görməyənlər qalıb heyran Qazağa.

...Götürüb nazimlər desin kalamı,
Gözəl elm oxumuş, anlamış hamı.
Bir işrətli gündür Mayın bayramı,
Çağrılıb aşıqlar mehman Qazağa.

Çəmənəhlı məclis - nə gözəl işrət!
Baxanın qəlbində qalmaz küdurət.
Alınsın nəzərə, çəkməsin həsrət,
Gəlibdi bu Novrəs İman Qazağa.

QƏLƏM, AĞLA

Düşübsən zimistan boran, qarına,
Gözlərsən, açılmaz yaz, qələm, ağla.
Yalvar bu gərdişin kəc mədarına,
Eyləsə bir qədər naz, qələm, ağla.

Bitişməz ciyərim, para-paradı,
Mənim əzəl gündən bəxtim qaradı.
İncimə, sən allah, sinəm yaradı,
Nə edim, dincəlmir az, qələm, ağla.

Həmişə yas tutub, ağla İmana,
Səvabdır, hörmət et qərrib cavana.
Xəttim yaxşı deyil, gəlmə fəqana,
Rəhm eylə, dərdimi yaz, qələm, ağla.

LEYLİ

Dağistan havası bəd gəldi sana,
Gül üzün çevirdin arana, Leyli!
Bülbüləm, ay zalım, rəhm qıl mana,
Salma, belə dərdi-giryana, Leyli!

Cismimi yandırdın eşq ataşına,
Baxmadın didəmin gedən yaşına,
Məcnun tək çıxartdın dağlar başına,
Saldın zivistanda borana, Leyli!

İman intizardı, rəhm qıl, bir gəl,
Düz ol ilqarında, zülfü müsəlsəl.
Od tutsun Qarabağ, alışsın əzəl,
Görəydim olubdu virana, Leyli!

MƏN

Övladi-Məhəmməd, nəslə-ələdan
Almışam qeybdən bir nişanı mən.
Rücum bəli deyib qalu bələdan,
Bəyənmişəm doğru yol-ərkanı mən.

Zatım da nəcibdi, özüm də nəcib,
Dərd əhliyəm, necə yoxdu bir təbib.
Rəsuli-mükərrəm, xaliqə həbib,
Tutmuşam ürəkdə Mustafanı mən.

Qılınc çəkməsəydi bir Düldülsüvar,
Olmazdı Məhəmməd dini aşikar.
Vəliyyi-xaliqdi, şiri-kirdigar,
Haqq iman bilirəm Mürtezanı mən.

Onu tərif edib haqq olan Allah,
Etiqadı olan aparır pənah,
Necə ki ömrüm var, heç olmaz kütah,
Min də vəsf eyləsəm o mövlanı mən.

Necə xələl qatım əmri-sübhana,
Lazımdı tanımaq hər bir insana.
Uymayın dünyada həcvü hədyana,
Allam çoxlarından imtahanı mən.

Aşıqlar düşübdü şeytan yoluna,
Baxınız onların fəndü felinə!?
Bircə haqq kəlməsi gəlməz dilinə,
Görmüşəm yaxşını, həm yamanı mən.

Yazıbdı bir xaliq onu gözümə,
Hər gəda bir hədyan deyir üzümə.
Hər kəs inanmasa mənim sözümə,
Göstərim Quranda hələtanı mən.

Novrəs İman gəlib bu fənaya bəs,
Mənim işim qana bilməz bircə kəs,
Oynamır məxluqat, ha çəkirəm səs,
Axtarıram yeni bir cahanı mən.

MƏNƏM

Tifil ikən sənsən yar olan cana,
Çox çəkən yad əldə zəlalət mənəm.
Binadan sevməyən fani dünyanı,
Axtaran həmişə ədalət mənəm.

Bivəfa dünyada olmadım bidar,
Özüm öz işimi bilmədim aşkar.
Bir şərməndə, üzü qara, günahkar,
Haqqın dərgahında xəcalət mənəm.

Novrəstə İmanam, dərdi bihesab,
Ağlar gözüm, tökər qətrə-qətrə ab.
Hər an vürdümdədi əziz bir kitab,
Edən haqq yoluna itaət mənəm.

MƏNƏM, MƏN

Tərk edən vətəni, əl üzən eldən,
Qürbət eldə bir avara mənəm, mən.
Taleyi kür gələn ruzi-əzəldən,
Sinəsi səd həzar para mənəm, mən.

Nə müddətədi, yad ölkələr qulamı,
Oxuyan dilində əziz kalamı.
Göndəribsən neçə dəfə salamı,
Yeni gələn bu diyara mənəm, mən.

Tifil ikən bir mövlaya qul olan,
Həsərət çəkib, dərdü qəmnən bol olan,
Ovçu kimi dağlar üstə yol olan,
Axır, həsrət qalan yara mənəm, mən.

Hələta dilimin bir əzbəridi,
Məni dolandıran haqq əsəridi,
Mövlam bu dünyanın tək sərvəridi,
Bel bağlayan o sərdara mənəm, mən.

O şiri-davərin, nami-heydərin,
Zəminin sütünü, ərşə ləngərin,
Dil açıb söyləyən vəsfi-dəftərin,
Novrəs İman aşikara mənəm, mən.

MƏNİ

Sinəm tiğü xəncər, ox nişanası,
Təbibsiz incidir yaralar məni.
Könlüm olub bayquş viranxanası,
Vaxtsız zimistanam, qar alar məni.

Dilim yaralıdı, istər Abbasi,
Başıma vurubdu Əkbər havası.
Uçdu can cəsəddən, yoxdu binası,
İstər mənzil üçün haralar məni?

Baxtım yan dolandı, taleyim qıyqac,
Mənim bu dərdimə tapılmır əlac.
İman bir xəstədi, dərmana möhtac,
İstəsə, cəngindən yar alar məni.

MƏNİ

Dilim açıb, hər nadana yar desəm,
Eşidəndə, qınamazmı yar məni!
Bir düşəndə ixtiyarım var desəm,
Əgər qoysa namus, qeyrət, ar məni.

Bədəsildən hərgiz sana yar olmaz,
Müxənnət dilində etibar olmaz.
Yüz haramdan kəsb eyləsən, var olmaz,
Tərk etməz öluncə bu qərar məni.

Çox çalışdım, cəfa çəkdim əlimnən,
Bircə kimsə incimədi dilimnən.
Aqibətdə cüda düşdüm elimnən,
Alıbdı üqürbətdə intizar məni.

Çox çalışmaq cana qəsd eylər necə,
Bəxtin yatsa, işlə hər gündüz, gecə.
Bir ruzi qərardır vaxtın yetincə,
Möhkəm bil bu işdə aşikar məni.

Biçarə İmanam, huş gedib sərdən,
Əlac yoxdu qələm, kitab, dəftərdən.
Hərəsanım çoxdu ruzi-məhşərdən,
Atdıra ataşa girdigar məni.

MƏNİ

Fərmani-qüdrətdən, hökmi-xudadan
Tapdı nəgahdan qəzalar məni.
Gərdişi-dünyadan, qəhri-qəzadan
İncidir bədəndə əzalar məni.

Sitəmi-bələdan, zülmi-cəfadən
Mənim qismətimdi əvvəl binadan.
Ayrıldım işrətdən, zövqi-səfadən,
Götürüb hər yana yazalar məni.

Bir yandan ayrılıq, elin fərağı
Yandırır cismimi atəş sayağı.
İmanam, ömrümün novrəstə çağı
Üzür işgəncələr, cəzalar məni.

MƏNİM

Fələk bəxş eyləyib nə hamayıldı,
Çıxmadı iقبالım bir yana mənim.
Nə qəlbim açıldı, bir kəs sayıldım,
Nə sözüüm xoş gəldi insana mənim.

Xoş günə həsrətəm, dərd qabağında,
Həmi qəm şərikim solü sağında.
Biçarə Məcnunam, zəlil çağında,
Könlüm səfər edir hər yana mənim.

Qürbətdə qovruldu, oldum fükərə,
Ayrılıb vətəndən düşdüm kənara,
Novrəstə İmanam, mənim biçara,
Həsrətdi gözlərim dərmana mənim.

NƏ

Nalayıq məclisdən, qanmazlıq yerdən
Yüz də cəhd eyləsən, xeyr-karı nə?
Nadanı qandırmaq olarmı birdən,
Nakəsin ürəkdə etibarı nə?

Zatı nəcib olan özü olar nəcib,
Məlhəmi yaraya eyləyər təbib,
Urbasız övladın iştə binəsib,
Onun namusu nə, qeyrət, arı nə?

Hər sözdə düz olmaz, axtar, az inan,
Seçilə dünyada yaxşıynan yaman.
Bu çarxı gərdeşin, Novrəstə İman,
Kim belin bağlayıb ruzigarına.

NƏ BİLSİN

"Əlif" dən dərs alıb, əbcəd bilməyən,
Ərəbi nə bilsin, farsı nə bilsin.
Oxumayıb "əlif", "beyi", "tey", "sey"i,
Sən verən öyüdü, dərsi nə bilsin.

Özgəsin nə bilsin özün bilməyən,
Əyrini nə bilsin düzün bilməyən.
Danışanda düzgün sözün bilməyən,
İşin uyğununu, tərsi nə bilsin.

İman, haqq yolunda cəza etməyən,
Bu sınıq könlümə şəfa etməyən,
Kəbəni, Məkkəni vəfa etməyən,
Şamı, Ərzrumu, Qarsı nə bilsin.

NƏ DEDİN

Çarx atıbdı məni eldən qırağa,
Kəc dolanan bu zamana nə dedin?
Kimdi hörmət qoyan qərrib qonağa,
Az qalır cəsədim yana, nə dedin?

Gözəl əyyam, xoş zamana bəd olub,
Əysik işə müxənnətlər şad olub,
Məhəbbət azalıb, dostlar yad olub,
Qahr dildə çox bəhanə, nə dedin?

Bu qərrib canımın dil əzbərisən,
Eşitmişəm, mərd oğlunun birisən,
Xoş ləhcəli, məclislərin şərisən,
Söylə görüm, mən cavana nə dedin?

Nə elsizəm, nə arsızam, nə dəli,
Nə yoxsulam, nə karsızam, de bəli.
Kişi üstə iş düşəndə mərd gəli,
Axır sözdə bu İmana nə dedin?

OLA

Könül bağlayanda bir şux gözələ,
Baxtın kəsə, bir istəkli yar ola.
Əndazədən düzgün, ağılda kamil,
Dinməmiş könlündən xəbərdar ola.

Açıla gül üzü nobahar kimi,
Sinəsi dağlara yağan qar kimi,
Dikələ məməsi təzə bar kimi,
Necə ki budaqda yetkin nar ola.

Gülərüzdü, şirin dilli, xoşqabaq,
Dolana başına pərvanə sayaq.
Qismət et, ilahi, qoyma sən uzaq,
Bəlkə, İmana da xidmətkar ola.

OLA

Könlüm həsrət intizarı bu imiş,
Bir təzə yetişmiş novcavan ola.
Huş-kamalı, mərifəti yerində,
Dinəndə mən ilə həmzəban ola.

Ağlı kamil, qabiliyyətdə yetişə,
Dil açanda qumrular tək ötüşə,
Gülərüzlə, xoş dil ilə danışa,
Günbəgün mehriban, canhacan ola.

Qamətdə sənubər, lalə yanaqlı,
Hüsündə səmənber, qönçə dodaqlı,
Dilbər ala gözlü, bəyaz buxaqlı,
Bircə işarətdən sözqanan ola.

Bir ayna qabaqlı, bir siyah telli,
Bir sərv qamətli, bir incə belli,
Bir gümüş biləkli bir nazik əlli,
Novrəs İman dəyər, bu nişan ola.

OLDU

Misgin Abdallıya səfər eylədim,
Başıma nə gəldi, əlamət oldu.
Güzarım düşmüşdü bir şam bazarı,
Qarışdı əhvalım, qiyamət oldu.

Ev yiyəsi-qarı fərman buyurdu,
Gəlini gətirib xamır yuğurdu.
Ələyi, tabağı bir-birinə vurdu,
Asıldı qazanı nəhayət oldu.

Dedim: sarımsağı şorunan döymə,
Döysən də mən üçün xəngələ tökmə,
Dedi: qonaq, bəsdı, özünü çəkmə,
Aralıqda xeyli ədavət oldu.

Qarı çox aldadıb, yenə tökdü şor,
Fasiqü biəməl, özü gorbagor.
Deyirdi, hərdən bir götür elə hor,
Ləzzəti dilimdə nəqahət oldu.

Utandım, bir-iki qistəm götürdüm,
Əlimi ağızıma güclə yetirdim,
İki yol qatladım, bir yol ötürdüm,
İki duz sinəmdə hərərət oldu.

Açıb söyləmədim, incidi bədən,
Hərdən bu İmana gülürdün nədən.
Qarı, qonağına hörmət elə sən,
Açıldı bir könlüm farağat oldu.

OLDU

Gərđişi-fənaya səfəa eylədim,
Nə yaman bəlalı bir səfər oldu.
Dərdim açıb, hər nadana söylədim,
Günbəgündən artdı, bəhrü bər oldu.

Yaralarım bir-bir üstədən sızıldar,
Çətindi belə dərd, ömür azaldar.
Müşgül olan işi xaliq düzəldər,
Bilmədim ki, mənə nə qəhər oldu.

Ey həlli-müşgülət, Nəcəfin şahı,
Aləmin sərvəri, islam pənahı.
Düşəndə yadıma, çəkirəm ahı,
Dil sənin vəsfində qələndər oldu.

Mərdlərin mövlası, yetiş haraya,
Məlul könlüm necə batmış qaraya.
O gün ki düşmüşəm zülmət saraya,
Nə bilən dərdimi, nə rəhbər oldu.

Sənsən yol göstərən Xızır İlyasa,
Səbəbsən behiştə olan əsasa.
Verəndə ləngəri tiği-almasa,
Bölünən dü para ol Əntər oldu.

Hələta, qulkəfa, taha şənində,
Küllü məsəvalar olmaz eynində.
İmanın yadına düşən günündə,
Nə qələm, nə kitab, nə dəftər oldu.

OLMAZ

Bu şanü bu şövkət, bax bu şərafət
Heç bir gözəllərdə aşikar olmaz.
Bu hüsnü-vəcahət, bu qədd-qamət,
Səndədir, bir kimsə bərabər olmaz.

Bu gövhər kamalın, bu xətt-xalın,
Bu əbri-hilalın, bu gül camalın,
Açılmış xəyalın, qurqu-cəlalın
Bir kəsdə tapılıb, bərqərar olmaz.

Bu hörmət, bu zinət, həm bu məhəbbət,
Bu ülfət, sədaqət, böylə mərhəmət,
Bu eşqi-cərağət, qəmzə, nəzakət
Verəsən İmana, kəcilqar olmaz.

OLU

Dedim, könül, belə dərdi çökənin
Ya yoldaşı, ya qüvvəti, gücü olu.
Sökülər hasarın, dağılar bürcün,
Bağlanar darvazan, bir dar baca olu.

Alim gərək haqq yolunda düz dura,
Kəlməsindən ləlü gövhər süzdürə.
Bir adam ki, son sözünü azdıra,
Nütfəsindən, loğmasından kəc olu.

İman gərək bu sözlərdən götürə,
Elmi kamil dərəcəyə yetirə.
Bir kimsə ki nanü nəmək itirə,
Ha çalışsa, bina tutmaz, ac olu.

SƏMƏDİL VAHİDDİ, FƏRDİ-YƏHVADI

Səmədül vahiddi, fərđi-yəhvadi,
On səkkiz min aləm cəm ona möhtac.
Doğmayıb, doğulmaz, vələmyəkullah,
Küfuvən əhədə yoxdur ehtiyac.

Bir gözəl camaldı, lami-Məhəmməd,
Dilimdə Mahmuddu, zikrimdə Əhməd,
Vahidi xudadı, özü mərhəmət,
Xudam əmr eylədi, quruldu merac.

Biçarə İmanın dildə ağası,
Küllü-ənbiyanın kərəm səxası,
Əyib cavan qəddim fani dünyası,
Kəc gəlib taleyim, olubdu qiyqac.

SƏN ALLAH, GÖZƏLİM, GƏL GÖRÜŞƏK BİR

Sən allah, gözəlim, gəl görüşək bir,
Qəlbimin aynası paralanmamış.
Mən illər xəstəsi, bir də təzədən
Hicran oxlarıynan yaralanmamış.

Süleyman mülkünə yoxdur etibar,
Bir xəzan gözləyir hər nazlı bahar.
Gəl apar könlümü, saxla yadigar,
Yolları kəsilib, qar alammamış.

Yaradan dərd əhli yaradıb məni,
Yandırma odlara İman xəstəni.
Dayanma, mələyim, gəl görüm səni,
Can cəsəddən çıxıb aralanmamış.

SƏN AYƏ

Yoxkən ərşü kürsü ərzü-samavat,
Nuri-həqdən xəlq olubsan, sən, ayə.
Alimlər dilindən oxunan ayat
Qırx min ilcə qərar qoymuş sənayə.

Varanda seyrana Mina düzündə,
Bəyan oldun Xizrə çeşmə gözündə,
Qalanda Cəbrail dərya üzündə,
Ustad olub öyrədibsən sən ayə.

Sənsən intizarda qoyan İmanı,
Sirri-xab içində, ya kərəm kanı.
Musa səndən aldı elmi-xudanı,
Ondan sonra getdi Turi-Sənaya.

SƏNDƏN

Kəbeyi-Beytullah, kani-şərafət,
İstərəm dərdimə davalar səndən.
Çoxları mənim tək alıblar nicat,
Əxz olub onlara ətalar səndən.

"Kəbeyi-Beytullah" çağrılır adın,
İbrahim Xəlildi qılan bünyadın.
Ey piri-ustadım, sən ver muradım,
İstəyən bulubdu çaralar səndən.

Ey qədri hesabsız, nütfəsi ali,
Sənsən həll eləyən hər müşgül halı,
Divanə sərime sən ver kamalı,
İman da görməsin bəlalar səndən.

SƏNİ

Üz vermə nadana, sirr vermə pisə,
Bir gün nəzərindən salacaq səni.
Özgənin malına gözünü dikmə,
Dərin dəryalara dalacaq səni.

Fanidi bu dünya, olmuşuq qonaq,
Nə qədər ucalsan, yenə yerə bax.
Göylər atadırsa, anadır torpaq,
Axırda qoynuna alacaq səni.

Mərd olmaq istəsən, əlini qısmə,
Daldan deyilənə çox qulaq asma,
Yatmış bir ilanın quyruğun basma,
Qəfildən qayıdıb çalacaq səni.

Ahıla, qocaya çox hörmət elə,
Zəlilə, yetimə inaət elə,
Qəribə, mehmana sən xidmət elə,
Nə əməl eyləsən, bulacaq səni,

Halalı unudub, harama qaçma,
Haqqın düz yolunu unutma, çaşma.
İman deyər, şər-böytana qarışma,
Qaşsan da bir gün tapacaq səni.

SƏN OLDUN

Ya rəbbi tala, sahibül ehkam,
Xəlq eləyən bu dünyanı sən oldun.
Hökmünlə yaranıb insü cin tamam,
Dolandıran masəvanı sən oldun.

Xatəm əlvradı həbib-i-rəhman,
Ümməti-Rəsula yarandı Rizvan.

Söylədi əssəlam huriyü qılman,
Mədh eyləyən o sultanı sən oldun.

Qırx min il fənadan həyyüləmyəzəl,
Vücuda gətirdin nurundan gözəl.
Nami-şiri-xuda söyləndi əzəl,
O səbəbdən kərəm kanı sən oldun.

Əşhədü şahidəm laməkri-xuda,
Xaliqim sən oldun, eylərəm nida.
Günüm şad olmadı fani dünyada,
Nəqş eyləyən bol üsyanı sən oldun.

Rəhm qıl bəndənə, ey kərəm kanı,
Əzəl "kün" yazıbsan fani dünyanı.
Salan dəryalara Novrəs İmanı,
Nəzmə verən bu sevdanı sən oldun.

SƏNSİZ

Könlüm məhəbbəti, qəlbim aynası,
Neylərəm bu şövkət, bu şanı sənsiz!?
İsmayıl zəbhun Məkkə, Minası,
Deyirlər, kəsilməz qurbanı sənsiz.

Sığışmaz dərdim var, bəhrü bər olsa,
Tutmaz, yazmağınan, min dəftər olsa.
Müğri-ruh uçmağa balü pər olsa,
Dolanıb gəzərmi dünyanı sənsiz!?

Vüsəlın həsrəti, yar, intizaram,
Yazıq canım candan getdi, nə çaram.
Təbibsiz, əlacsız çoxalıb yaram,
Gəzirəm tapılmaz dərmanı sənsiz.

Məcnun olan gedər dolanar dağa,
Qəlbi Leylisində düşməz irəğa.
Nə qədər hörmətlər olsa qonağa,
İstərmi qəsirlər mehmanı sənsiz!?

Eşqin şərabını içmə, zəhərdir,
Təqdiri düzəldən qəza-qədərdir.
Səndən ayrı gəzmək xeyli xətərdir,
İman da istəmir bu canı sənsiz.

SƏRVI, SƏN

Sallanıb nazınan, xoş avazınan
Üz tutubsan nə məkana, Sərvi, sən?!
Vəsfən deyim doqquz telli sazınan,
Tək gəlibsən bu cahana, Sərvi, sən.

Hərdəm dolananda solü sağımda,
Artırırsan dərdim bu fəraqımda.
Bu yad ölkələrdə, qərrib çağımda
Saldın məni nə tufana, Sərvi, sən!

Dil istər, vəsfini əzbər söyləyə,
Yazdıra qələmə, dəftər eyləyə.
Coşa kərəm kanı, nəzər eyləyə,
Yar olsan mən cavana, Sərvi, sən!

Ol Şahi-Mərdana zəlil nökerəm,
Mətləbimi o mövladan istərəm.
Qismət olsan, mən nazını çəkərəm,
Əhd eyləsən nə zamana, Sərvi, sən.

Yaralı ov kimi düşmüşəm çölə,
Halım kim soruşa, dərdim kim bilə,
Bax bir nəzərinən mən əhli-dilə,
Məhəbbət qıl bu İmana, Sərvi, sən.

SİDQİNƏN ÇAĞIRDIM ŞAHLAR ŞAHINI

Sidqinən çağırdım şahlar şahını,
Düşdüm yola izni-kirdigarınan.
İstədim tanıyam nikü bədləri,
Seyr etdim çox yeri bu qərarınan,

Quluyam həmişə Şahi-Mərdanın,
Odur mədəkarı hər bir insanın.
Kəsilməz nəzəri quldan ağanın,
Qoymaz qulu gözə ahü zarınan.

Novrəstə İmanın ələmdarı var,
Dilində həmişə şahsuvarı var.
Gəzməyə dünyanın xoş bazarı var,
Heyf ola, dolandı intizarınan.

TOMAXLILAR

Mən qiyməmə sizə hədyan deməyə,
Bircə ərzi-halım var, tomaxlılar!
Bu qaydada sizə insan demərəm,
Olsun sizin üçün ar, tomaxlılar!

Dilimi açmadım mən hədyan sözə,
İyid istəyir ki, dastana dözə.
Qərib idim, qonaq gəlmişdim sizə,
Etdiniz dünyamı dar, tomaxlılar!

Aşıqlar gördüyün söylər həmişə,
Necə qəhət oldu bir qeyri peşə?!
Müxtəsər, nə deyim çarxı-gərdisə,
Eylədi tərlandı sar, tomaxlılar!

Mərd iyidlər çörək verər, ad alar,
Namərd süfrəsinin nə dadı olar!?
Yazaram bu işi, axıra qalar,
Olarsız aləmdə xar, tomaxlılar!

Eşq əhliyəm, özüm bir nocavanam,
Anlamaz nə bilir, yaxşı, yamanam.
Bağçası qurumuş Novrəs İmanam,
Gətrməz budağım bar, tomaxlılar!

VAXTIDI

Əzəl gündən mənə mehriban əmi,
Əhvalımın çox pərişan vaxtıdı.
Ah çəkərəm, ağlayaram qan, əmi,
Cəsədimin lap alışan vaxtıdı.

Üzürdüm, gəzirdim bəhr ilə bəri,
İndi yaman yatıb baxtım təkəri.
İndicə yuxuda gördüm Şəkəri,
Əqlim çaşıb, huş qarışan vaxtıdı.

Qara iqbal İman üçün yağdı,
Axırda aqlımı başdan dağdı.
Axşam olur, şamlar yanan çağdı,
Sevgililər tez barışan vaxtıdı.

VAR

Yaralı gəlmişəm fani dünyaya,
Mənim sağalmağa dərmanımı var!?
Əzryil gələcək canım almağa,
Onu verməməyə fərmanımı var!?

Sana qurban olum, a mehribanım,
Bu qəmü möhnətə necə dayanım!?

Kim bilə dərdimi, kim kəsə yanıq,
Mənim Ələsgərim, Qurbanımmı* var!?

Mənim ahım ərzü səmanı tutar,
Sən məni eylədin Sənandan betər.
Bu hicran odundan İmanı qurtur,
Yolunda sadağa bir canımmı var!

VAR

Gözün açıb, bu dünyaya gül olan,
Demə ki, nə yaxşı xoş səfası var.
Ucaltma kəndini, bir noi dolan,
Səfası varsa da, çox cəfası var.

Yaxşı dostu satma dünya malına,
Rəhim olsun fəqəralar halına.
Əvvəlcə fikr eylə işin dalına,
Dərk eylə sərinin hər xanası var.

Hər yetənlə ülfət qılma, kənar gəz,
Həqiqi dost olan qəlbini əyməz.
Yüz namərd yığılsa, bir dərdə dəyməz,
Məhəbbət əhlinin bir vəfası var.

Çıxma haqq yolundan, axtar doğru yol,
Hərcayı sözləri eyləmə qəbul.
İstəyənlə ilqarında möhkəm ol,
Hərdəmxəyallığın nə bənası var.

Hər gədəya bel bağlama mütəssil,
Görərsən isbatın, olarsan xəcil.
Bədəsil kimsəyə yüz versən dəlil,
İman, söylə, nə bir intəhası var.

*Qardaşı Aşıq Qurban

VAR

Ey mələksimalım, qəddi minalım,
O sərxoş baxışda əlamətin var.
İskəndər cəlalım, hatəm səxalım,
Eşqindən başımda qiyamətin var.

Dilimin kəlməsi ayeyi-Quran,
Telinə sadağa varımdı bir can.
Qılıbsan aləmi hüsnünə heyran,
Yusif-Kənana şəbahətin var.

Dahanın çeşmeyi-abi-Səlsəbil,
Verib qüdrətindən cəbbarü cəlil.
Ədalətdə sənənsən, söylərsən dəlil,
Məhşərdə möminə şəfaətin var.

Yüz desəm vəsfini, gəlməz hesaba,
Cəbinin təşbehdi qövseyniqaba.
Qədəmindən öpən batar səvaba,
Yazılmış sinəmdə hekayətin var.

Səni xəlq eyləyib qadiri-sübhan,
Cəmi gözəlliyin nişanbanışan.
Pərtövü camalın şövkəti-rizvan,
İman tək quluna hidayətin var.

VAR

Vəliyyə-şahi-din, saqeyi-Kövsər,
Eşqindən sərimin bir havası var.
Seyyidi-aləmin, Sirata rəhbər,
Mədhində kafü ha, qulkəfası var.

Xətmi-ənbiyaya vəsiyyi-mütləq,
Dini-Məhəmmədi eyləyib bərhəqq.
Aləm ondan tapıb hər nəzmi-nəsəq,
Sahibi-əvvəldi, həm üqbası var.

Çarx dolandı, necə döndü zamana,
Qəhrində bağırimi döndərib qana.
Nə eylər bu gərmiş Novrəs İmana,
Ağası Əldidir, nə hərası var!

VAR

Cəhardəh məsumin bir qəni səttar
Doğru bilələrin çox hörməti var.
Musa, İsa, Xəlil, Adəmə aşkar,
Xətəmi-ənbiyanın mərhəməti var.

Uçar ruh bədəndən olunar kənar,
Nuri-haqq gözündən qətrə olar car.
Qurasız beş vaxtı beş dəstamazlar,
Qabaqda göstərən beş niyyəti var.

Mürüd, müdrük, mütəkkəllim atasız,
Nə cismi, nə cövhər, sadıq anasız,
Nə mürəkkəb, ərəz, nə də binasız,
Ləşərik qəlbə haqq isbatı var.

Alimdir, qadirdir, hikməti-rəhman,
Dəlilin göstərir ayeyi-Quran.
O on beş şey ki var vacib əl-insan,
Beşdən bir xüms ver, on zəkati var.

Novrəs İman səslər mərd ağasını,
Düzəldər hesabın cəm əsasını.
Beş səhvin, beş şəkkin, beş qəzasını
Yerinə yetirənin ləyaqəti var.

VAR

İyidlər sultanı Məşədi Qədimdi,
Gövhər tək başında cəm kamalı var.
Könlüm istəklisi, dil əzbərimdi,
Deməyə dilimdə hər əhvalı var.

Həqiqətdən, mərifətdən halıdı,
Əxz eyləyib, təriqətdən doludu,
Qəlbində dolanan haqqın yoludu,
Elmi-şəriətdə bu imisalı var.

Hər işdən xəbərdar, elmdən halı,
Zərrəcə gözündə yox dünya malı,
Sərdar şücaətli, hatəm səxalı,
Dosta şirin dili, xoş camalı var...

VAR MƏNİM

Dolandım cahamı həsrət, intizar,
Əli kimi şahsuvarım var mənim.
Dilimdə kalami-həqqi-kirdigar,
Açılıbdı, dürr bazarım var mənim.

Yusif-Misirdən eşqim ziyada,
Nə Məcnun, nə Kərəm gəlmirmi yada?
Yetim, Lələ, Sənan, cavan Fərhada,
Onlardan istəkli yarım var mənim.

Bağban olan bağça-barın axtarır,
Namusü qeyrətin, arın axtarır.
Səyyadı İmanın darın axtarır,
Bu saatda yaxşı karım var mənim.

VAR MƏNİM

Ay ağalar, mən bu dərədə neyləyim,
Gözü yolda intizarım var mənim.
Sinəm dolu dərdü qəmdən ayrılmaz,
Bu bazara xiridarım var mənim.

Yenə könlüm oldu bayqü viranı,
Fələk qoymaz böylə yolda duranı.
Çarxı-gərmiş uzaq salıb aranı,
Səyyad idim, bir şikarım var mənim.

Leyli, Məcnun, Şirin, Fərhad necoldu!?
Kərəm yandı, Əsli dərin ucaldı.
Novrəs İman belə vaxtsız qocaldı,
Şəkər kimi biilqarım var mənim.

VARMOLA

Gecə-gündüz qaldım zülmət içində,
Mənim tək zülmətdə qalan varmola?!
Əzəldən "can" deyib, "can" eşidəndən
Heç bircə yanıma gələn varmola?!

Heyif ola, əlim əldən üzüldü,
Mənim üçün bir saati yüz ildi.
Xəzan oldu, bağda güllər pozuldu,
Mənim tək gülşəni solan varmola?!

Novrəs İman soraqlayır gələndən,
Ağlayanda göz yaşını siləndən.
İstəkli dostlardan, qədərbiləndən
Bircə məni yada salan varmola?!

YAXŞIDIR

Mövlanın əlindən badə içəndən,
Xəbər alsan, əmi, halım yaxşıdır.
Yaxşını, yamanı bilib seçəndən,
Yerindədi huş-kamalım, yaxşıdır.

Namə yaz həmişə, mətləbi qanım,
İstərəm, hər zaman oduna yanım.
Dost yolunda gedər başınan canım,
Uğurunda qilü-qalım yaxşıdır.

Əyyublu elində sakin olubsan,
Həmişə dostları yada salıbsan.
Bilinmir cavansan, ya qocalıbsan,
İman deyər, bu sualım yaxşıdır.

YALƏMÜL-ƏXFADI, BİR ŞAHİ-LÖVLAK

Yaləmül-əxfadı, bir şahı-lövlak,
Yaranmış aləmin tək ağasıdı.
Eşqindən xəyalım olubdu qəmnak,
İşləyən sərində nə havasıdı?!

Gəlibdi şəninə ayə vəzzüha,
Məsədi cəlalı olubdu kaha.
Eyni-nübüvvətədi, yasini-taha,
Qulkəfa vəsfinin bir bənasıdı.

Əlif, lam, mim verir mənə mükəmməl,
Xəlvə olub vücudu aləmdən əzəl.
Xitabi-qüdrətdən həyyəi-ləmyəzəl,
Qıl rəbbihəm inna fətəhnasıdı.

Xətmi-ənbiyadı, sahib əl bəqa,
Şafeyi-ünnasdı o yoməl cəza.
Qəsimünnarü həm cənnətül əla,
Rəsuli-möhtərəm Mustafasıdı.

Söyləyir mövlana ərəbül əcəm,
Yədulla, babulla, nüsrətulla cəm.
Novrəs İman vəsfın söyləyə hərdəm,
Pərişan könlünün xoş səfasıdı.

YARA DƏRMANI

Ağalar ağası, şahların şahı,
Qadir sübhan verir yara dərmanı.
İmamlar sərdarı, ellər pənahı,
Şahi-Mərdan verir yara dərmanı.

Salam alır Cəbrayıldan, gerçəkdən,
Mən ölürəm, yaralıyam bir cəngdən.
Lalədən, nərgizdən, güldən, çiçəkdən
Eləyib gülüstan yara dərmanı.

Mən qurbanam belə həkm-loğmana,
Ömrümün sevdası dönübdür qana.
Görən, rəhm elərmi qərib mehmana,
Bulacaqmı İman yara dərmanı?

YAZIB

Nuri-çəşmin, tacı-sərim Həbibdi,
Dostluq salamını hər zaman yazıb.
Nə demişəm, məndən o inciyibdi,
Toxanıb qəlbimə, çox yaman yazıb.

Həqiqət oxudum, oldum "hərcayı",
Tənə sözlər mən eşitdim havayı.
İstəsəniz mən bu "nadan" gədayı,
Nədir bu toxanma, o qanan yazıb.

Fəslin isti vaxtı, bu odlu çağı
Üz tutub arana, kim atar dağı!?
Bir tərəf ayrılıq, elin fərağı,
Eləyib halımı pərişan, yazıb.

Heç kimsə gülməsin mən dərdi vara,
Qəhr eləyib fələk, yandırır nara.
Qəza vurub, mən olmuşam fükəra,
Məlumdur, elimdə yox yanan, yazıb.

Nə desəm, dilimdən inciməyin siz,
Bir elsiniz, məni saxlayın əziz.
Ərzi-halım çoxdu, siz üçün hənuz
Novrəs İman kimi bağı qan yazıb.

YETİR SƏN

Mənim irəhbərim, Əli Əkbərim,
Bu müşgül dərdimə çara yetir sən.
Qəlbimdə sərvərim, dildə əzbərim,
Qurtar məni, ya da dara yetir sən.

Ürəkdən baqiyəm, nə dildə fanı,
O səbəbdən istəmirməm cahanı.
Mən ki qəbul etdim qürbət məkanı,
Apar məni, bir diyara yetir sən.

Xudadan özümə istəmədim hoy,
Əsərim çox oldu, qaldırmadım boy.
Ya kəsdir başımı, ya gözlərim oy,
Ya doğrult İmanı, yara yetir sən.

YETİRSİN

Zəminü-asiman, külli-kainat
Mənim bu çağıma özü yetirsin!
Quranda yazılan inna şəfaat
Qoymasın müşküldə, tezi yetirsin!

Sultani-Qeyisə yetişdi hardan,
Əyyubu qurtardı o, intizardan,
Yunisi mahdan, Xəlili nardan,
Gülüstan eyləyən közü, yetirsin!

Təriq əl-vəfanı, rumiən qiyas,
Özün buyurubsan ayeyi-vənnas.
Müşgül müntəzirə guş versin Abbas,
Paylanan saqiyyə bizi yetirsin!

Dağılsın başların çisgin, dumanı,
Çıxsın könüllərin şəkki, gümanı,
Qurulsun Mehdinin haqqı-divanı,
Əyrini ayırsın, düzü yetirsin!

Novrəstə İmanın tutulmaz yası,
Oxunmaz üstündə Quran ayası.
Yerin, göyün, ərşin, kürsün bənnası
Budu sənətkarın sözü yetirsin!

ZƏLİLÜ MÜZTƏRƏM, DİVANƏ SƏRƏM

Zəlilü müztərəm, divanə sərəm,
Varmı mənim kimi bir dərdi baqı?!
Xəllaqi-möhtərəm, şahi-zülkərəm,
Sönübü, könlümün yanmır çıraqı.

Günü-gündən bircə baxtı kəm mənəm,
Yığan bir-bir üstə dərdü qəm mənəm.
Nə acizəm, nə də huşu cəm mənəm,
Tökülüb bağçamın qolu, budağı.

Qət oldu, hər yandan üzüldü çaram,
Necə bülbül kimi güldən kənaram.
Həmi şərmisaram, həm günahkaram,
Mən üçün lazımdı bir qəm otağı.

Tale kitabımda qaradı yazı,
Kim bilər dərdimi, kim çəkər nazı?!
Xaliqi-ləmyəzəl, olma irazı
Səbəb nədi, mən çəkərəm fəraqı?!

Qəzanın qəhrindən dağıldı huşum,
Açılmadı qəmdən bir ləhzə başım.
Biçarə İmanam, axdı göz yaşım,
Fələk kəmənd atdı, qurdu duzağı.

QULAQ VER SÖZÜMƏ ARIFÜ GÖZƏL (müstəzad)

Qulaq ver sözümə, arifü gözəl,
Ərz edim qulluğna bir neçə ayat.
Kəlmə əl-kəlimat, müəqilli dil,
Xoş dərin görünür ol vələdiyyat,
Nədi vəssəffat?

Zərəbə zərbətən, zaribün zərəb,
Mütrübü mütübün, yəni müntələb.
Əşhədi məşudin, şahidün ləqəb,
Xoş olar, mənası eylə iltifat,
Nədi səkarat?

Bir bəlaya düşdü Novrəstə İman,
Çox dərdü qəminən oldu yol rəvan,
Gördü bir əcayib dəryayi-ümman,
Car olur ayaqdan çəsmeyi-həyat,
İçmədi, heyhat!

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

AYRARA MƏNDƏN

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

TƏCNİSLƏR

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

A YARA, MƏNDƏN

Vaxt dolandı, gəldi eçdi zamana,
Niyə əl çəkmədin, a yara, məndən?!
Nə əcəl gəlmədi, yetmişəm cana,
Nə xəbər yetmədi, a yara məndən.

Can deyən Fərhadı, Şirin daha nə?
Əsb əlində söylər şirin dəh ana.
Gəlibdi ləblərin şirin dahana,
Görmüşəm ləzzətin, a yar, əməndən.

İman qələm çalır, nə xoş səfadi,
Nə nizam yoxumdu, nə xoş səf adı.
Pərişan xəyalım naxoş səfadi,
Xain bəd qandırır a yara məndən.

AY MARAL, MARAL

Ovsunçusan, mənə dərdə yarısan,
Ovsun sal dağlara, ay mar al, mar al.
Əndəlib gülüsən, bağça barısan,
Zənbur tək sinəmdən ay mar al, mar al.

Durubdu qarşımda hər zaman gözəl,
Vurubdu sinəmə hər zaman göz əl.
İşarət eyləsən hər zaman, gözəl,
Kərəm et dəstinlə, ay Maral, Maral!

Ovçu gəldi keçdi səndə kəməndə,
Yolum dağda keçdi səndə kəməndə,
Novrəs İman keçdi səndə kəməndə,
Gəzir göz önündə ay maral-maral.

AY ÜZƏR, ÜZƏR

Camalın şöləsi gəzir cahanı,
Necə ərş üzündə Ay üzər, üzər.
Həs-rət dolanmağın yandırır canı,
Demə ki, danışır ay üzər, üzər.

Qəmər hüsnün seyraqubdan daldala,
Oxuyan sinəmi, çalar "dal" "dal" a.
Sənin fikrin mana gəldi dal-dala,
Tək çəkə bilmirəm, ay üzər, üzər.

Geydim ayağıma hicran çəkməsin
Qəm başımdan tutub, hicran çəkməsin.
Heç kəs İman kimi hicran çəkməsin,
Axırda ömrünü ay üzər, üzər.

MARALI DAĞLAR

Kəmənd əldə, səyyad ov bərəsində,
Ovçusu da ağlar, maralı da ağlar.
Oxun sədasından, güllə səsindən
Hürküşüb əylənməz, maralı dağlar.

Mənim dərdim budu, öz bəlası nə?
Gözəl məni saldı öz bəlasına.
Yaranan qıyarmı öz balasına,
Ox dəysə tiflinə, maralı dağlar.

İman, nə dərdir var, yar, a mənədi,
Ləzzəti gözəlin yar əməndədi.
Təzə, köhnə nə var yara mənədi,
Zənbür tək sinəmdən mar alı dağlar.

HARA HEY YANAR

Sədada səd mənəm, qəm bənasiyam,
Hicranda cəsədim nara hey yanar.
Cavanlar əzbəri, xoş səfasıyam,
Xəstə can ağlayar nara hey yanar.

Xəstə meyl eyləyər heyvaya, nara,
Canım, möhnət ara, hey vay an, ara.
Səqərdə cəsədi, cismi yanara
Verər bəndələrə nə ara, hey yanar.

İman, çağır dada, ay ağa yetər,
Dolanar xoş günün ayağa yetər.
Cəsəd cansız qalar, ay ağa yetər,
Yar çəkər dilindən nara, hey yanar.

NƏ DANAM İNDİ

İki şəş fasildə tifli-pistanam,
Altıda yox atam, nə də anam indi.
On ikidə yetişmiş bağı bostanam,
On üçdə yox barım, nə danam indi.

Şəm idim əzəldən, yara işığıydım,
Leyli, Məcnun kimi yar aşığıydım.
Məclislər zinəti, yaraşığıydım,
Söz keçmir isbata, nə danam indi.

İman eşqin nə az verib, az alar,
Can dərdə gələndə titrər əzalar.
Dost yad olsa, məhəbbətlər azalar,
Qalmaz sel yerində nə də nəm indi.

SAĞLAM GEDƏM

Qəfil bir ox atdın, tökdü qanımı,
Qoymadı gəzməyə sə qalam, gedəm.
Sənin fikrin xəstə saldı canımı,
Ümid var, ellərə sağalam, gedəm.

Gətirdin rəngimə sarı, gözəl, sən,
Rəhm eylə, yaramı sarı, gözəl, sən!
Mərhəmət qıl bizə sarı, gözəl sən,
Həsərətəm, ölməmiş sağ alam, gedəm.

İyidlər meydanı, dağı şirindi,
Çəkdirən Fərhada dağı Şirindi.
İman deyər, ləbində ağı şirindi,
Gözün deyir: xəstə, sağal, əm, get əm.

SƏDƏQƏSİNNƏN

Nə gözəl, mənalı, oxu, sən də bax,
Bir qəzəl yazıbdı sədəqə "sin" nən.
Deyirlər gəzməyə gedirmiş ancaq
Ağa nökrəynən sədəqəsinnən.

Vəfalı yar, mənim meylim sənədi.
Min doqquz yüz iyrim səkkiz sənədi.
Qul olaram sənə, verrəm sənədi,
Əgər versən hüsnün sədəqəsinnən.

İman görüb saqi, qədəh, cəm elə.
Xaliq bir nəzərlə baxar cəm elə.
Otuz altıynan on yeddini cəm elə,
Səsləsən, səs verər səd ağa sinnən.

SƏNƏM, AL

Ey təzə şahbazım, həm sərvnazım,
Qulluğuna bir ərzim var, Sənəm, al!
Yolunda sadağa candı niyazım,
Layiq deyil qurban kəsəm sənə mal.

Götürmüşəm çox sağalmaz yara mən,
Qəm çəkərmə ləblərindən, yar, əmən!?
Layiq olsam qulluğunda yara mən,
Geydirərəm al üstündən, Sənəm, al.

Novrəs İman, günün gəldi nə qara!
Bad əsdi, zimistan oldu nə qara.
Çarxı-gərdiş yenə çaldı naqara,
Ay, gün kəmənd atdı, qurdu sənəm al.

YAXŞI DANIŞAR

Bir yaxşı məclisə yaxşı varanda,
Yaxşı söhbət eylər, yaxşı danışar.
Yamanlar yığılıb, yaman yozmasa,
Yaxşılar guş versə, yaxşı danışar.

Hər zaman olasan yaxşı yanında,
Yaxşı məclisində, yaxşı yanında.
Yaxşı xidmət etsə yaxşı yanında,
Yaman da öyrənər, yaxşı danışar.

Novrəs İman deyər, bir halal olsa,
Halaldan törəyən bir halal olsa.
Bir kəsin nütfəsi bir halal olsa,
Musa peyğəmbər tək yaxşı danışar.

YANANI GÖZDƏ

Sərəfraz gəzirsən büllur otaqda,
Qıraqdan oduna yananı gözdə.
Hədyan söz danışma ağır yığnaqda,
Ya namuslu gözdə, ya nanı gözdə.

Cəsəd üstə təşbeh olub ziya da,
Eşidənlər nifrin eylər ziyada.
Məhəbbət əhlinin eşqi ziyada,
Ataşı ürəkdə, yananı gözdə.

İman dildə cəm saxlayar asarı,
Kəmənd əldə, at xədəngin, ha sarı.
Çəkəndə nəqqaşı sirri-hasarı,
Dedi: vaxta kimi yan, anı gözdə.

YARALANMAMIŞ

Tərən könlüm qaynağında şir istər,
Gətirə şikarın yaralanmamış.
Maral pistanından ovçu şir istər,
Xəstə yetirməmiş, yaralanmamış.

Elmim bəhrü, helmim dərya havadan,
Dür danışar, sər açılsa havadan.
Coşub sinəm, deyir qalxıb havadan,
At xədəngin ovu ya aralanmamış.

Mərd iyidlər verərsə nan deyirlər,
Qatli-mövlaya sən an, deyirlər.
Yetim, Fərhad, Kərəm, Sənan deyirlər,
Onlar da İman tək yar alammamış.

YARALI MƏNƏM

Fələyin əlindən, qəhri-qəzadan,
Dolanın sinəsi yaralı mənəm.
Alışib dumanı qalxan əzadan,
Qurduğun həmişə, yar, alı mənəm.

Ovu getsə çəkər qəm bazarından,
Gələrmə məclisə qəmbaz arından!?
Yüklənən karvanı qəm bazarından,
Geyinən qəddinə, yar, alı mənəm.

Səyyad heyran olub ovu daşdadı,
Gözlədim, fələyin ovu daşdadı.
Bicarə İmanın ovu daşdadı.
Səslənib gəl deyir yaralı mənəm.

YASIN NƏM AĞLAR

Mənim kür taleyim, bu kəc iqbalım,
Pozulan könlümün yasin əmi ağlar.
Günbəgün qarışıq gələn əhvalım,
Dilimdə söylənən yasin, əmi, ağlar.

Qəhrim çoxdu, sən də qurma ay alar,
Əcəl gəlsə, vaxtsiz canım ay alar.
Düşəndə yadıma əziz ayalar,
Ah çəkər, gözlərim yası nəm ağlar.

Novrəs İman, könlün alsa, yar alı,
Geydirib qəddimə qəmdən yar alı.
Maral südlü vaxtsiz ovçu yaralı,
Deyər vaxtı gözlə, ya sin əm, ağlar.

YÜZDƏ MİNDİMİ

O gözəl varəğın, xətti-camalı
Özü bir, mətləbi yüzdü, ə, mindimi?
Cəm olub şairin bunda kamalı,
Oxuyanlar anlar, yüzdə mindimi.

Mürğünə dəstində atı gözəl dən,
Yaman xədəng oxu atı göz əldən.
Hicranın qəmindən atı, gözəldən
Dərindən alanlar yüzdə mindimi?

Əlif allah, bey bir, hey hara sinsin,
Bey bağışlar onda hey hara sinsin.
Qəmədə İmanam, hey hara sinsin,
Bir ismə intizar yüzdə mindimi.

QEYRİ SİNAYƏ

Beş gəlmə sin ilən bir lam içində
On dörddü cəmində qeyri sinayə.
Aşiq dildə sinayə,
Üç nisbətədi sin ayə.
Yeddi beşlən mücəssəm,
İki tək bir sin ayə.
Səkkiz onu istər biri lam içində,
Bir qətrəsi olur qeyri sinayə.

Dildə əzbər, əldə ləngər bir ayə,
On səkkizdən iyirmidi bir ayə.
Aşiq oxur bir ayə,
Dörd mənzildi, bir ayə.
Altıdan beşi çıxdım,
Yerdə qaldı bir, ayə.
Şux camaldan zikr elədim bir ayə
O üç kəlmə bənzər qeyri sinayə.

Səd sal, seyr elə sən seyri-yasində,
Bir gülə təşbehdi seyri-yasində.
Aşiq seyri-yasində,
Könül seyri-yasində.
Qırx kənarda, altı əldə,
Ruhum seyri-yasində.
İman qəm bəsləyir seyri-yasində,
Üç gülə bəstəyəm, qeyrisi nayə?

HARAYA QƏRƏZ

Ərşin sütununda, mehrac evində
Adəmi yazdılar haraya qərəz?
Mən aşiqəm haraya,
Sədə gəldi haraya.
Buyurdu Cəbrailə,
Təklif oldu hər aya.
Üç min kəlmə gəldi ol Mustafaya,
Sürdü səməndini haraya qərəz.

İbtida katiblər ayə yazdılar,
Küllü-kainatı ayə yazdılar.
Mən aşiqəm, yazdılar,
Oxudular, yazdılar.
Əmr olundu Osmana,
Ol Quranı yazdılar.
O kim idi, mənəm, mənəm söylədi,
Saldılar şahpərin haraya qərəz?

Al əlinə mərd iyidin əlini,
Sərdar gördüm Şahi-Mərdan Əlini.
Mən aşiqəm, Əlini,
İsmi heydər Əlini.
Darda çağır haraya
Şahi-Mərdan Əlini.
Novrəs İman, üzmə haqdan əlini,
Çəksələr də səni haraya qərəz.

DODA QDƏYMƏZ TƏCNİSLƏR

QALA, YAR, QALA

Nə keçdi cəsədin çətin çəngələ,
Gəl canı ataşa qala, yar, qala.
Həsərətindən dərdin yazan dal-dala,
Çəkər sənin təkisi qala, yar, qala.

İgid girsə cəng içində at alar,
Xədəngini cəng içində atalar.
Çəkər dərd əhlinin dərdin atalar,
Çətindi zindənda qala, yar qala.

Çarx hərləndi, qara gəldi sənə yaz,
Xatalı gərmişdən axtar sən ay az.
Novrəs İman dərdin desin sənə, yaz,
Həsərəti sənəndə qala, yar, qala,

NƏ QALA SƏN, SƏN

Gəldi sərin cəngə, titrər əzalar,
Nə dərdə qalarsan, nə qala sən, sən.
Sənən eşqin ataşından az alar,
Nə dincəl, ətəklə, nə qala sən, sən.

Dərs alanlar zikr eləyər hər aya,
Gedəcəkdə, gedəcəksən haraya.
Çağırar ağasın, yetər haraya,
Nə qala ləşgərin, nə qalasan sən.

İman, səni gəndi çəkər ay ala,
Alar canın, həsrət qalar əyala.
Nə səngsən, nə səngərsən, a yala,
Nə hasar deyilsən, nə qalasan sən.

SİN AYƏSİNƏ

Axtaran dəricə dəryalar təkin,
Dərs aldı, yetişdi "sin" ayəsinə.
Çətin yaralıdı, candan əl çəkin,
Sağalar, yetişsə sinayə sinə.

Laçın seyrə çıxsa, qaz alar nədən?
Nədən qədər gəlir, qəzalar nədən?
Şirincə yaxşıdı qazalar nədən,
Yaxınca gərəkdə sin, ayə, sinə.

Səyyadlar seyr eylər dağlar sərində,
Qışda gərmiş eylər dağlar sərində.
Dərd əhli İmanın dağlar sərində,
İstər ki, sənəndən sinayə sinə.

DAL ƏYƏR-ƏYƏR

Çən gəlsə dağlara, yellər əsdirər,
Qışda çətin gəlsə, dal əyər-əyər.

Aşiq deyər əyərdən,
Nə gətirdin Əyərdən?
Laçın getsə şikara,
Gətirərsə əyər dən.

Elin səsin qayalardan kəsdirər,
Eşitsə qəddini dal əyər, əyər.

Yəqin kəsər zəhri, zəhri sal salı,
Qəza cana zəhri, zəhri sal salı.

Aşiq deyər sal salı,
Yar qəddinə sal salı.
Canan cana nəzərdən
Əyər yaxşı sal salı.

İçəndə qardaşı zəhri Salsalı,
Səslərdi dilində Dal əyər, əyər.

Yazıq cana, canan, gətədin, aya, nə?

Nahaq yerdən sirtin saldın ayana.

Aşığı deyər ayana,

Dilin eşqə a yanə.

Xain nədən qaralı,

Gözər eldən a yanə.

İman istər cahan gözə, ay anə,

Yaralı sinəsi dal əyər, əyər.

DİVANİLƏR

AĞA

İbtidadan sirtin aldın
Həyyəi-davərdan, ağa!
Nəqş olunub xilqətimiz
Nuri-ənvərdən, ağa!
Əşrəf oldun kainata
Bəhrü həm bərdən, ağa!
Bir ilahi xətti çaldı
Gərdişi-əflakına,
Zikr olmasa ismi-pakın,
Düşər ləngərdən, ağa!

Verdi xaliq qüdrətindən
Külli həmlən insafı;
Cəmi aləmə rəhbərsən,
Təkcə kafisan, kafi;
Əmr verdin məxluqata,
Gəldi etdi təvafı;
Salmanınan seyrə varıb,
Gəzəndə kuhi-Qafi,
Pişvaz etdi ins, cinn,
Həm mələklərdən, ağa!

Müjdə verdin öz atana,
Necə göyərtidin narı;
Eşqə gəlib bir ləhzədə
O da gətirdi barı.
İdrisi Rizvana verib,
İsaya asdın darı.
Məhəmmədə bir xanədə
Dəryanı etdin carı;
Orada aldın saqiyalıq
Abi-Kövsərdən, ağa!

Sən ki vurdun Zülfüqarı,
Bəhr içində böldü səng;
Əxbərannan Xavərəndə
Doqquz ildə oldu cəng;
Divə etdin bir işarə,
Nəhsi oldu bəndi-təng;
Fəth qıldım Səlasəli,
Sailə oldun dirəng;
Bəxş elədin həm qatarı,
Keçdin Qəmbərdən, ağa!

Bir tərəfdən sinnim cavan,
Bir tərəf dünya fani;
Bir tərəf işrəti-dövran,
Bir tərəfdən üqbani;
Bir tərəfdən eşqi-mövla,
Dil istər bir cavanı.
Ölüm haqdır, çəkəcəklər
Həm səvabı, üsyani;
Xilas eylə sən İmanı
Ruzi-məhşərdən, ağa!

BAX

Qafil olma, dəli könül,
Göz aç, bir kənara bax;
Aləmləri xəlq eləyən
Bir pərvərdigara bax;
Xətmi-mürsəl, dini-əşrəf
Əhmədi-muxtara bax.
Çəkəndə "Allahi əkbər",
Gavü mahi titrədən
İsmi Heydər, babi-nüsrət
Bir Düldülsəvara bax.

Sevmə belə şanü şöhrət,
Geymə ali-fəxfuru.
Qüdrətindən zərrə şölə
Saldı, yandırdı Turu.
Yatmamışdı, müdrik idi,
Həm gecə-gündüz görü.
Mansır gələr, dağlar atar,
Çalar İsrafil suru,
Küllü-aləm lərzə eylər,
Olar tarimara bax.

Necə ki bu dünya var,
O dünya da gələcək;
Günahların hesabdanı
Cəm axtarıb biləcək;
Əzrailin qəzəbindən
Gül irəngin solacaq;
Gər istəsə, bir nurani
Şəxs daxil olacaq;
Əzəl gündən müvəkkildi,
Heydəri-kərrara bax.

Həm keçəcək, həm gələcək
Ərşdə yazılıbdı loh;
Yer tutmazdı qərargahın
Əgər olmasaydı kuh;
Sovmu sələt, nitqi zəban,
Xaliq verib bir də ruh;
Yatma belə naz ilə sən,
Eylə tövbə, tənəbböh;
Vaxt yetəndə məskən olan
Qaranlıq məzara bax.

Göydən enibdi dörd kitab,
Sən tutubsan Qurani;
İsbat edər xeyir-şəri,

Hökmi-qadir sübhanı.
Göstəribdi doğru yolu,
Haqqı, dini, ərkanı.
Ey xudaya, nəzərində
Saxla Novrəs İmanı,
Hövləkdı, qəzəbindən
Titrər o biçarə, bax.

BAŞABAŞ

Müqərrərdi, gərdis vurur
Çarxı-dövran başabaş;
Bir gün gələr, vaxt yetişər,
Olar viran başabaş.
Gecə-gündüz Şəmü Qəmər
İşıq sahr cahana;
Zinət verir xak üstünə
Əbrü baran başabaş.

Yüz iyirmi dörd min nəbi
Tən Pənci-Ali-Əba;
Altı əfzəl, beş ülüləzm
Yazılmışdır kitaba;
On iki imam caharidəh
Məsumin gəlir hesaba;
Onları əşrəf yaradıb
Bir hökmran başabaş.

On səkkiz min aləm ki var
Alimlərin dilidir;
Ustadlığı izhar edən
Şahi-Mərdan Əlidir.
Yetmiş iki millət ki var,
Haqq islamın yoludur;
Mənada bir əlif ğain
Olub Quran başabaş.

Hər zaman ki məscidlərdə
Oxunar əziz kalam,
Məhəmmədi istəyənlər
Verər salavat, salam.
Hər işlərdən agah olur,
Bilir həyyi-layənam;
Qərar qoyub hər nizamı
Odur quran başabaş.

İnsü cinnü murü mələx
Vəhşi, teyrü heyvanat,
Hurü qılman, narü Rizvan,
Nuri-ənvər, kainat,
Dağü daşü bərrü bəhrü
Hökmi-ərzü samavat,
Beş kimsədi, səbəb olub
Ləngər duran başabaş.

Rəsulullah merac etdi,
Gətirdi oruc, namazı,
Mömin olar tutub qılan
Xoşdur dildə avazı;
İki mələk müvəkildir,
Səvab-üsyanan yazı,
Günahkarı yandıracaq
Nari-niran başabaş.

Bu dünya ki qərar tutmuş
Gavü mah üstündədir;
Haqqı bilmək xəyalında,
Doğru rah üstündədi.
Novrəs İman nə qəm çəkir,
Bir Allah üstündədi;
Xəlq eləyib, nitq verib,
Olub imran başabaş.

BAŞ ENDİRİR

Namaz qılan səcdəgaha,
Sübhana baş endirir;
Kəlmə kəsir həqiqətdən,
Ərkana baş endirir;
Niyyət tutur, qiyam edir,
Təkbirilən həmd oxur,
Qülh deyir, salam edir,
Mərdana baş endirir.

Müqarnat doqquzdursa,
Yeddisi oldu tamam;
Qünutilən rəkidə
Oxunar əziz kalam.
Hər işlərdən agah olur,
Bilir həyyi-ləyənam;
Sidqi olan kimsənələr
Divana baş endirir.

Altı şey var təharət tut,
Abi-dəst al mədəni;
Zail eylə nəcasətdən,
Təmiz saxla bədəni;
Ört ədəbin, vaxtı tanı,
Dürüst gözlə Kəbəni;
Novrəs İman haqq işində
Hər yana baş endirir.

BEL BAĞLAYAR

Müxənnətlə bel bağlayan
Əfsana bel bağlayar;
Doğru yoldan əlin üzən
Şeytana bel bağlayar;

Bu dünyanın işrətini
Sidq dilnən dost tutan
Tərk eyləyib axirəti,
Böhtana bel bağlayar.

Əsli-zatı olmayanın
Düz olmaz etibarı;
Yaxşı bilər özü üçün
Saxlayar kini barı;
Naşı bağban bağçalarda
Nə bilir heyva, narı;
Tağ içində qarpız görüb,
Bostana bel bağlayar.

Huşu olmayan ustadının
Əməyin zay eyləyər;
Bədəsillər elin, günün
İşin ah-vay eyləyər;
Qədirbilməz qara pulu
Mərcana tay eyləyər;
Nakəs olan haqq itirib,
Hədyana bel bağlayar.

Əyrilikdə əli olan
Haçan dönər düz yola;
Ürəyində rəhmi olmaz,
Düşər oğrun xəyala.
Nütfəsində doğru olan
Düşməz bircə bəd hala,
Dostu özünə dost bilib,
Mərdana bel bağlayar.

Bu dünyanın şövkətinə,
Simü zərə aldanan;
Qəlb incidib, şər axtarmaz
Nəzmdən əhval qanan;

Deyirlər ki, olacaqdı
Bir gün ədalət divan;
Şahi-Mərdan rəhm qılsa
İmana, bel bağlayar.

BİSMİLLAH

Dərs alanda mən dil açdım
Ol Qurana, bismillah.
Şəriətdə şərti bizə-
Müsəlmana "bismillah".
Aç yükünü, göstər görüm,
Nədir mətahın sənin;
Söylə görüm, bələdsənmi
Yol-ərkana, bismillah.

İbtidadan dərs alanda,
Oxumuşam yeddi "sin".
İki "lam"dı, səkkiz "cim"di,
Bir "əlif"di, yeddi "sin".
Arif olan, hesab eylə
Bu ayənin yeddisin;
Sərrafsansa, ləl seçməyə
Gir meydana, bismillah.

Gör, biçarə Novrəs İman
Könlü viran əyləşib.
Qiymətin mizanında
Haqq-divan əyləşib.
Baxdın, gördün bir məclisdə
Əhli-ürfan əyləşib;
Təcnis, təxmis, divanidən
De qanana, bismillah.

DANIŞAQ

Sidq-dildən sığınmışam,
Kirdigardan danışaq;
Möminlərin dadrəsi
Şahsuvarın danışaq;
Ənbiyalar sərvəridi
Ol Məhəmməd Mustafa,
Nitqə gəlib onun kimi
Tacdardan danışaq.

Xəlvə eləyib məxluqatı,
Qərar qoydu bir xudam;
İnsü cinni, külli-ələm
Tapdılar ondan nizam.
Məhəmmədin ümmətinə
Göydən endi xoş kalam;
Eynimizdə gizli deyil,
Aşikardan danışaq.

Yalan deyən hesab günü
Olacaqdı lal kimi;
Dili tutmaz, başı çəkər
Onda qilü-qal kimi;
Ölən vaxtı qarşımızda
Bizə var sual kimi;
Bağlı dildən, odlu güzrdən,
Dar məzardan danışaq.

Bir gün olar, əcəl gələr
Ağrı yetişər sərə;
Hər əməlin öz nəfinə
Yazılacaq dəftərə.
Vay halına bu dünyada
Qarısan böhtan-şərə;
İman deyər, doğru yoldan,
Düz ilqardan danışaq.

DURUR

Çarx hərlənir qərar ilə,
Gərdişi-dövrən durur.
Məhəmmədə nazil olan
Ayeyi-Quran durur.
Məkkə durur, Mina durur,
Xaki-Xorasan durur.
Kərbəladada dəfn olunan
Bir şahı-ətşan durur.
Al nəzərə möcüzatın
Ol Nəcəfül əşrəfin,
İkibaşlı Zülfüqarı
Ol Şahi-Mərdan durur.

Gələn çoxdu, qalan yoxdu,
Deyim bir-bir aşikar;
Hanı Adəm məxluqatın
Valideyn irsi var.
Hanı Nuh ki kainata
Söyləyirdi kirdigar;
Həmi etdi hökmranlıq,
Həmi oldu tar-mar;
İkiminci ata oldu,
Artdı şanı çeşməsar;
Nuh gedibdir, qərbi vardır,
Xəbəri-tufan durur.

Musa idi Tövrat ilə
Xalqa haqqı qandırın;
İsrailə zəhmət çəkib,
Canın oda yandırın;
O da gedib, görünməyir,
Yoxdu bir inandırın;
İsa oldu uruhullah,
Gəldi xalqa hökmran;
Nə cəfalar çəkdi, axır,

Hikməti etdi əyan;
Özü getdi bu fənadən,
İncili əyan durur.

Hanı Şəddat, hanı Nəmrud,
Hanı Firon biəyan!?
Nə həşəmət cəlal ilə
Bəsləyirdi cismi-can;
Ruhaniyyət iddiası
Eylədilər hər zaman;
Axır gündə məhv eylədi,
Xaliq etdi kün-fəkan;
Getdi əldən hər cəlalı,
Qalmadı zərrə əyan;
Onları yoldan çıxardan
Bir ləin şeytan durur.

İskəndər Zülqərneynin
Danışılır büsatı;
Bu cahanda şahlıq edib,
Yoxdu indi isbatı;
Dəryalardan xərac alıb,
Axır gəzib zulmatı;
Qismət olub, həzz tapıb,
İçsin Abi-həyatı;
Ona xaliq verməyibmiş,
Qalıb dildə heyhatı;
Adı qalıb kitablarda,
Nitq ilə zəban durur.

Fani dünya yola salıb
Neçə min peyğəmbəri;
Övliyanı, övsianı,
Tamam ali heydəri;
Süleyman tək şah necəolub,
Aparıb ol sərveri.
Məhəmməd əl-Mustafa tək

Kainatın rəhbəri
Özü edib ərşə merac,
Alıb haqdan xəbəri;
Bizə qoyub getdiyi bir
Doğru yol, ərkan durur.

Şeyx oğluydu, Səfəviyyə
Nəsli Şah Abbas hanı?
Ədalətli hökumət idi,
Cənnət olmuş məkanı.
Ondan sonra neçə kəslər
Gəldi, tutdu dünyanı;
Nadir aldı zülm əliylə
Mülki-Cini-xaqanı,
Ad artırdı xeyli müddət.
O da sürdü dövrünü;
Köçüb gedib, Nadir hanı?
Çin ilə xaqan durur.

Hansı birin danışım mən
Sığışmaz bu kalama;
Neçə günlər söyləsəm də,
Axır yetməz tamama.
Mollalarımız xələl qatdı
Şəri*-dinə, nizama;
Halal işi tərəkəylədik,
Meyl əylədik harama.
Bir gün olar, şükür qılaq
Biz bu gələcək əyyama;
Gələcəkdi qarşımıza
Dərdü qəm tüğyan durur.

Necə deyim, əldən getdi,
Heyif oldu dini-can;

* Şər – qanun

Dinü məzhəb haradaydı,
Kim idi oda yanan;
Millət özü atmış idi
Haqqı bütün, bil, inan;
Biri yeyib, mini baxan
Aşkara, həm bəyan;
İrəlindən yersiz işlər
Nişanbanışan durur.

Peyğəmbərin buyurduğu
Məhv elədi mollalar;
Pünhan-pünhan kəbin kəsdi,
Çox artırdı zinalar.
Cadügerlik, ruhanilik
Artırırdı bəlalər;
Vara tərəfə yüyürdülər,
Yaddan çıxdı ayalar;
Aramızda söylənilən
Şər, həmi böhtan durur.

Alim olan kimsələr
Dandı elmi-ehkamin;
Gözlədilər ciblərini,
Atdı şairin nizamın;
Sələm almaq, rüşvətxorluq
Yendi dinin islamın;
Füqərəyə zülm olundu,
Zalimlər aldı kamın;
Çoxları yüz dərdə düşdü,
Bulammadı əncamin;
Keçən əsrin işlərinin
Zülmü nümayan durur.

Göyçə elli Novrəs İman,
Sözlərində möhkəm ol.
Məsləhətin bildi xaliq
Özü, etmədi qəbul.

Eylə fəna ruzigarı
Yıxmağına çəkdi qol
İnşallah ki, bir gün gələr,
Millət tutar doğru yol;
Ümidvaram bir Allaha,
Qəlbimdə güman durur.

ƏZƏL

Bu dünyadan əqdəm olan
Təkdi bir Allah əzəl;
Öz nurundan xəlvə eyləyib
Ol Rəsulullah əzəl;
Şiri-davər ismi oldu
Bir vəliyullah əzəl;
Ərşə, kürsə bais oldu
Onların nuru, qələm,
Əşəpənnə la ilahə,
Yazdı, illəllah əzəl.

Adəm getdi, Şeys gəldi,
Nuh gəldi dünyaya həm;
Cəfa çəkdi haqq yolunda,
O çalışdı müstəkəm;
Gah yalvardı, gah nəsihət
Söyləyirdi dəmadəm.
Haqqı dandı, yolu azdı,
Millət üz döndərdi cəm;
Qopdu tufan, etdi nida
Ol Nəbiyullah əzəl.

Musa düşdü dəryalara,
Fironu qər q eylədi;
İsa gəlib çıxdı dardan,
Xalqa dəlil söylədi.

Xəlilullah haqq evini
Yapmağa bir boyladı;
Nəmrud atdı od içinə,
Qeyzinən alovladı;
Eştdi bərdən salamı,
Söndü narullah əzəl.

Bu dünyanın yox vəfası,
Qalmayıb Süleymana;
Xeyli müddət ömür sürdü,
Hökm qıldı hər yana;
O da getdi, necə oldu,
Döndü çarxı-zamana.
Daşdan gəldi Zülfüqarnan
Düldül Şahi-Mərdana;
Əntər kimi pəhləvani
Böldü seyfullah əzəl.

Xətmi-mürsəl əşraf oldu
Küllü-ələm bildi düz,
Dinimizə rəvnəq verən
Doğru kalamdı hənzuz.
Qafil olma, bu fənada
Nə gəlsə cəfaya döz.
Novrəs İman, qəm eyləmə,
Etiqadın qıl təmiz;
Qorxma o gündən hərəratın
Verər şəmsullah əzəl.

GƏDA

(dodaqdəyməz)

Səyyadısən, get şikarın
Al dağıstandan, gəda!
Səyyarısən, seyrin eylə

Seyri-cahandan, gəda!
Dindirəndə həqiqətdən,
Təriqətdən ərz elə;
Saxla dilin hərcayıdan,
Hərzə, hədyandan, gəda!

Ər iyidsən, cəng içində
Danışarsan darınan;
Atılırsan ərsəgaha,
Alışarsan narınan.
Kişi gərək sər gözdirə
Qeyrətinən, arınan,
Əlin çəkə şər işlərdən,
Hər nahaq qandan, gəda!

Şər işlərə qarışanın
Axı, nədir xəyalı;
Gəndə işə qarışanın
Gəndi rəngi saralı.
İnsansansa, yaxşı danış,
Eşidən nəzər salı;
Novrəs İman salar səni
Şökəti şandan, gəda!

GƏL

Dəli könül, qafil olma,
Sığın girdigara, gəl.
Aləmləri xəlq eləyən
Bir pərvərdigara, gəl.
Gecə-gündüz zikr eylə
Həsən, Hüseyn, Abbasi,
Aldanma dünya malına,
Olma üzü qara, gəl.

Yaranmışlar öləcəkdi,
Hərənin bir vaxtı var.
Sorgu, sual qabaqdadı,
Puli-Sirat haqdı, var.
Xaliq özü divan kəsir,
Ədalət bir taxtı var;
Seçəcəklər günahkarı,
Atacaqlar nara, gəl.

Axtarır həsrət gözlerim,
Ümid ol Heydardadı.
Açılmır qüssədən könlüm,
Qəmdədi, qübardadı.
Yetiş dada, Şahi-Mərdan,
Yazıq İman dardadı;
Kərəm eylə, tut dəstindən,
Sən çıxart kənara, gəl!

GƏRƏK

Kişi üçün əzəl gündən
Başda çox kamal gərək;
Sərf etməyə doğru yola
Əsəldən zülal gərək.
Həqiqətdən əxz eyləyə,
Mərifətdən anlaya;
Məhşər günü olmayacaq
Ona dövlət-mal gərək.

Kimi alar hökmranlıq,
Ədalətdən danışar.
Mərdin əli açıq olar,
Səxavətdən danışar.
Kimi məlul-müşgül gəzər,
Şikayətdən danışar.

Bu işlərə qərar qoyan
Həyyi-layəzal gərək.

Mala, mülkə bel bağlayıb,
Kimnin var həvəsi.
Həcv eləyib yoxsulları,
Tutma aç ilə bəhsi.
Cəhənnəmdən betər olur
Bu dünyanın tənəsi.
Qurulanda haqq divanı,
Verə bir macal gərək.

Novrəs İman, cəfa çəkmə,
Bu dünyadı bivəfa.
Vaxt yetişsə, mələk əl-mot
Bircə gəlməz insafa.
Açıq söylə kəlmələrin,
Sat mətahın sərrafa;
Qədirbilən qiymət qoyub
Ala dalbadal gərək.

HEY

Əvvəl meydana girəndə,
Sığındım ustada hey.
"Əlif", "lam"dı, bil, əzbərim,
Çox tez düşür yada hey.
Çağır ram Şahi-Mərdanı,
Yetişər imdadıma;
"Ayın", "qayın" oxumayan
Nə qanar dünyada "hey".

Kaha, taha, həm fətəhna,
"Nun"dir vəl Quranı.
Və şəmsi, vəl qəməri,

Yadında saxla bunu.
Vənəccəm vəşşəmsi qara
Əzbər söyləyən onu.
Bil, həmişə olacağıq
Biz də bu sevdada hey.

Sən bilginən, yazıq İman
Hər zaman çəkir cəza.
Həl ətasan, qul kəfasan,
Şahi-Mərdan Mürtəza!
Müştəkil işə nicat versin
Məhəmməd əl-Mustafa;
Kimsəm yoxdu, dar günümdə
Məni salar yada hey.

İBTİDA (tərs əlifbey)

"Ye" - yarandı nuri-Əhməd
Dərdə dərman ibtida.
İbni-əmmi-Mustafadır
Şiri-yəzdan ibtida.
"Lam - əlifla" lailaha
İlləllah laşərik.
"Vav" - vilayət şahı oldu
Şahi-Mərdan ibtida.

"He" - hərasim yoxdu dildə
Bilsə haqqın kalamın.
"Nun" - nidasın, "mim" - Məhəmməd
Aldı qüdrət ilhamın.
"Lam" - lal olsun istəməyən,
Tapmasın dərd əncamın!
"Kaf" - kəramət dərgahına
Mənəm qurban ibtida.

"Qaf" - qiyamət əzabından
Titrər canım sərbəsər.
"Fe" - fədasın Kərbəlanın
Şahı ağlar, qul gəzər.
"Geyn" - qəffar rəzmkardı,
Ver salavat hər səhər
"Ayın" - adil padişahdı
Qurub mizan ibtida.

"Za" zalımlar qatilisən,
İlla əmri-Əntərin.
"Ta" - talibən xidmətində
Açam sinəm dəftərin.
"Zad" - zəmirin nuri-pakdı,
Həm dayazdı, həm dərin.
"Sad" - səbri yox, dərdim olub
Bəhrü ümman ibtida.

"Şin" - şamdan sübhə kimi
"Sin" - səvalım yaddadı.
"Ze" - zavalə getməz ömrüm,
Ah ilə fəryaddadı.
"Re" - rəvadır yandırarlar,
Yazıq canım oddadı;
"Zal" - zəlilin rəhbərisən,
Eylə dərman ibtida.

"Dal" - dava qıl dərdimizə,
Ey əmiri-lafəta!
"Xe" - xudadan nazil oldu,
Şanıdadı hələta.
"He" - haliyam cəhənnəmdəm,
Qorxuram qeyzin ata;
"Cim" - cavabın verəmməyən,
Çoxdu üsyan ibtida.

"Se" - sabitdi neçə əncüm,
Neçədi səyyarələr?
"Te" - təbarək, təyin etdi,
Gəldi Xurşidü Qəmər.
"Be" - bir Allaha əyandı
Cümlə olan sirrlər;
"Əlif" - onu zikr eyləyir
Dildə İman ibtida.

MƏNİM

Ay ağalar təngə gəlib,
Bu yazıq canım mənim.
Təqət yoxdu cəsə dimdə,
Quruyub qanım mənim.
Axtarıram hər tərəfi,
Yoxdu mənə əhli-dil;
Nə xəstəyəm, nə salamat,
Gələ dərmanım mənim.

Üç il keçid, bu sevdaya,
Düşmüşəm, arif olan.
Mənə gülməz bu kalamdan
Zərrəcə mətləb qanan
Nə azarım bilən oldu
Nə halım xəbər alan;
Artdı dərdim, çıxdı üzə,
Sirri-pünhanım mənim.

Yatmış idim xab içində,
Gəlib bir canan dedi:
– Nə yatıbsan, ey cavanım,
Yuxudan oyan, – dedi;
Al şərabı, iç əlimdən,
Atəşiyənə yan, - dedi.

Gecə-gündüz var yolunda
Çeşmi-giryanım mənim.

Hər zaman ki, yada düşər
Qəlbim niyə coşmasın.
Yəqin dönər zəfərana,
Necə, rəngim qaçmasın?!
Dəyməyəsiz, zəif könlüm-
Qəm qalası uçmasın;
Hər ləhzədə min dilinən
Var ağlayanım mənim.

İman deyər, ox dəyibdi,
Sinəm olub yaralı.
Səməndərlər, pərvanələr
Gəlsə, məndən nar alı.
Çarxı-fələk qəhr eylədi,
Düşdüm eldən aralı;
Görünür ki, haqq yanında
Çoxdu üsyanım mənim.

ÖTƏRİ

Allah dünya xəlq eləyib
Peyğəmbərdən ötəri;
Ona Quran göndəribdi
Bu bəşərdən ötəri;
Biz bəndəyik, şükr eləyək
Dinə dürdən ötəri;
Çünki onun hörməti var,
Bağışlayar ümməti;
Ümmət onu unutmasın
Simü zərdən ötəri.

Qiyamətin günü dünya
Olar varaq və varaq;

Yanar, sönər, elə bir ki,
Olmayıbdı təm-təraq;
Qocalar da, cavanlar da,
Hamı olsa da oyaq,
Dil tutular, qulaq batar,
Soruşarlar min soraq,
Ağam Əli cavab verər
Hər müztərdən ötəri.

Novrəs İman, dərd əhlisən,
Canın zəlil, həm xəstə;
Səndə olan bəlaları
Görməmişəm heç kəsdə;
Kərim, rəhim padişahı,
Ondan köməyin istə;
İnşallah, heç kəsi qoymaz
Nə zülmədə, qəfəsdə;
Nisar et canını şahı-
Qəzənfərdən ötəri.

PƏRVƏRDİGAR

Xəlq eləyib, nitq verib
İnsanı pərvərdigar;
Göstəribdi doğru yolu,
Ərkanı pərvərdigar.
Hər nə tutsan dəftərində
Cəm olunur, bil, yəqin;
Çəkəcəkdi həm səvabı,
Üsyanı pərvərdigar.

Necə ki bu dünyamız var,
O dünya da həqqdir;
Cənnət var, cənnənm var,
Bilmək olmaz, kim gedir.

Hər kimsə ki yoldan azıb,
Dini-islamı tərk edir,
Əməlinə baxıb verər
Fərmanı pərvərdigar.
Nütəfəsindən nöqsan olan
Haçan haqdan ar elər?!
Öz-özünə böhtan deyib
Danışmağı xoş bilər.
Cəsəd gedər dar məzara,
Əməl əldə cəm gələr;
Özün saxla pənahında
İmanı, pərvərdigar!

ŞAİRLƏRDƏ ƏSƏR ÇOXDU... (əlifbey)

Şairlərdə əsər çoxdu,
Hər biri bir yanədir;
Hökmi-şəri isbat edən
Sidqimiz Quranədir;
İstəyirsən, əbcəd axtar,
İyirmi səkkiz hərf var;
Min dil ilə fəsf qılsam,
Məhz bir sübhanədir.

"Əlif" - əvvəl, ismi-Allah,
Etiqad et, sən də qan.
"Be" - birliyin izhar edir,
Bundan axtar, bil, inan.
"Te" - təbarək, təkdi onun
Hikmətində insü can;
"Se" - sabitdi, sübutu var,
Bilməyən biganədir.

"Cim" - cəlildi, həm cabbardı,
Çox ucadı cəlalı.

"He" - halıdı hər əhvalatdan,
Bilir haram, halalı.
"Xe" - xaliqdi, xidmətində
Yoxdu xofi xəyalı.
"Dal" - dəlalət, dəlil verib,
Doğru din, ərkanədir.

"Zal" - zül kərəm, zati-pakı,
Zaliki olmaz zəlil;
"Re" - rəhmətədi, rəhm eyləyib,
Rayət raha səbil.
"Ze" - zavalə getməz özü,
Zay eylər zəhmətlə, bil.
"Sin" - səlamət, səhl sanma,
Sualın əyanədir.

"Şin" - şamildi, şəms gedib,
Şəm olub gərdisdə gər.
"Sad" - sadıqdi, səhhət verib
Söhbətlərə səbr elər.
"Zad" - zəlalət, yoxdu onda,
Zamindi olsa zərər.
"Ta" - tahirdi, tələb eylər,
Qəlbə yeganədir.

"Za" - zalımlıq yoxdur onda,
Zahir olmuş büsatı.
"Ayn" - adil padşahdı,
Eyndə var isbatı.
"Ğayn" - qəffar, qafil deyil,
Hər zamandı həyatı;
"Fe" - faildir, fəna eylər,
Nisbəti dövrənədir.

"Qaf" - qadirdi, qəhhar deyil,
Qüdrəti var, qəhr elər.
"Kaf" - gün deyib kani-kərəm,

Qərar tutmuş bəhrü bər.
"Lam" - ləngərdi, leyli-nəhar,
Hər yana eylər nəzər.
"Mim" - müdrikdir, mütəkkilim,
Mürüddü bir xanədir.

"Nun" - nisbəti yoxdu onun
Nə cismə, nə cövhərə.
"He" - hamildir, hamı gələr
O gün ruzi-məhşərə.
"Vav" - varlığı şəbahətdə
Yəni nuri-ənvərə.
"Lam - əlifba", ləşərikdir,
Məhz ləməkanədir.

"Ye" - yaradıb yoxdan yeri,
Göyləri tarı, yəqin;
Xəlv eləyib, nitq verib
Məxluqata, bil həmin;
Gecə-gündüz, ayılən il,
Dörd fəsil olmaz kəmin;
Bu isbata inanmayan,
Aşikar, divanədir.

Novrəs İman bir mövlanın
Ətəyindən çəkmə əl;
Nakəs ilən kəlmə kəsmə,
Yar olma nadana, gəl;
Gər istəsən oxuyarsan
Hər növü şerü qəzəl;
Hamısına bais olan
Kəc gələn zamanədir.

ÜÇ

Dörd fəsildi, hansı olsa
Özü bir, ayları üç;
İki ayın dəstamazı
Yüz səksən qərarı üç;
Otuz cüzi müqəddimat,
On yeddi rəkət cəmi;
Əlli təkbir zikr olunur,
Günü bir, bağları üç.

Beş vaxtdır, hər birinin
Qeyri bir məqamı var;
Daşsız, susuz, nə göz görməz,
Dildə xoş nizamı var;
Vacib olub hər insana,
Axirət əncamı var;
Bir xaliqdi şəhadətim,
Olur ayaları üç.

Dərs alırsan ustadından,
Dolu başa müstəkəm;
Üz tutursan hansı yana,
Olur sənə dəmbədəm.
Novrəs İman, xəbərdar ol,
Çəkməginən zərrə qəm;
Bir ay oruc bayramıdı,
İki əhyaları - üç.

YA ƏLİ

Saxla "Əli" deyənləri
Ahü zardan, ya Əli!
Çıxart qəmli könülləri
İntizardan, ya Əli!

Kim ki sənə şəkk eylədi,
Özü düşdü azara;
Kim sənə pənah gətirdi,
Çıxdı dardan, yı Əli!

Tək getdin zülmət içinə,
Cinnlər davasına.
Bir dəfəlik zərbə vurdun
Xeybər qalasına.
Yığdılar dünya yükünü
Qarının torbasına;
Qaldırdın "əhsən!" dedilər
Hər bir yerdən, Ya Əli!

Özün saxla pənahında,
Dolandır bizləri sən.
Yer üzündə müsəlmanın
Ən şirin sözləri sən.
Yazıq bu Novrəs İmanın
Dilinin əzbəri sən.
Darda qalıb, yetmiş dada,
Şahi-Mərdan, ya Əli!

YA ƏLİ

Şiri-davər, ismi heydər,
Şahi-mərdan, ya, Əli!
Fəthi-Xeybər, qətli-Əntər,
Mərdi-meydan, ya Əli!
Tifil vaxtı əjdahanı
Şəqq edən kəhvarədə;
O səbəbdən bir adındı
"Şiri-Yəzdən", ya Əli!

Ustad olan Cəbrailə,
Şəksiz, sənsən, ağa!
Ol Adəmin təlimini,
Yəqin, verənsən, ağa!
Ənbiyalar rəhbərisən,
Müşgül görənsən, ağa!
Yəqin, billəm, sən verəsən
Dərdə dərman, ya Əli!

Bu dünyaya gəlməmişdən
Ağ devin bəndin çatan;
Qərran kimi şir donunda
Merac yolunda yatan;
Qeyrət ilə qul adına
Özün Bərbərdə satan;
Şəninizə nə deyilsə,
Yoxdu böhtan, ya, Əli!

Nə ki darda qalan olsa,
Səndən gözləyər nicat.
Məhəmmədin dinin açan,
Sərvəri cəm kainat.
Xəlilullah od içində
Səndən istədi imdad;
Möcüzəndən ataş oldu
Şux gülüstan, ya Əli!

Ol Xudadan nüsrət oldu,
Sən yeridin göylərə;
Möcüzətin bəyan oldu,
Yetişdi Peyğəmbərə.
Novrəs İman dərdi dildə
Yazar vəsfin dəftərə;
Zəlil qoyma məhşər günü,
Çoxdu üsyən, ya Əli!

YA SİNDİMİ

Cəlili-əla, ya Məhəmməd,
Bir ismin yasindimi?
Şəninə gəlibdi ayat,
Sureyi-"yasin" dimi?
Mədəni-vücudi-səxa
Zikr olur dildə səməd;
Bir ustaddan dərs almışam,
"Əlif" di, ya "sin" dimi?

Şəfaətin kəsmə bizdən,
Ya Rəsul, sağ əlin,
Mən sənin aşiqinəm,
Gələndə bədri-ünün.
"Kaf", "lam" kəlmə içində
Oxunur şahi-səfin,
Mən sənin ismi-şərifin,
Noheyi-yasindimi?

Novrəs İman əndəlibdi,
Gülşəndə fəqan edər;
Zərrəcə görsə camalın,
Can sana qurban edər;
Ruzi-məhşər olanda,
Şafeyi-üsyən edər;
Ömür gəldi başa yetdi,
Aqibət ya sindimi!?

MÜXƏMMƏSLƏR

Qoyunudu cənnət bax,
Qoparı ə-gül şənənin,
Qoyun, bimbəxt yədi

Qəllər ələf ələf
Qəllər ələf ələf
Qoyunudu cənnət bax

Qəllər ələf ələf
Qəllər ələf ələf
Qoyunudu cənnət bax

Qəllər ələf ələf
Qəllər ələf ələf
Qoyunudu cənnət bax

YASINDIMI

Qılı-ala, ya Məhəmməd,
Bir nənəyə yə-sindimi?
Sənəyə pələnci ayatı,
Sürətli "yaqut" kimdi?
Mədəni cürətli-xəqə
Zəif çürəklik sənədə,
Bir ustadla nəvə alimlərin,
"Əhli" di, ya "əhli" dənəli?

Səhətin kəsmə biziyan,
Ya K. Nəzi, sənəyin
Məni sənəyə aşiqinən.

ŞƏRƏF MƏG XÜM

Qənimət pəhləvəni,
Mən səvəyə ismi-gərdirin,
Nəhəyə yasındımı?

Nəvəyə mənəyə sənədə,
Gül, sənəyə sənədə,
Zənci sənədə sənədə,
Cənab sənədə qorxan sənədə,
Rəziyə sənədə sənədə,
Sənədə sənədə sənədə,
Sənədə sənədə sənədə,
Sənədə sənədə sənədə?

BAX

(müxəmməs-bəhri-təhvil)

Bu duran şux gözəlin
Ol mahi-ruxsarına bax.
Boy çəkir yüz nazınan,
Hüsnlə didarına bax.
Gözləri aldı canım,
Dilbərin dildarına bax.

Aşiqəm camalına,
Müştaqəm xətti-xalına.
Çəkir xəyalım arzu,
Yetə onun vusalına.

Özün bir alma tağı,
Qoynundu cənnət bağı.
Öpüm o gül yanağın,
Qoysan, bimürvət yağı!

Qaşların afət,
Ləblərin xəyyat.
Al məni bircə
Qoynuna, sən yat.

Dil deyir, qolboyun ol,
Əm dodağın ləzzət elə,
Aç yaxa düyməsini,
Sədri üstə narına bax.

Qəddinə nəqş olunub,
Sərvü sənubər kimidi.
Gərdəni tovuz tək,
Sinəsi mərmər kimidi.
Danışa, kəlmə verə,
Ləzzəti şəkər kimidi.

Qurbanam bu cavana mən
Olmuşam bir divanə mən.
Görüb onun nəzakətin,
Qalmışam yana-yana mən.

Qədəm qoyanda hərdəm,
Qıya baxanda birdəm,
Könül deyir, ilahi,
Ola mən ilə həmdəm.

Xoşdur görüşmək,
Alıb-verişmək;
Bir oynamaqnan
Gözəl öpüşmək.

Siz görün, ay camaat,
Varmı yeri sözlərimin;
Bigünah can alanın
Bircə o gülzarına bax.

Əyləşib naz ilə bu,
Qumru tək avaz eləyir;
Gah baxır, gah döyünür,
Gah qış, gah yaz eləyir.
Gah bizə qəmzə satır,
Ağlımı gah az eləyir.

Bunun kimi gözəl hanı!?
Gəzmişəm xeyli dünyanı.
Görün necə bu intizar
Qoyubdu Novrəs İmanı.

Ay qız, gəl, insafı elə,
Doğru dil ilə söylə.
Al bir məni qucağa,
İstəklicə qul eylə.

Canım canından,
Getməm yanından.
Əmim şərabı,
Ver pistinandın.

Qolunu boynuma sal,
Qat canımı sən canına,
Gör səfa, eylə vəfa,
İşrəti-ruzigarına bax.

BAXIN

Bu taxt üstündə əyləşən
Nazənin cavana baxın;
Gül üzü qönçələnib,
Gəlibdi xəndana, baxın;
Şölə verir, işıqlı nur,
Mehri-dirəxşana baxın;
Qaməti, şirin dili
Durubdu mərdana, baxın;
Bir belə gözəl hanı,
Axtarın, hər yana baxın.

Onun tamam nişanası
Təşbehdi Cənnət bağına;
Düzülübdü, diş yaraşır
Onun əhmər dodağına;
Maşallah, səd afərin
Deyin ayna qabağına;
Qüdrətdən nəqş olunub
Xallar büllur buxaqına;
Buna nəzər qılın, həmi
Cənnəti-Rizvana baxın.

Deyirlər ki, behiştə var
Əsas huri, həm mələk;
Bunun bərabəri, yəqin,
Tapılmaz orda biz deyək.
Qədəmlərinə canları
Tutub sədəqələr verək;
Açsınlar behişt qapısını,
Baxıb, gözəllərin görək;
Oradakı huriyə, həm
Beylə gözəl cana baxın.

Sallanıb tovuz kimi
Hərdən çıxanda seyrana;
Məxluqata şur salır,
Dolanır bir ağayana;
Xoşqədəm, ol möhtərəm
Qəsd eyləyir bu cahana;
Huş gedir, fikir çaşır,
Ağıllar olur əfsanə;
Haqq özü deyir, gəlin,
Bir belə insana baxın.

Novrəs İman, aşikar,
Budur sözünün binası;
Fərəhlənsin, inciməsin
Bu sözdən ata-anası;
Baxanda gül camalına,
Ollam alışıb yanası;
Məhəbbətində cəm dolur
Sərimə eşqin havası;
Məni yara həsrət qoyan
Gərdişi-dövrana baxın.

BAXIN

Huş verin kalama siz,
Belə bir zamana baxın;
Aləmə qərar qoyan
Əkbəri-sübhana baxın;
Fərş olan cəlalətə,
Zinəti-cahana baxın;
Çarxı-dövrən nizamına,
Ərzlə asimana baxın;
Qüdrəti-ilahiyə,
İns ilə heyvana baxın.

Axtarın tavarixi,
Tapın büsati-ləngərin;
Necə keçibdi dövrlər,
Bilin qəzayi-sərsərin;
Ərş, kürs, löhi-aləm,
Qələm yazan xəbərlərin;
Xəlq eləyibdi Adəmi,
Yazıbdı hali-dəftərin;
Çox olan binasına,
Axırda virana baxın.

Şəmsi Qəmər salır
Işıq bu çarxı-əxzərə;
Qətrələr coşub gözəl,
Hökmlə olunur əbrlərə;
Moc ilə nida qılır,
Yağır buluddan hər yerə;
Ol günü yada salın,
Qəzəb etdi bəhrü bərə;
Nuha, həm gəmisinə,
Qarışan tufana baxın.

Oxudun keşişlərə,
Görün nizami-İncilin;
İsaya nə zülm olub,
Deyirdi milləti dəli;
Çıxartdı dardan aşikar
Gəlibdi əvvəl sincili;
Firon deyirdi allaham,
Məxluqat deyirdi bəli.
Firona dəryaya, həm
Musa bin İmrana baxın.

Zəbura nəzər salın,
Oxudun Davud əhvalın;
Qırx oğul fəda verib,
Tutub haqq ilə xəyalın;
Gör necə kərəmkanı
Əydi onun qəddi-dalın;
Axırda rəhm ilə baxıb,
Düzəltdi möhkəm cəlalın;
Bəxş eyləyib Süleymanı,
Eylə hökmrana baxın.

Xaliqin nizamını
Kim deyir yetirrəm başa;
"Kün" deyib, xəlq eləyib,
Qərar qoyub dağa, daşa;
Min ilə katib yaza,
Zərrəcə olmayır haşa;
Nəmruda, Şəddata bax,
İbrahimə qıl tamaşa;
Haqq yolunda şövq ilə
Verdiyi qurbana baxın.

Qırx min il bu dünyadan
Qabaq yaradıb Əhmədi;
Ol vücüdi-əvvəlin

Xətmi-Rəsul Məhəmmədi;
İbni-əmmi-Mustafa,
Şiri-dilavər Əsədi;
Cismimə nəqş eləyib
Həmdi - Allahüssəmədi,
Vəsflərində zikr olan
Ayeyi-Qurana baxın.

Ələm zalikəl-kitabı
Lareybə fihi hədən;
Axırda xəcalətdi
Belə kalamı tərək edən;
Kaf ha ya eyni sat
Taha və yasində gedən;
.....* onun
Övladı bərhəqdir nədən;
Beylə bir cəlal ilən
Vəsfi o sultana baxın.

Şöleyi-camalına
Xətm olunubdu vəzzüha;
Misilsiz vücuduna
Nazil olubdu qulkəfa;
Qəlbinə şəbahətdir
Vəlnəcm iza həva;
Sat vəl quranidə
Müsdərdi həm qıl innəma;
Halətada vəsf olan
Ol Şahi-Mərdana baxın.

Mədh ol mövlalərə
Yetirin huş siz həmin;
Cəngdə nüsrət tapıb,
Fəth eləyib Xavərzəmin;
Kim deyirdi bir dəfə

* oxunmur.

"Allahi-əkbər", bil, yəqin,
Zülfüqarı çaldı bəs,
Açdı bizə dini-mübin;
Qətl olan kəfərlərə,
Həm cəngi-tüğyana baxın.

Hər işin tamamına
Yetişmək olmaz, müxtəsər;
Bir ilahi olmasa,
Dünya olardımı məgər;
Həm ölür, həm dirilir,
Gərdişi durur sərbəsər;
Bir dənə milçəkçə, gör
Yaratmağa yoxdur hünər;
Aləmi əldə tutub,
Xəlq olunan cana baxın.

Qafil olma, gəl ayıl,
Millət, oyan, qan işlərin;
Vur başa, təfəkkür et,
Axtarğınan gərdişlərin.
Səhl sanma, axırda
Xaliq bilir hər işlərin.
Nəzmənin büsatına
Vergilən huşu guşlərin;
Dünyada bir qəhr çəkən
Bu Novrəs İmana baxın.

GÖZƏL

Bir ilahim xəlq eləyib
Tək gəlib cahana Gözəl;
Hüsndə şəbahət
Yusif-i-Kənana Gözəl.
Ariflər, huş yetirin,

Nə gəlir dastana Gözəl;
Qamətin ər-ər kimi,
Duruşun məstana, Gözəl!
Əhsən, əhsən deyirəm
Sən kimi cavana, Gözəl!

Çəkilib əbrulərin
Qüdrəti-xudadı, yəqin;
Qumru tək lisanının
Ləfzi tamaşadı, yəqin;
Afərin ustadına!
Çox kamil ustadı, yəqin;
Ləblərin yaqut kimi,
Gözlərin şəhladı, yəqin;
Vəsfinə nəzmə deyib,
Yazaram hər yana, Gözəl!

Boy-büsatın nəqş olub,
Dəndanın dürr dənəsidi.
Süzülüb şəhdi-şəkər,
Dahanın mey xanəsidi.
Bir dinib danışmağın
Gövhərin xəzanəsidi.
Cismimə zərbət vuran
Eşqinin pərvanəsidi.
Xəstəyəm, insafa gəl,
Bir yetir dərmana, Gözəl!

Yanağın təşbih olur
Dağların gül, lalasına.
Bəstəyəm Məcnunsifət
Çeşminin piyalasına;
Lütf qıl, mərhəmət et,
Bax könlümün nalasına.
Hər kimə nazınan baxsan,
Düşər eşqin bəlasına;

Kəfər baxsa, gələr dinə,
Sən kimi insana, Gözəl!

Cisminə bir ləhzədə
Nəzər salıb kərəmkanı;
Xoş bilib, əndamına
Nəqş eləyib zərəfşanı.
Bimürvət, bir dön bəri,
Gör bircə bu binəvanı;
Sən niyə tənə qılıb,
Görmürsən Novrəs İmanı?!
Utanmadınmı, bəs necə
Sanırsan divanə, Gözəl!?

KİMİDİR

Təzə bir cavan görmüşəm,
Hüsndə insan kimidir;
Bu, gözəllik oxşarından
Huriü qılman kimidir;
Ləyaqəti, şəbahəti
Mehri-dirəxşan kimidir;
Xoş ləhcəsi, şirin sözü
Ləli-Bədəxşan kimidir;
Dillərdə vəsfi söylənən
Yusif-i-Kənan kimidir.

Mən gəzmişəm Qafqazyanı,
Onun kimi gözəl hanı!?
Məhbubluqda yoxdur tayı,
Tək yaradıb kərəmkanı;
Xəlv eləyib bir ilahi
Yer üzünün Süleymanı.
Hərdəm dolanıb nazınan
Gələndə, nazənin canı

On dörd gecəlik bərq verən
Ol mahi-taban kimidir.

Əlif qəddin, qələm qaşın
Üstündən ayna qabağı;
Şəhla gözün, narın üzün
Xub yaraşır gül yanağı;
Qulac qolun, nazik belin
Sədr üstəndən büllur buxağı;
Zənəxdanın yaraşığı
Lalə tək əhmər dodağı;
Bir-birindən gözəlliyi
Şövkəti-Rizvan kimidir.

İsmindən həya qılıram,
Aşkar demədim məbada;
Dağlıq Qarabağdı eli,
Özüdür bir mollazada.
Görəndə günəş camalın,
Dərd olur həddən ziyada
Mən ki pərişanhal olub,
Qəmli dolanan dünyada;
Onun da bir məhəbbəti
Bu Novrəs İman kimidir.

YERİDİ

Min üç yüz otuz birdə
Hakimi-pünhan yeridi.
İşləyə hökmi-ilahi
Əlində fərman yeridi;
Millətin binası dönüb,
Bəla nagahan yeridi;
İki rəfiq qədri-qəza
Düzlərə cövlan yeridi;

Onların köməkdarı
Qadiri-sübhan yeridi.

Min üç yüz otuz ikidə
Tel çəkildi Rusiyadan;
Bir tərəfdən firəng gəlib,
Bir tərəfi Yaponiyadan;
Eşitdi Çornuqornuya,
Qoşun gəldi İtaliyadan;
İngilisdən şalon gəlib
Addıyanda Fransadan,
Serbiya nizam verdi,
Ləşgəri-üdvən yeridi.

Xülasə, xaçpərəst nə var
Kömək gəlib bir-birinə;
Hesabı Xəlil verdi
Yazanların dəftərinə;
Nizamılən səf düzülüb
Qüdrətin bəhrü bərinə;
Yeriyəndə bənzəyirdi
Qəşəmşəmin Xeybərinə;
Hesabına yetmədik,
Xak ilə yeksan yeridi.

Bu tərəfdən xəbər gəlib
Yetəndə Həmid Sultana,
O halda zabit, əsgəri
Çalışdı mərdü mərdana;
Münşiləri namə yazıb,
Göndərdilər Alosmana;
Cəm olub qoşun gəldi,
Hər biri bənzər aslana;
Germaniya kömək verdi,
Cəmi Türkünstan yeridi.

O qoşuna nizam verən
Qüdrətin qəzası gəlir;
Vuruldu şeypur, baraban,
Aləmə nidası gəlir;
Bir tərəfdən səf qurulub,
Bir laçın balası gəlir;
Nərəsi bənzər Ənvərə,
"Ya Əli!" sədası gəlir;
Dəstəsinin qabağında
Ol Şahi-Mərdan yeridi.

Paşalar qoşun çəkib,
Hər tərəfə nizam qurub;
Möhkəm eyləyib səngəri
Həm qabaq-qabağa durub;
Xülasə, dava başlanıb,
Bir-birinə hər bə vurub;
Kənardə olanlar xeyir,
Yaxında olanlar görüb;
Min üç yüz otuz üçdə
Sel yerinə qan yeridi.

Min üç yüz otuz dördə
Nə qədər əsgər qırılıb;
Puç oldu qoca, cavan,
Tamam səflər qırılıb;
Bəzi tərəf salamatdı,
Qalanı yeksər qırılıb;
Viran olsun Sarıqamış,
Neçə min əfsər qırılıb;
İlahidən hökm olundu,
Dağlara tufan yeridi.

Min üç yüz otuz beşdə
Tərk oldu, Niqalay hanı!?
Ənvər bəyin köməkdarı

Yaşasın Nuru paşanı!
Tər lan kimi qanad çalıb,
Gəlib aldı Qafqazyanı;
Müşriki kor eyləyib,
Şad eylədi müsəlmanı;
Yazılıb, vəsfi düşüb
Dillərə, dastan yeridi.

Min üç yüz otuz altıda
Qarıxdı millətin başı;
İyid olan düşdü çölə,
Dolandı dağının daşı;
Anasının oğlu olan
Seçmədi bacı-qardaşı;
Qarıxdırıb düz aranı,
Nahaqdan saldı savaşı;
Bügz-ədavət eylədi,
Ortada şeytan yeridi.

Min üç otuz yeddide
Erməni çaldı islama;
Zay oldu Əhmədin dini,
Baxmadıq hala-havama;
Oturub nəzmə vuram,
Çoxdu, sığışmaz kalama;
Bəndələrdən qorxu gəlib
Şəriətdə olan nizama;
Haqq götürüldü aradan,
Şər ilə böhtan yeridi.

Min üç yüz otuz səkkizdə
Başladı millət davası;
Xaçpərəst güc gətirdi,
Üzüldü islam çarası;
Xudanın nəzəri dönüb,
Qara oldu xoş havası;

Belə zülmə dayanmadıq,
Çox oldu dərdü bəlası;
Qaçanda Göyçə mahalı,
Dalınca boran yeridi.

Min üç yüz otuz doqquzda
Hərə düşdü bir diyara;
Həmişə xanlıq eyləyən
İndi oldu günü qara;
Göz kəsildi hər tərəfdən,
Olmadı nə bircə çara;
Boranda ölən ölmüşdü,
Qalanı düşdü azara;
Heyif oldu, qırılanın
Qatili aran yeridi.

Min üç yüz qırxımcıda
Az qaldı dünya dağıla;
Padişahlar taxtdan enib,
Bəyləri döndü sayıla;
Nuru paşa özü gəldi,
Bəlkə, milləti ayıla;
İş başında əyləşənlər
Sözün qoymadı qayıla;
Üz döndü, Rusiyadan
Bolşevik pünhan yeridi.

Gəlib yetişdi bolşevik,
Alanda Gəncəbasanı,
Zülm edib "xayınlara",
Qırdırdı neçə min canı;
"Oğrunu", "əyrini" kəsib,
"Düzəltdi", cəmi dünyanı;
Qanunu möhkəmləndirib,
"Nizama saldı" hər yan;

Üz verib kasıblara,
Beylə hökmran yeridi.

Min üç yüz qırx bir ildə
"Düzəltdi" millət əmrini;
Çoxları başa düşmür
Bu müşgül işin sirrini;
Min üç yüz qırx ikidə
Qanıbdı xeyir-şərini;
Qırx üçdə səddi çıxıb,
Eşitdi bu xəbərini;
Vətənin yada salıb,
Biçarə İman yeridi.

BAĞLAMALAR

BİR AY ÖMÜRÜ

Kəşfənə qəribim, qəribim qəribim
Qəribim qəribim, qəribim qəribim
Dedim: "Bir ay ömürüm, bir ay ömürüm"
Dedim: "Bir ay ömürüm, bir ay ömürüm"

Dedim: "Bir ay ömürüm, bir ay ömürüm"
Dedim: "Bir ay ömürüm, bir ay ömürüm"
Dedim: "Bir ay ömürüm, bir ay ömürüm"
Dedim: "Bir ay ömürüm, bir ay ömürüm"

Dedim: "Bir ay ömürüm, bir ay ömürüm"
Dedim: "Bir ay ömürüm, bir ay ömürüm"
Dedim: "Bir ay ömürüm, bir ay ömürüm"
Dedim: "Bir ay ömürüm, bir ay ömürüm"

Dedim: "Bir ay ömürüm, bir ay ömürüm"
Dedim: "Bir ay ömürüm, bir ay ömürüm"
Dedim: "Bir ay ömürüm, bir ay ömürüm"
Dedim: "Bir ay ömürüm, bir ay ömürüm"

BEŞİ NƏ

Yeddi "lam" seçmişəm ayeyi-Quran,
Biri "əlif" biri "bey" di, beşi nə?
Yeddi kimsənədi məxluqa pənah,
Biri Allah, biri Əli, beşi nə?

Könül, qafil olma, axtar, a yazı,
Təbib olan dərdə dərman, a yazı.
Yeddi mələk aləmlərdə, a yazı,
Bir ölüm, biri dirim, beşi nə?

Novrəs İman, nə düşübsən gümana,
Özünü qərq etmə dərya, ümmana.
Yeddi şeydi vacib olan insana,
Biri günah, biri səvab, beşi nə?

BİR AY ƏMİNDİ

Könlümün növrağı, şəmsü çırağı
Qəlbi natəvanım, bir ay əmindİ.
Dedim: dilbər, məni salma fərağa,
Dedi: cəbr eyləsən, bir ay əm indi.

Dedim: bu bülbülün bağçası bir gül,
Dedi: aldanıbsan, bağçası bir gül.
Dedim: al bəzənmiş bağçası, bir gül,
Dedi: bağbanı var bir ayə mindi.

Dedim: yeddi üçün tağı beşdimi?
Dedi: onun gərdən bağı beşdimi?
Dedim: bir budağın tağı beşdimi?
Dedi: açə bilsən, bir ayə mindi.

Dedim: bu on birin yoxla on üçün,
Dedi: doqquz qəbul olub on üçün.
Dedim: üçü alacaqdı on üçün,
Dedi: İman, doğru bir ayə əmindİ.

BU DƏRİNDİ BU

Bu gün səfər etdim, bir xanə gördüm
Beş qapısı, bağlı, bu dərindi bu.
Beş qapısı bağlı, beşi açılmış,
Beşi cavab verdi: bu dərindi bu.

Beş zərdan bazarı, beşi anbarı,
Beş zərdan mətahı, beşi xirdarı,
Beş tərəfdə olur beş çeşmə carı,
Beşini boyladım, bu dərindi bu.

Beş minbərdi, hər birində beş ayə,
Beş tərəfdən zikr olunur beş ayə,
Beş yerində mən oxudum beş ayə,
Beşi ism eylədi, bu dərindi bu.

Beş alim əyləşib beş məqam üstə,
Beşi var qocalmış, beşi novrəstə,
Beşi ayaq üstə, beşi bir dəstə,
Beşi səda eylər: bu dərindi bu.

Beşi ağayana, beşi mərdana,
Beşidir divanə, beşi məstana,
Beşidir İmana, beşi hər yana,
Beşi nalə edər, bu dərindi bu.

MƏNİM

Əvvəl, fikrim bir xudadan
Zikr eylər pünhan mənim;
Bişərkdi, həm müqərrər,
Odu biməkan mənim;
Dürr mənim, gövhər mənim,
Mayeyi-iman mənim;
Əhəd mənim, Əhməd mənim
Küllü-insü can mənim;
Ərşü kürsü lohü qələm,
Gərdişi-asman mənim.

Altı, səkkiz, doqquznan bir
Yetər on dörd yerinə;
Yeddi, səkkiz on ikiynən
On dolanar sərinə;
Beş dolanır yeddi ilən,
On gəlir üç yerinə;
Altı dördün müttəsili,
Gah salır çox dərinə;
On nəfərdə on iki dil,
On gəlir asan mənim.

Altı beşlə doqquz üçün
Bir nəfər rəhbər gəlir;
Beş mükəddər, bir mütəhhər
Zikrimə əzbər gəlir;
Üç beşilən dörd məqama
Min səkkiz yüz ər gəlir;
Bu işlərdən, Novrəs İman,
Ağlına sərsər gəlir;
Yeddi sərvər, beş qulamı,
Yeddi dərfətərxan mənim.

NƏDƏNDİ

Doyurubsan məni cana Qeysəri,
Mərdin namus, qeyrət, arı nədəndi?
Nə lazım biz üçün o kirdigara?
Qurulan nizamı, karı nədəndi?

Şəmsi-vəzzühadan, zülfü tiladan,
Ayeyi-əfnadan, bəhri-bələdan,
Xatəmül övrədan, rəbbi-ələdan
Biz üçün qənimət varı nədəndi?

Novrəstə İmanın bu müəmması,
Şikəstə könlünün bürçü-qalası,
İşləyir sərində zənbur nalası,
Nə istəyir, ahü zarı nədəndi?

ON YEDDİ

Bir ağacda üç budaq var, beş gilə
Cəm eylədim, oldu bağı on yeddi.
On yeddi bəndi var, on yeddi camı,
Hərdən nuş eylər sağı on yeddi.

On yeddisi durub dəsbədəs bütün,
Onyeddinin allam istəsəm satın.
On yeddi ləngərdir, otuz dörd sütun,
Otuz dörd sütunun tağı on yeddi.

Altmış səkkiz qulu nuri-dirəxşan,
On yeddiyə xidmətkardı hər zaman,
Gah enir, gah qalxır, gətirir fərman,
Qarası bir olub, ağı on yeddi.

On yeddisi əldə tutubdu sazı,
On yeddisi elər qumru avazı,
On yeddisi gözəl nəqş edir yazı,
Yazılan işərtli çağı on yeddi.

Novrəs İman on yeddiyə qul olmuş,
On yeddisi mənle dilbədil olmuş,
On yeddi dərvişə bir mənzil olmuş,
Şölə verən var çırağı on yeddi.

VAR

Dəryayi-həyatda bir qala gödüm,
Mədərə buyruqçu cümlə dəsi var.
Minlərlə məxluqat, hamı bir donda,
Haram yeməz, hala bir süfrəsi var.

Havaya qalxanda əl-ələ vurur,
Bənnasız, kərpiciz bir bina qurar,
"Vay" deyər oturur, "vay" deyər durur,
Bilməm kimə tutmuş köhnə yası var.

Onun hər loğması yetmə dahana,
Ruhu təzələyər, can verər cana.
Görən heyran qalır sirri-sübhana,
Novrəs İmanın da iltiması var.

VAR

Əsli-müəmmənin bəhsi momuda,
Taptap aləmində nə hikməti var?
Zikr elə mərmərə, əsli-şöhuda,
De, o şux kəlmənin nə qüdrəti var?

Şəhabi-ləbyəzə, külli-kainat,
Tohuru cəm aləm səmiyyəni nicat.
Eynül ədəb hamı, sirri-xəfiyyat,
Verəsən cavabın, nə nüsrəti var.

Qatilül zad külli-fəsad fəsada,
Hüsini, tosini səhni-səhrada.
Açmayan kəlməni qəlli-ustada
Qoymuşam boynunda çox minnəti var.

Biçarə İmanın yoxdu idarəsi,
Qitətil məsrakin rəsəl əcası.
Nahidi-məcmərə yəl-yəl mənası,
Coş edir sinəmdə, nə firqəti var.

VAR

Bir şəhərdə altı dərviş,
Onun pak əsası var;
Daş gətirib kərpic verən
On nəfər bənnası var
Bir şəhərində qırx səkkiz min
Səkkizyüz səksən səkkiz sərvəri,
Yeddi min iki yüz quldu,
Haqdan nişanası var.

O qulların altı dəstə
Var qabaqda ləşkəri;
Hər birisi yeddi mindən,
İki yüzdü səfləri;
Min səkkiz yüz pəhləvanı
Əvvəl bağlar səngəri;
Yeddi min səf, iki yüz cəm
Açılan aynası var.

Altı min yüz iyirmi ər,
Min səkkiz yüz dəstəsi;
Min səkkiz yüz doqquz yüzə
Odu fövcün bəstəsi;
On iki min iki yüz qırx
Qoşunun şikəstəsi;
Altı min yüz iyirminin
Min səkkiz yüz xası var.

On dörd min qırx şəm-çırağı
Hökm edər min səksənə;
İki nəfər rəzm içində
Ona baxar, gah sənə;
Bir hakimi müqərrərdi,
Dilin açar əhsənə;
Beş beş yetər iyrim beşə,
Beşin çox mənası var.

Bu gün mən istərəm açam
Ər aşıqlar meydanı;
Pirim mana nüsrət versə;
Tək alaram dünyanı;
Toxunmayın, incitməyin
Siz bu Novrəs İmanı;
Tifil ikən dərd əhlidi,
Canda qəm dəryası var.

QƏZƏLLƏR

Qəllamı almadıq
Yar dəmənizlə bəzən
Hər bir şeydədi zəhmət
İki vərəqə qəllam
Mənə yazmışsınız
Əvəl bəzən bəzən
Yeddəmişdi ki yuz
Səhifə yazmışsınız

Mənə yazmışsınız
Mənə yazmışsınız
Mənə yazmışsınız
Mənə yazmışsınız
Mənə yazmışsınız
Mənə yazmışsınız
Mənə yazmışsınız
Mənə yazmışsınız

QƏLLƏR

On illər mən qəllam
Qəllam mən qəllam
Qəllam mən qəllam
Qəllam mən qəllam
Qəllam mən qəllam
Qəllam mən qəllam
Qəllam mən qəllam
Qəllam mən qəllam

Qəllam mən qəllam
Qəllam mən qəllam
Qəllam mən qəllam
Qəllam mən qəllam
Qəllam mən qəllam
Qəllam mən qəllam
Qəllam mən qəllam
Qəllam mən qəllam

* * *

Bilsə idim ki, canan bivəfadi, sevməz idim,
Eşq aləmində böylə çox cəfadi, sevməz idim.

Bilsə idim ki, əgər etibari-dünyanı,
Ol yari-möhtərəmi kəmsəxadı, sevməz idim.

Oldum ümid ilə mən bəstə eşqi-mövlayyə,
Bilsəm cahanda böylə puç səfadi, sevməz idim.

Çəkdim nə qədər cəfa, zilləti rəva bildim,
Bilsəm ki, axırı puç, çox qəzadı, sevməz idim.

Yad ölkələrdə keçir ömrüm ahü zar ilən,
Bilsəm ki, zəhmətimi, - mən, - fənadı, sevməz idim.

Qismət deyilmiş əzəl gün vüsali məhbubun,
Görsə idim mən üçün birəvadı, sevməz idim.

Çarxın vəfasın gör, aldı yarı dəstimdən,
Olsa əyan mana bu müddəadı, sevməz idim.

Qəlbimdə arzu, həm gözdə həsrəti-didar,
Ey tarı, bilsə idim nasəzadı, sevməz idim.

Hüsnü cahana, verən, cəmi müşgülə dərman,
Olmuş İman ki böylə binəvadı, sevməz idim.

* * *

Bu cahən ağı olana bircə ibrətxanədir,
Cəm ola bir gənc zər, insan üçün əfsanədir.

Eynilə behcət fəzadır rəvnəqi-elmi-yəqin,
Elmdə nöqsən olan bir üzrsüz divanədir.

Fikr qılsan qəlbdən, lazım deyil rəncidə dil,
Qəlbə dəymək dəmbədəm kəm ağıl bəpərvanədir.

Növbəti-nəfsi bilən, doğru, ölüm var bizələrə,
Gəlsə gər yüz min bəla, bu qəmzədə İmanədir.

* * *

Düşdün bələli çöldə yenə yadə, dilbərim!
Yetdi fəqanım aləmi-icadə, dilbərim!

Etdin ənis dərd ilə, hicran ilə mənə,
Viranələrdə, mənzili-məvdə, dilbərim!

Könlüm düşübdü zillətə, həm qalıbdı intizar,
Daim gələr bu növ ilə fəryada, dilbərim.

Fikrim həmişə səndədi, ey sərvə-xuraman,
Qəm bəstərində, aləmi-röyadə, dilbərim!

Saldın diyari-qürbətə həsrətlə canımı,
Qaldım qəm ilə zülmət dünyadə, dilbərim!

Bülbül necə davam eyəlsin gül fəraqına,
Oldum zamanədə necə naşada, dilbərim!

Etdi kənar gərmiş, ey yari-möhtərəm,
İman öləndə qəbrinə gəl sada, dilbərim!

* * *

Ey dil, qalıbdır, gör, necə avara əndəlib,
Hədəf olubdu tənəyi-əğyara əndəlib.

Gül dəstlərdə küçeyi-bazarlar gəzir,
Cəh-cəh vurur qəfəsdə o biçərə əndəlib.

Hər şəb olanda şəm gəzər pərvanələr məgər,
Bazari-eşqdə alışır nara əndəlib.

İmani qəmzədəyəm, olmuşam qəribi-vətən,
Olaydı bir səfər, kaş, o dağlara, əndəlib.

* * *

Əvvəl, ey qəlbi-qəm-xarım, açıb nitqin bəyan eylə,
Gətir əsar ilə şövqə, mənə bir xoşbəban eylə.

Nədir bu küfurlən hərdəm gəzirsən eyşi-dünyanı,
Kənar et şəri-şeytanı, özün tərki-cahan eylə.

Nədir bu fikirlən, ey dil, tapırsan qəmli halətlər,
Çəkib əl zövqi-işrətdən, belə ahü fəqan eylə.

Unut, bu fanidən, könül, danışma həcvü hədyanı,
Təfəkkür bir xudavəndə, düzəl, sidqin əyan eylə.

Nədir qəflətdə, ey qafil yatırsan, nə xəyalın var,
Gözün aç bax, fəna dəhrin nəzərdə sərnışan eylə.

Böylə iş olmaz, ey məzlum, düşübsən eşqi-sövdayə,
Hamı zahirdə bir asar, mənə az növhəxan eylə.

Bəlalıdır, yəqin, dövri-qəzayi-zülm bünyadın,
Düşüb dami-bəla içrə, özün az bağıraqan eylə.

Necə zülmətdə zərgərdən qalıbsan ahi-həsərdə,
Görüb indi tedarüklər, durub sən yol rəvan eylə.

Düşübdür qəri-dəryaya mənim könli-pərişanım,
Mədəd, ey xaliqu-davər, - deyib, - zikrində can eylə.

Gətir sən yadına hərdəm Rəsuli-xətmi-ərvahı,
Əl üzmə dəmənindən bəs, dil aç, nalə Kənan eylə.

Yetir şövqi-vüsal iylə, özün at xaki-payına,
Edib busə ayağından, danış, bir imtahan eylə.

Necə yaddan kənar olsun fənanın hər cəfa, qəhri,
Pozuldu rövnəqi-islam, qalıb dərdi-nihan eylə.

Gedib əldən, hanı Quran, qalıbdı dünya zülmətdə,
Hanı məzhəb, hanı iman, puç oldu hər nişan eylə.

Unutmuş rahi-ərkanı, hamı yoldan kənar olmuş,
Gəl, ey Düldülsüvar oğlu, özün bir şadyan eylə.

Necə həllali-müşgülsən, verənsən dərdlərə dərman,
Çəkir can nazü həsrətlər, yetiş, dərddən rəhan eylə.

Qalıbdır intizar içrə, düşüb dil eşqi-övsafə,
Necə açsın sinəm dəftər, bilinmir qədri-şan eylə.

Edən hər tənə, böhtanı qəbul Novrəs İmanam,
Nə izah eyləmiş könlüm, nə durmuş həcryan eylə.

* * *

Qərbi-qərbətəm, aya könüldə intizarım var,
Sinəm coşub, sərım tutqun, açılsa, xoş bazarım var.

Hərə öz fikrү zikrində, tutub bir rahi-dünyanı,
Mənim bir mədhi-mövladı, həmi bir kirdigarım var.

Kimi tutmuş xəyalında səfayi-işrəti-dövrən,
Sənayi-Əhmədi-Muxtar, Rəsuli-tacidarım var.

Kimi möhkəm qılıb sidqin kömək əqvami-insarə,
Mənim hər ləhzə qəlbimdə Əli-Düldülsəvarım var.

Kimi işrət, kimi ləzzət, kimi nüsrət tələb eylər,
Mənim hər dəm büsatımda Hüseyni-qəmgüsarım var.

Kimi aşıqdi əmlaka, kimi qadirdi övlada,
Mənim eşqi-Əli Əkbər sərimdə zərnigarım var.

Kimi mətləb, kimi dövlət, kimi hikmət ola istər,
Mənim, tək ol rəşid Abbas - vəfalı namidarım var.

Kimi dil arzusunda, xudadan mal edir cuya,
Mənim həsrət gözüm ağlar, necə səbrü qərarım var!?

Bilin ey fani dünyada yatan qəftəldə icadı,
Nə zər-ziba sevir könlüm, nə bir şey ixtiyarım var.

Təfəkkür qıl, vurub başa, ara mətləb, bil, ey əyyam,
Sənin bu dövrünə nisbət mənim bir xoş mədarım var.

Nə qədər ömr var olsa, ona lazımdı bir həmdəm,
Nə taqət, həm dəyanət yox, ənsü həm nə yarım var.

Əzəl günədən bəla görmüş fənada Novrəs İmanam,
Mənim qəhri-qəza ilə olan bir xoş didarım var.

* * *

Qəza yazıb sərımə eşq o gülzara, gözəl,
Səbəb odur, ciyərım oldu para-para, gözəl!

O nazü qəmzə ilə baxmağın salıb dərdə,
İnsaf eylə, məni salma ahü zara, gözəl!

Bu dərdin öldürər axır qərribə canımı bəs,
Mürüvvət et, sinəmə burma bir də yara, gözəl!

Bu didəmin qəzalısan, ey ahuyi-didətər,
Səyyadınam, təzədən gəlmişəm şikara, gözəl!

And olsun canuva, gər məndən məhəbbət kəssən,
Başımı alıb gedərəm ayrı bir diyara, gözəl!

Görmə rəva, çəkirəm aruziyi-didarın,
Lən eyləyim bu zaman mən bu ruzigara, gözəl!

Eşitsən ərzini sən gər bu Novrəs İmanın,
Müştaqıdır gözüm ol gözün, bəs nədir ki çara, gözəl!?

DEYİŞMƏLƏR

Məhəbbət mənə gəlmişdir, mənə gəlmişdir
Qəribəlik mənə gəlmişdir, mənə gəlmişdir

İman
Mənə gəlmişdir, mənə gəlmişdir
Qəribəlik mənə gəlmişdir, mənə gəlmişdir
Təhəvvül mənə gəlmişdir, mənə gəlmişdir
Allah mənə gəlmişdir, mənə gəlmişdir

Sakir
Mənə gəlmişdir, mənə gəlmişdir
Arzu mənə gəlmişdir, mənə gəlmişdir
Nəfəs mənə gəlmişdir, mənə gəlmişdir
Məhəbbət mənə gəlmişdir, mənə gəlmişdir

İman
Novrəs İman deyir mənə gəlmişdir
Xəşməy qəribəlik mənə gəlmişdir
Mənə gəlmişdir, mənə gəlmişdir

ŞƏKƏRLƏ DEYİŞMƏ

Şəkər*

Xoş gəldin bu bağa, Novrəs İmanım,
Səndən ötrü intizarı çəkmişəm.
Sən yada düşəndə üzülüb canım,
Mansır tək Hələbdə darı çəkmişəm.

İman

Ağlama, ağlama, ay Şəkər xanım,
Şama pərvanayam, narı çəkmişəm.
Ağlayırsan, qalmır dinim, imanım,
Dağlarda çox boran-qarı çəkmişəm.

Şəkər

Arifü pürkamal, qəşəngü qəllaş,
Axtardın dünyanı, gəzdin başabaş.
Mal-dövlət nə lazım, mən sana peşkaş
Qoynumdakı bir cüt narı çəkmişəm.

İman

İsmin yad eylədim, kərrari-kərim
Çaşıb dolaşanda oldu rəhbərim.
Fikirim, zikirim, dildə əzbərim,
Allahi-əkbəri carı çəkmişəm.

Şəkər

Şəkərəm, söyləyim bəyanbabəyan,
Arifsən, sözümün mətləbini qan.
Naşı sərraf bilməz ləli-Bədəxşan,
Mətahıma sən xirdarı çəkmişəm.

İman

Novrəs İman deyin mənə adıma,
Xızır peyğəmbəri saldım yadıma,

* Şerin hər ikisini İman özü demişdir.

Sidqinən çağırdım, yetdi dadıma,
Onun kimi mədədkarı çəkmişəm.

USTA ABDULLA İLƏ DEYİŞMƏ

İman

Ya mənim adımı, ya öz adını
Tut, böyük qardaşım ol əvəzində.
Ayırma kənara məndən yadını,
Gəzərəm dəryanı çöl əvəzində.

Abdulla*

Əzizi-mükərrəm, ey nuri-eynim,
Duraram əmrində qul əvəzində.
Vücudi-bibəla, mühit ehtiram,
Geyərəm girbasın şal əvəzində.

İman

Əvvəl iltimasım, bil, səndən budur,
Aç de mətləbini, mən görüm nədir?
Əgər ki, verməyə olmasa məğdur,
Kəs götür başımı pul əvəzində.

Abdulla

Nome yazdın, məni saldın dərinə,
Sərim qurban mərd iyidin sərinə.
And olsun müsafa, şərbət yerinə
İçərəm zəhrini bal əvəzində.

* Ustada Abdulla Göyçənin Zod kəndindəndir. Onun əsas məşguliyyəti dülgərlik olduğuna görə, el arasında ona "Usta Abdulla" deyirdilər. İman təzə tikdirdiyi otağın döşəmə və tavanını vurması üçün Abdullaya müracət etmiş, lakin o, verdiyi vədə gecikmişdir. İman həmin münasibətlə bu qoşmanı yazmış, Abdulla da ona cavab qaytarmışdır.

İman

Elə bildim, yatıb mənim iqbalım,
Qar alıb qarını, qarışb halım.
Qabağına qatmağa olmasa malım,
Apar sat İmanı qul əvəzində.

Abdulla

Abdullayam, düşdüm haqqı-sayına,
Qadir mövlam, fürsət vermə xayına!
Döşərəm üzümü xaki-payına,
Gəzərsən xanəndə pol əvəzində.

ƏHMƏDLƏ* DEYİŞMƏ

İman

Məzlumlar ağası, mərdin mövlası,
Şəninə zikr olan hələtəsi, gəl!
Xəstələr bənası, din müdərəsi,
Aya, taha, yasin, qülkəfəsi, gəl!

Əhməd

Bey bir Allah, mim Məhəmməd, ya Əli,
Səndədi müşgülün var şəfəsi, gəl!
Qəribi-xəstənin mərizi-dili,
Mənim tək qulların sən ağası, gəl!

İman

Göstərən dəryada rahi-Cəbrail,
Yunisi bələda qoymayan zəlil.
Al gətir əlindən Abi-Səlsəbil,
Şirindi qullara hər badası, gəl!

* Əhməd Kəlbəcər rayonunun Seyidlər kəndindən idi. İman həmin kənddə kənd şurasının katibi işlədiyi vaxt (1920-ci illərdə) bu qoşmalar yazılmışdır.

Əhməd

Hüseynin dəstində bir badə yetir,
Rey rəviyə gələr, nun nida yetir,
Hey haray eyləyər, sin səda yetir,
Almamış cismimi sin sədası, gəl!

İman

Ahu tək mələrəm mən, dağ-daş ağlar,
Didəmdən tökülən qanlı yaş ağlar,
Nə ana can dəyər, nə qardaş ağlar,
Novrəs imanda var eşq havası, gəl!

Əhməd

Axdı dərdim, oldu dəryayü ümman,
Zamanə Əhmədə tuş tutub kaman.
Mehdi zühur eylə, sahib əz-zaman,
Aləmin imdadı, Mustafası, gəl!

QEYSLƏRLƏ DEYİŞMƏ*

Qeysər

Qəza kəməndinə olubsan düçar,
Dolandırıb bu zamana, gəlibsən.
Çəkərsən əlimdən yaxşı ahü zar,
Boyanarsan əlvan qana, gəlibsən.

İman

Dilimdə Məhəmməd, kani-zülkərəm,
Əzbərimdi, bu cahana gəlmişəm.
Bağlayıb ürəkdən sidqü etiqad,
Onun kimi səxa kana gəlmişəm.

* Aşıqların söyləməsinə görə, İman guya Rum elinə səfər etmiş, orada Qeysər adlı bir aşıqla qarşılaşmış və onunla deyişmişdir. Əslində isə belə bir səfər olmamışdır. Oxuculara təqdim olunan bu deyişmələrin hər iki tərəfi İmanın öz yaradıcılığı olduğu kimi, söylənilən əhvalat da onun xəyalının məhsuludur.

Qeysər

Binəva, nə lazım, darı mən quram,
İstəmirəm, sənə rubəru duram,
Heyifsən, bənd edib, zindana vuram,
Rəhm edərəm sən cavana, gəlibsən.

İman

Söyləmə zindanı, zalım Qeysəri,
Çağırram Həsəni, şahi-heydəri.
Hər zaman canına salı ləngəri,
Doyduraram səni cana, gəlmişəm.

Qeysər

Qeysərəm, nə zaman cəngdə durdum,
Neçə cür aşığa damü tor qurdum,
Sazın alıb, özün zindana vurdum,
Axır sənsən, bu məkana gəlibsən.

İman

Bil, mənəm ol şahi-heydər aşıqi,
Hüseyni-şəhidin əkbər aşıqi.
Novrəstə İmanam, dilbər aşıqi,
Nə dəliyəm, nə divanə, gəlmişəm.

II

Qeysər

Düşübsən naghın cəngi-dəstimə,
Az vaxta çəkərəm dara mən səni.
Od vurram, yanarsan başdan-ayağa,
Atdırram alova, nara mən səni.

İman

Sidqinən dilərəm Şahi-Mərdanı,
Gətirərəm ahü zara mən səni.

Yetişsə quluna şahın fəramanı,
Salaram bir özgə kara mən səni.

Qeysər

Mənəm bir əjdaha, kamım açılsa,
Aləm yanar atəşimdən saçılsa.
Qeyzə gəlib, gül irənkin qaçılsa,
Eyləyəyəm günüqara mən səni.

İman

Beçeyi-şahbazam, şikarım ovlar,
İstəsəm ağamdan, qılincim sovlar.
Ataram, canına düşər alovlar,
Yandırırım ataşa, nara mən səni.

Qeysər

Qafilən işimdən, Rumi-Qeysərəm,
Qara yellər kimi əsən sərsərəm.
Bənd eyləyib, axır, başın kəsərəm,
Göndərərəm dar məzara mən səni.

İman

Eşidəsən, quli-Şahi-Mərdanam,
Qeybdən dərs alan Novrəs İmanam,
Belə cəng içində mərdi-meydanam,
Tərlandı, döndərrəm sara mən səni.

III

Qeysər

Fərşi-züumurun neçə nizamı,
Neçədi cəsədi, canı neçədi?
Neçədi təhtində səhvətül xuram,
Neçədi əfzəli, xanı neçədi?

İman

Fərşi-züumurun beşdi nizamı,
Cəsədi yeddidi, canı üç oldu.
Üç varlıq təngində fərşi göstərin,
Əfzəli ikidi, xanı üç oldu.

Qeysər

Ayeyi-vəlnəcmi-iza havadan,
Nə olur aşikar o vəzzühadan?
Vəl şəmsi, vəl leyli iza yaxadan,
O əziz ayənin sanı neçədi?

İman

Vəl nəcmi-Rəsulun qəlbi münəvvər,
Vəzzüha camalı, hüsnü müəttər
Vəl leyli şəmindən alındı xəbər,
Şeş guşə ayətin sanı üç oldu.

Qeysər

Momudu şintiya İlya Taptap,
Naibi mərmərə əbzədül şəhab.
Tohiri-ələdir amasil xitab,
Qatili-huşanın şanı neçədi?

İman

Momudu şintiya Rəsuli-əla,
Taptap-Əlidir, nami-İlya.
Mərmərə şahabim şahı-Mürteza,
Qatili-huşanın şanı üç oldu.

Qeysər

Qeysərəm, sözümdən qaldı bir kalam,
Harda bu işlərə verildi əncam?
Sən de, mən eşidim yerbəyer tamam,
Neçədi mənzili, xanı neçədi?

İman

Tohiri-ələdir imamül hüda,
Uzatma, kəs dilin, sözün et cüda.
Bənd elərəm səni, istəsə xuda,
İman deyər, axır sözün heç oldu.

IV

Qeysər

Xaliqi-ləmyəzəl əvvəl, ibtida,
Nə yaratdı, bu suala xəbər ver?
Nə oldu vücudu, nə oldu cüda?
Nə gəldi o işdən hala xəbər ver?

İman

Rəhmətilin aləm nuri-hidayət
Xatəmül ənbiya xəlq olunubdu.
Vəsiyyi-Mustafa nurundan cüda,
Tamamən ənbiya xəlq olunubdu.

Qeysər

Haqq nədən yaratdı ərşi-ələmi?
Yer nədən yarandı, bəhri-dolanı?
Lohü kürsü qələm xilqət olanı
O göstərən qilü-qala xəbər ver.

İman

Xudam xəlq eylədi ərşi cövhərdən,
Bizə nişanadı yarısı yerdən.
Lohü kürsü qələm oldu bir-birdən,
Bir-birindən cüda xəlq olunubdu.

Qeysər

Nə üstə dolanır külli-kainat?
Neçədi sovmda səhvi-şəkkiyyat?

Qeysərəm, əlimdən çəkərsən heyhat,
Zikr elədim bu məqalə xəbər ver.

İman

Aləm xidmət edir hərə bir yola,
On beş səhv ilə şəkkiyyat ola.
Novrəstə İmanam, çağırram mövla,
Bir gündə masəva xəlq olunubdu.

V

Qeysər

Əvvəl vacibatdan kim gəldi cana?
Məhəmmədi əmin oldu aşikar?
Kim gətirdi xudanın hökmün əyana?
Kim aldı, o işdən oldu xəbər dar?

İman

İbtida göndərdi həyyi-layənam,
Vacibdir şəhadət cümlə cahanı.
Xatəmən mürsəlin rəsuli-əkrəm
Bildirdi hökmləri, etdi bəyani.

Qeysər

Nəyinən işlədi hökmi-layəzal?
Nə üstə olundu cümlə qilü-qal?
Bizə lazım olan əmri dalbadal
Neçə şeylər onu eylər istivar?

İman

Hökmün aşikara gətirdi Zülfüqar,
Din üstə kafəri qıldı tar-mar.
Vacibdir süludun, firudin-bunlar,
Möhkəm eylər oruc, namaz insanı.

Qeysər

Ər gördüm, sərində nizamı beşdi,
Beş içində gəzir, məqamı beşdi,
Gah gördüm o şahın qulamı beşdi,
Qeysəri kim bilsə, çəkməz ahü zar.

İman

Sovmdur sərində rəvnəqi-islam,
Pənci-Ali-Əba, on iki imam.
İluli-əzmdir əhmədə qulam,
Ağası öyrədib Novrəs İmanı.

AŞIQ SADIQLA DEYİŞMƏ*

I

Sadiq

Hikmət məclisində əyləşən alim,
Əvvəl, mana yamənhudan xəbər ver.
Ərşin sütununda, merac evində
Söz nə keçdi, goftü gudan xəbər ver.

İman

Bir ilahim Cəbrailə buyurdu,
Yamənhu - mən kiməm, tanı deməkdir.
Üç min kəlmə peyğəmbərə danışdı,
Gizlin, aşkar o sübhanı deməkdir.

* Deyilənlərə görə, İman bir məsələ ilə bağlı olaraq Tiflisə gedibmiş. Bir az dincəlmək üçün çayçıya dönən İman divardan asılı bir saz görür, öz sazını onun yanından asır və çay içməyə başlayır. Bu zaman qapıdan girən Aşiq Sadiq burada başqa bir aşiq olduğunu bilir, bundan qəzəblənir və saz sahibi ilə deyişmək üçün onu meydana çağırır. İman sazını götürüb, onun qarşısına çıxmağa məcbur olur. Deyişmə vaxtı Aşiq Sadiq Xəstə Qasımın buradakı bağlamalarını oxuyur, İman da ona cavab verir.

Aşıqlar bu rəvayəti bir dastan şəkilində danışirlar.
Aşiq Sadiq belə bir hadisənin olduğunu təsdiq etmirdi.

Sadiq

O kim idi, yerə çaldı mayanı,
Su ikən bərkitdi səngü qayanı?
Be altında de noqdanı bəyanı,
Bərü bəhrü səngü sudan xəbər ver.

İman

Hikməti-xudadan maya vuruldu,
Be-bərkidi, haqq nizamı quruldu.
Və gün dedi, xak sudan duruldu,
Dağı, daşı, cismi, canı deməkdir.

Sadiq

O kim idi, zərnişanı oxudu?
Kim idi, peybəmbərə kəfən toxudu?
Adəmdən irəli siğə yoxdu,
Vəznü vəştü ənkəhudan xəbər ver.

İman

Əzrayıl oxudu lövhi-məhfuzu,
Peyğəmbər kəfənin toxudu özü.
Cəbrailə dedi, siğə qıl bizi,
Adəm ilə o Həvvanı deməkdi.

Sadiq

O kim idi, bir məkana yetmədi?
O kim idi, əyri yolu tutmadı?
O nələrdi, öz həddinə çatmadı?
Həftü həştü sivü dudan xəbər ver.

İman

Musa haqqın hesabına yetmədi,
Salman idi, əyri yolu tutmadı.
Cənnət, cəhənnəmdi, həddə çatmadı,
Aydı, gündü, otuz sanı demədi.

Sadiq

O kim idi, yetişmədi nisaba?
Kim idi, peyğəmbərə oldu əsaba?
Xəstə Qasım, özün yetir hesaba,
Bərrü, bəhrü səngü sudan xəbər ver.

İman

Arif sözlərinə huş verdi sərim,
Hər yana yetirir mənə gözlərim.
Coşdurur sinəmdə qəmli dəftərim,
Çox incidir bu İmanı deməkdi.

II

Sadiq

Adəmdən Xatəmə
Natiqi-quran mənim.
Din mənim, məzhəb mənim,
Yol mənim, ərkan mənim.
Gül mənim, bülbül mənim,
Sünbüllü reyhan mənim.
Yerdə insan, göydə qılman,
Ərşdə aslan mənim.

İman

İbtidadan intəhaya
Gərdişi-dövrən mənim.
Nuri-əhməd xəlq olandan
Axır əz-zaman mənim.
Dil mənim, Zəbul mənim,
Qabili-tuban mənim.
Heydər mənim, Səfdər mənim,
Ol Şahi-Mərdan mənim.
Nuri-ənvər, Şəmsü Qəmər,
Rakini-iman mənim.

Sadiq

Abü ataş, xakü baddan
Yaratdı sübhan bizi.
Altı mindən altı yüzü
İsbat qıldı üç yüzü.
Dörd yüz arxa bağladı
Dəryada qırx dörd dənizi.
Yetmiş üçün mən biriyəm,
Altıмышın qırx səkkizi.
Beş içində altı məkkə,
Səkkiz yüz fərman mənim.

İman

Ab, ataş - odda, sudu,
Xak - torpaq, bad - yel.
Altı mindən doqquz yüzdü
Həmdin nizamı bir il.
Sünnət əmri nəhyi məkruh,
Dörd yüz qırx dörd, onu bil.
Sovm içində müqəddimat,
Məkkə səkkiz yüz səbil;
Bu elmədə xaliq verib
Dərsimi pünhan mənim.

Sadiq

Yeddi eyvan, səkkiz seyvan,
Qırx sütun, bir ləngəri.
Yeddi molla, yeddi dərviş,
Yeddi püst, yeddi dəri.
Yeddi min qırxdan irəli,
Səkkiz yüz dördədən bəri;
Bi işləri cəm edənin
Sərinə əsər gəli.
Pir mənim, ustad mənim,
Yol mənim, ərkan mənim.

İman

Yeddi eyvan - cəhənnəmdi,
Səkkizdi Rizvan səda;
Ənbiyalar, övsiyalar
Qırx sütun ləngər xuda.
Yeddi səhvi, yeddi şəkki,
Yeddi ruz, yeddi nida.
Yeddi min qırx - keçən tarix,
Səkkiz yüz dörddü cüda;
Həm bənasız, həm vəfasız,
Nə olsa viran mənim.

Sadiq

Bistü həştü nisb içində
Yar məni isbat edər;
Bir mürəkkəbdə oxunan
Sureyi-əyyat edər.
Altı min altı yüz
Otuz dördü zat edər;
İncil, Zəbur, Səhvü Tövrət,
Ayeyi-Quran mənim.

İman

İslamiyyət aləmində
İyirmi səkkiz hərf var;
Xaçpərəstdə altı arıq,
Otuz dördür aşikar.
Bir tərəfdə nəzər qılsa,
Heydər - Döldülsəvar;
O eyndə nitqə gəlsə,
Əfv olunan can mənim.

Sadiq

Xəstə Qasım Tikmədaşlı,
Sahibi-cümlə xata.
Var ümidi taci-merac,

Billəm ki, eylər əta.
Gəlsə dəftər, olsa rəhbər,
Şahsuvar innafəta;
Nə qədər günahım olsa,
Əfv eylər rəhman mənim.

İman

Novrəs İman Göyçə elli,
Sidqi şahi-heydərə,
Ərşi-ələdan mədh gəldi,
Biz də yazdıq dəftərə;
Tifil ikən məhd içində
Hökm qıldı əjdərə;
Xaliq özü şafaətçi
Yazdı ruzi-məhşərə;
Qorxum yoxdu qurulanda
Ədalət divan mənim.

Növrəs İman.
Seçilmiş əsərləri,
Bakı, "Səda", 2004.

Nəşriyyat direktoru:
Elşən Hətəmzadə

Kompüterdə yığdı:
Ruhəngiz Əfəndiyeva
Samirə Əlihüseynova
Aygün Balayeva

Korrektor:
Elçin Abbasov

Kompüter tərtibçisi və
texniki redaktoru:
Baxşəli Süleymanov

Kağız formatı: 60/84 32/1
Mətbəə kağızı: №1
Həcmi: 200 səh.
Tirajı: 500
Sifariş: 55.
Qiyməti müqavilə ilə.

Kitab Azərbaycan MEA Folklor İnstitutunun
Kompüter Mərkəzində yığılmış və "Səda" nəşriyyatında
ofset üsulu ilə çap olunmuşdur.